

16:21
AA. 16:1
16:23
AA. 19:20
1 ቆሮ. 1:14
2 ጥ. 4:20

21 ኢንጅ መቅሬ በጠካ ጥምቶሲ፤ እ ቀርመን ሱስቶሲ፤ አያሶጲ፤ ሶስጳትሪ ክዕትውነ ጡማቶ አሲዕሎአክ።

22 ከ ደብዳቤኤ ጣፋም እን ጠርጦስም ሞስን ኮልጌ እሃ ጡማቶ ህንጫአሙሰ።

23 ኤሴ፤ አመዕናኖ ሁንደም አጥ ምኔጌ ውጣኦክ ጋቶስም ጡማቶ አሴአክ። ከተዕም ዲነቴ አመዳንች አርስጠሲ፤ ንፃባይ ካርታሲ ጡማቶ እሴዕሎአክ።^{3*}

25 እን ዩሱስ ክርስቶስ ብክነ አለላቱም ምሽራች ሰገዕልሰጌ፤ ሎበክት ዶልነ ደጳ ሄኡክ ህንቅሰጌ ክዕትው ፍጥሴን ጠናክ ዋእነ ክበ ሎምብ አሆነ።²⁶ እ ደጳ ሄኡክክ ክበ ጫካኮ። ጫከኮክም ሄእክ ዋእ ሰገሪ ኩራን ጣፎአ ኪስም መጣፍ ኮልጌቴ። አህም መን ሁንድም አመዕነትን አጃጃጥእሰነ ሄር ሄርነ ሄእክ ዋእ እጃጃክጌ።²⁷ መቴም ቆር ዋእነ ዩሱስ ክርስቶስ ኮልጌ ሄር ሄርነም ሎምብ አሆነ፤ ኤቶ አሆነ።

^{3*} 16:24 መት መት ኪስም መጣፋው ከ ጥን «ሞለን ዩሱስ ክርስቶስክ ኤሮም ክዕትውጌ ሁንድኔም መት አሆነ፤ ኤቶ አሆነ። ያ ኤቶ።

ቆሮንቶስ

ከተመኔ ሄዕስም አመዕናንነ

ጳጳሎስ አሴኡክ ሉጥ አሶ

ቴሲሸ

ኩ እስ ጳጳሎሲንሰ ጣፈመኮክ ግሪካ የከም ኡሰጌ ጳጳሰጌ ለአማኮ ቆሮንቶስ ከተመኔ ሄዕስም አመዕናንነቴ። ኤሲንች ፍርክ ኮሊንሲ፤ አንክ ኮሊንሲ ደደራን ደበዕለጥክ ሀራር ጎግ ኤ ቆሮንቶስ ከተዕም ለምቤእጌ ሙራ ህንም ሄኡኮ። ኤ ብክነ ደደርጌ፤ ሎሰንጌ፤ አንን ሎውጌ ሰገድምጌ ጳጳጌ ለአማኮ ከተም ሄኡኮ።

ኤ ከተመኔ ጳጳሎስ መት ሂንቸ ኮሎ አፋራ ምሽራች ሰገሪ ኩራ ሄኡክ ብክነ መን ሞስን ዩሱስ ክርስቶስጌ አመዕና ሄኡኮ (አሴ. 18፤ 1-11)። ጳጳሎስ ኤ ቤዩንሰ መራ ለሰጌ ኤ ከተመኔ ሄዕሎአ አመዕናን ምጌ እስም ብክና፤ ቡጀዕን ክትመ እትም ብክና፤ ዋእነ ሰገድም ጳጳሁ ብክና፤ ኪስም አያዕን ኡወንች ብክና ሰግተኖ ሀሰኦ ጳጳሎስ ቤቶ ጣፈአ ሄዕሎአ (1 ቆሮ. 7፤ 25 1 8፤ 1)።

ኤ ጠዕምቼውነ ደበቻ፤ አመዕናንነ ሄእም ሀሰሰክ ሄች ብክና ኩራን ክ አሶ ጣፋኮ። ኤህጊንሰም አድም እጡው ሰምቤኡጌ እነናቶጫ፤ አን ኤሰር ጋዶ ይጫ፤ ሳእጫ፤ ኪስም አያዕን ኡወንች መቶ ሎንሰጫ፤ መቶ ሆራሰጫ፤ ለሂንሰ ክች ቤኤ ይጫ ሄኡኮ። ኤ ጠዕምቼውነም ደበቻ ጣፋኮ።

መጣፎም ከጊንሰ ዎሮን የእስጌ ቤጠንሰማኮ

1. አመዕናንነ ጳጳሎስ ጡማቶ ህንጫኡክስ 1፤ 1-9
2. አመዕናዕን ለምቤኡጌ ሄኡክ እነናጥ ብክነ 1፤ 10—4፤ 21
3. ሳእጫ፤ ፍተንቺ አመዕናዕን ለምቤኡጌ ሄኡክስ 5፤ 1—6፤ 20
4. ምጌ እስም ብክነ 7፤ 1-40
5. ከትዕም ብክነ 8፤ 1—11፤ 1
6. አመዕናዕን ሄች ብክና፤ ዋእነ ሰገድም ብክና 11፤ 2—14፤ 40
7. ክርስቶስ ለሂንሰ ክኡክሳ፤ አመዕናንም ለሂንሰ ክእኦሳ 15፤ 1-58
8. ይሁጥ ኡሰጌ ሄዕሎአ ሀዋንን አመዕናን ተሰቦኦ ኡጫክስ 16፤ 1-4
9. ሰጉክሳ፤ ጡመ ሄዕሌሄ ዩክሳ 16፤ 5-24

1 ገዋእ ዶዕልጌ ዩሱስ ክርስቶስን አሴአማንች አህምሰነ ዌሽመም ጳጳሎሲንሲ፤ ንፃባይ ሶስትኖሲንሲ² እጡውና፤ ጌና ሞለን እሁክ ን ሞስን ዩሱስ ክርስቶስክ ሰመ ቤይ ሁንደኔም ዌሽም ኪንጌ ሁንድኔም መቅሬ ዩሱስ ክርስቶስ ኮልጌ አንን እክክኦ ዋእ ምናደብ እክኪነ ዌሽንተኮእ ቆሮንቶስ ከተመኔ ሄዕለክም አመዕናንነ³ ንፃን ዋእኪ፤ ሞለን ዩሱስ ክርስቶስክ ኤሮጫ፤ ጡጫ ክዕትውነ አሆነ።

1:1
AA. 10:17
AC. 1:1
1:2
AA. 10:1
1:3
AC. 1:7
1:4
AC. 1:8
1:8
1 AC. 5:5
2 ቆሮ. 1:14
SAK. 1:6

ዩሱስ ክርስቶስጌ ሲደምክ ማሶ

‘ዩሱስ ክርስቶስ ኮልጌ ዋእ’ ክዕትውነ ኡጫክ ኤሮም ብክነ ሁንድ አመኔም ዋእ ገሰጠም።⁵ ሁንድሰጌም አህም ዎጭ ሁንድጌ፤ ስች ሁንድጌ እጫጌ ጎጳን እክኮአክ። ‘ክርስቶስ ብክነ ኩሎም ዎሽጌም ክዕትው ቆጥተኮአክ። ጎኤ ብክነ ን ሞለን ዩሱስ ክርስቶስክ ዋሮ ኤጌተኮኡይ ክዕትውነ ኤሮም ኡወንችክ መሀም ሀንቀቶሮ።⁶ ን ሞለን ዩሱስ ክርስቶስ ዋሮክ እያሞጌ ጫቀክም ሉው ቤእ ኪን እክክኦ ሄዕለክምሰነ ሰሳንች ዩራቤኤ ዋእ ክዕትው ቆጥሶክ።⁷ ጳጳጥ ቤት ን ሞስን ዩሱስ ክርስቶስ መቴሞም ክዕትው ዌሹክ ዋእ አመዕነማኮህጌ።

¹ 1:4 መት መት ትረጥ መጣፋው «ሞለ» የኮከ ራእ ሞለ ያኮ።

1:9
AC. 8:28
1 ቆሮ. 5:24
1 ጥ. 1:3

1:10
ጳጳ. 2:2-3

1:12
ጥ. 11:42
ሌ. 18:24
1 ቆ. 3:14:22
1 ቆ. 9:15
1 ቆ. 15:15

1:13
ጥ. 28:19
ሌ. 21:38
ሌ. 8:10

1:14
ሌ. 18:8
ሌ. 19:29
ሌ. 16:23

1:16
1 ቆ. 16:15

1:17
ጥ. 4:2
ሌ. 10:48
1 ቆ. 2:11:4:13

1:18
ሌ. 1:18

1:19
ሌ. 29:14

1:20
ሌ. 12:17
ሌ. 18:12
ሌ. 33:18
ሌ. 44:25
ሌ. 1:22

1:21
ጥ. 11:25

1:22
ጥ. 12:38
ጥ. 4:48
ሌ. 17:10

1:23
1 ቆ. 2:2
ጴ. 3:1
ጴ. 5:11

1:24
ሌ. 2:3

1:26
ጥ. 7:48

እመዕናዕን ለምቤኤኔ እሁክ እነኛመ

10 እየባዩወ፤ ከዕትው ሁንድም ሚጦአ ያደገኔ፤ ቲርኔ ኢተንተኮአ መት እኬሄ ስጋን ከዕትው ለምቤኤኔ አነናቶም እሆቤአሰነን ገ ሞሰን ዩሱስ ክርስቶስ ሱምኔ ኡንጠሙሰ።

11 እየባዩወ፤ ከዕትው ለምቤኤኔ ያወጧች ዮአስ ቀሎአ ምዕን አሰርሲንሰ መጫላም። 12 እሁም ከዕትው እነንችም «አን ጳጳሉሰኔ» ቴአም «አን አጵሎሰኔ» ቴአም «አን ኬፈአኔ» ቴአም «አን ክርስቶሰኔ» ይተከሙለ።

13 ክርስቶስ ሰጠንሰማቴንሄ? ቴአም ጳጳሉሰ ከዕትው ብክነ ሰቀለማቴንሄ? ቴአም ጳጳሉሰ ሱምኔ ጠመቀንተኮአቴንሄ? 14 ክርሰሰሲንሰ፤ ጋዮሲንሰ ስጋን ከዕትዊንሰ አን መቶም ጠመቆምቤእ ብክነ ዋእ ገለጠሞ።

15 ኤ ብክነ አይም ከዕትው ጳጳሉሰ ሱምኔ ጠመቀንተኮአክ ዩት ጠናዮ። 16 እድም አሰጥፋናሰ ምዕን አሰርሰም ጠመቃሞ። ኤሀኒንሰ ሙሌክ አዩ ጠመቆምደእ ሰምሞ።

17 ክርስቶስ ኤሌ አሴኦኮክ ምሽራች ሰገረ ኩርነቴ ስጋን ጠመቆምሰንዮ። ክርስቶስ ሰቀለማ ሌሁክ ሌሀ አዋድቤአን እሆቤአሰነን መን ለችኔ ያጮሞሞ።

ዋእን ክርስቶስ መላዩ፤ ቆሮማ እሁክሰ

18 ክርስቶስ ሰቀለማ ሌሁክሰ ኩርም ብዕሰም ኬንን ቀዎመ። አሁካሬም ኒነ ገንቱም ኬንን ዋእ መላዩ።

19 ኬሰም መጣፈኔ

«ቆር ኬዕኔክ ቆሮመ ብአሰሞ፤

ለቻም ኬዕኔከም ለች ሆርሞ» የመማ ጣፈማከ።

20 ቆር መንች ሀናኔ ዮኮ? ሉበከት ለች ዮኮከዱ ሀናኔ ዮኮ? እድም ከ ኡል ሉው ሳረያ ሞአኮከዱ ሀናኔ ዮኮ? ዋእ ከ ኡልክ ቆሮመ ቀዎም አሰኮዮንሄ? 21 ከ ኡል መን አጠው ገቅ ለችኔ ዋእ ሰቀምቤእሰ ዋእ አጥ ቆሮምኔ ጠፋ ኡሩኮ። አሁካሬም ከ ኡል መን ቀዎም እጥ ገገሞክ ምሽራች ሰገረኔ እመዕናተም ኬኛ ገትሰነ ዋእ ኢታኮ።

22 አይሁጥ መን መሬኤ ሀሰሞ። ግሪክ ኡል መን ቆሮመ ሀሰሞ። 23 አሁካሬም ኔሴ አሰላንተሞክ አይሁጥ መንና ቆላንች አይሁድ አኮአቤእ መንና ቀዎም አሁክ ሰቀለማ ሌሁክ ክርስቶሰቴ። 24 ዌንቸቶኦ ኬንን አይሁጥ መንና፤ አይሁድ አኮአቤእ መንና ክርስቶስ ዋእ መላዩ፤ ቆሮመ።

25 ዋእክ ቀዎም መን ቆሮሚንሰ እድም ዋእክ ሆንግም መን ቆጠሰኒንሰ ሉሰኔ።

26 እየባዩወ፤ ዌንንተኮእሰ ሰውዕሉሄ። ማዕልሰኔ ሰወከማሬ ዱት ኬን ቆሎው ሄዕሰኮአዮ። እድም ዱት ኬንም መላዩሙ ሄዕሰኮአዮ። ዱት ኬንም ገድ ዘሪንሰ ቀረንተኮአ ኬን ሄዕሰኮአዮ። 27 አሁካሬም ቆሎው ኬኛ ተሲሲና ያ ዋእ ከ ኡል ቀወው ኬኛ ደዕሎኮ። እድም ቆጠሎው ተሲሲና ያ ከ ኡል ሆንጋን ኬኛ ደዕሎኮ። 28 ከ ኡል መን ሉብ ሉው ያ ሰምክ ሉው ብአሲነ ከ ኡሰኔ ጫመሙክ ሉዋ፤ ገደሙክ ሉዋ፤ መሀኒም ጥገሞክቤእ ሉዋ ደዕሎኮ። 29 ኤሀም አሰኮክ አይ መንችም ዋእ አሰኔኔ ብረሞቤእሰንቴ። 30 ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ዋእ ከዕትውነ ሄቸ ኡዎሀኔ። ዋእ ኒነ ቆሮማ፤ ሙጫሮማ፤ ኤሮማ፤ ገትሳንች እሳ ዩሱስ ክርስቶስ ኡዋኮ። 31 ኤ ብክነ ኬሰም መጣፈኔ «ሰኬኦኮክ አይም ሞሰኔ ሰኬኦኮክ» የመማ ጣፈማከ።

ሰቀለሙክ ክርስቶስ ብክነ

2 'እየባዩወ፤ ዋእክ ምሽራች ሰገረ ከዕትውነ ኩሪት ዋሩም እመኔ ከዕትውነ ምሽ ለችኔ ቴአም ቆሮምኔ አሰላቴሞሞ። 2 መሽከእምም አን ከዕትውኔ መቅሬ ሄኡም እመኔ ዩሱስ ክርስቶስ ብክነ ሉጳትም ሰቀለማ ሌሁክ ሌሂንሰ ስጋን ሙሉው መሀም ለአምቤእሰነ ሙራም። 3 አን ከዕትውኔ መቅሬ ሄኡም እመኔ ሆንግኔ፤ ሉበከት ባድምኔ፤ ሁጤችኔ ሄኡም። 4-5 ከዕትውክ አመዕነት ሾሆአሙኮክ መን ቆሮመኔት እሆዕን ዋእ መላዩኔት እሆእሰነ አን ከዕትውነ ኩሩሞከ። ሉሰሱሞከ ኬሰም አያዕን መላዩኔ ሞአሙከኔ ስጋን መን ቀደሰክ ቆሮዕም ሰች ዮኮ ሰገርኔዮ።

ዋእንሰ ሲደሞክ ቆሮመ

6 ቆጣል እመዕናዕን ቤዮኔ ቆሮዕም ምሽ ያገጮሞ፤ አሁካሬም ከ ኡል መን ቆሮመ ቴአም ብእክ ከ ኡል ዋዕን ቆሮመ ያገጮሞሞ። 7 ኔሲ ያገጮሞ ቆሮም መኒንሰ ደጳ ማጠማክ ዋእ ቆሮመ። አ ቆሮምም ሉበከት ዶሊንሰ ጌለገን ዋእ ገ ሉምብነ ጉድሳክ ቆሮመ። 8 ከ ኡል ገሳኒንሰ ሙትም ኤ ቆሮመ ሰኡኮዮ። እጠው ለቆሀን ዮኮተዕን ሉምብ ዮኮ ሞሰነ ሰቀልተም ሄዕሎአዮ።

1:27
ጥ. 2:6

1:28
ሌ. 4:17

1:29
ሌ. 2:10

1:30
ጥ. 17:16
ሌ. 3:24
ሌ. 8:11

1:31
1 ቆ. 4:16
1 ቆ. 8:11
2 ቆ. 5:21
ሌ. 1:17
ጴ. 1:14
1 ጥ. 5:23

1:31
ሌ. 8:24
2 ቆ. 10:17

2:1
1 ቆ. 1:17

2:2
1 ቆ. 1:23
ጴ. 8:14

2:3
ሌ. 18:11:9:12

1 ቆ. 4:10
2 ቆ. 10:1
2 ቆ. 11:30

2:4
ሌ. 15:19
1 ቆ. 4:20
1 ጥ. 1:5

2:5
1 ቆ. 12:19
2 ቆ. 4:7
2 ቆ. 8:7

2:6
ሌ. 4:13

2:7
ሌ. 8:28-30
ሌ. 18:25-26
ሌ. 1:26

2:8
ሌ. 24:8-10
ሌ. 24:20
ሌ. 7:2
ጴ. 2:1

2:9
አላ. 64:4
አላ. 65:17

2:10
ጥፋ. 11:25
ጥፋ. 13:11
ጥፋ. 16:17
አላ. 31:3:5

2:12
አላ. 8:15

2:13
ጥፋ. 14:26
1 ቆሮ. 11:17

2:14
1 ቆሮ. 11:18
ያቆ. 3:15

2:15
1 ቆሮ. 3:1
1 ቆሮ. 14:37
ላላ. 6:1

2:16
አላ. 40:13
ጥፋ. 15:15
አላ. 11:34

3:1
አላ. 7:15
አላ. 8:13

3:2
አላ. 8:12-13
1 ሉጥ. 2:2

3:3
1 ቆሮ. 1:11
1 ቆሮ. 11:18

3:4
1 ቆሮ. 1:12

3:5
2 ቆሮ. 6:4
አላ. 3:7
ላላ. 1:25

ጳሊሆን በጋን ኪስም መጣፈኔ ጣፈሙክሰም
«መን እል ሞሉክቤኤክ
መጥም መጩሱክቤኤክ
ዎደንም ሰጠክቤኤክ
የእ እጦ ኢቶክ ኪንን ጉድሱክ ሱው»

10 የእ እጥ ኪስም እያንጌ ኒን ጫክሳክ።

መሸክሉምም ኪስም እያን የእ ሰው-ቴኔ ዮክ ጥላል ምሽ
ሁንደም ሳረዮህጌ። 11 መት መንች ዎሮኔ ዮክ ሰው-ቴ እጥ
ቲሪንስ በጋን አይም ለአዮ። ኤእሰም የእ ሰው-ቴኔ ዮክክ የእ
እያኒንስ በጋን አይም ለአዮ። 12 የእ ኒን ኡጫክ ሱው
ለንቆምስ ከበ ኔሴ እዕንጥክ የእ ኡጫክ ኪስም አያነ በጋን
ክ ኡል ቲሮዮ። 13 ኤ ብክነ ኔሴ ኪስም አያነ እዕሱክ ኪንን
የእነ ሄአክም ሀንቆእ ምሽ ሱሰንሰሙሰክ መኒንስ ሱንሱም
ቆሮምጌት አሆዕን የእ እያኒንስ ሱንሱም ቆሮምጌቴ።

14 የእነ ገሩቤእ መንችን ኪስም አያኒንስ ኡውሙክ ሱው
ቀዎመ ሰባክ ብክነ የእ እያኒንስ ኡውሙክ ሱው አአዮ።
ኦ ኡውንች ቆሰሜን ጠናኮክ የእ እያንጌት እሁክ ብክነ
ኤሀደዕጌእ መንች ኤ ኪኖ ቆሰ አኔን ጠናዮ። 15 እሁካሬም
የእ አያን ዮክ መንች ሁንደም ሱውም ሳረዮ ለእክ በጋን
እጦ አይም ሳረዮዮ። 16 ኪስም መጣፈኔ «የእ ዎደናጌ
ዮክክ አይ ለአክ? አጦ ሰጌን ጠናኮክዱ አዩ-ቴ» የመጣ
ጣፈማክ። እሁካሬም ክርስቶስክ ቲር ኒን ዮክ።

የእነ አዋደም ኪዕን ብክነ

3 እየጣዩወ፤ ሀንቆእሰም ክዕትውን አመዕትክቤእ መንሳ፣
ክርስቶስኔ ጩሎውሳ እሳ ዎጫም በጋን የእ እያን
ዮክ ኪዕንስ እሳ ኩሬን ጠትምዮ። 2 ቆጣል ሁርባተ እተኪን
ጠንተክእቤኤ ብክነ እን ክዕትውን ጩሎውስ አዶ እጣዮም
ሄሉም። ከበድ አፈቤኤም ቆጣል ሁርባተ እተኪን
ጠንተክአዮ። 3 መሸክሉምም ከበድ አፈቤኤም ማዕልሰኔ
ሄዕለከሙለ። ክዕትው ሰምቤኤኔ ቶአቺ፣ ዎጫንቺ
ከበደም ዮክ ብክነ ሄዕለከምክ ማዕልሰዮን፤ ክዕትውክ
ሄችዱ አመዕትክቤእ መንሰዮን፤ 4 መሸክሉምም ክዕትዊንስ
መት መት ኪን «እን ጳጤሱስኔ» ሙሉክ አድም «እን
አጲሱስኔ» ይም አመዕትክቤእ መንሰዮን፤

5 ኤሀነተአ እጲሱስ እዩ-ቴ? ጳጤሱስዱ እዩ-ቴ? ኔሴ
ክዕትው አመዕንተክምስ እሰትም የእነ አዋንዶም ኪኖ።
ኔሴ እንንችም ሞለን ኒን ሰንጦነ ኡጫክ ሰጦ በንጦም ኪኖ።

ጳሊሆን ካሱም፤ እጲሱስ ዎኦ እግሱኩ። እሁካሬም የእ
ልእሱኩ። 7 ኤ ብክነ ሆርር በጦ በጦኮክ ልእሱክ የእ
በጋን ካሱኮክም ዎኦ እግሱኮክም መሆዮሚ። ጳካሱኪ፣
ዎኦ እግሱኮኪ ስምም ጉዶ። አነንችም በጦክስኔ እጥ
መላደክ ሲጦኩ። ጳኔሴ መቅሬም የእነ በንጦም ኪኖ።።
ክዕትውም የእነ አሰሱ።

እድም በጠንተክአ የእ ምጌ። 10 የእ ኤሮም ኢን
ኡውሙክሰኔ ምጌ በጦክ ቆር ኦኒሸእስ እሃ ሾሆኦ ሙሩም።
ሙሉክም ኤ ሾሆኦኔ በጦክ። እሁካሬም እንንችም ኤሀን
ሀኒጌ ሀንክድ በጦደእ ቶሳ ሰለነ። 11 መሸክሉምም ሚጦእ
ከሬ ሙረሙክ ሾሆኦኒን በጋን አይም ሙል ሾሆኦ ሙራን
ጠናዮ። ኦ ሾሆኦም ዩሱስ ክርስቶስቴ። 12 ኤ ሾሆኦኔ
ዎርቅጌት እሁክ ቴእም ብርጌት እሁክ ቴእም ብቶ ጤኦል
ከንጌት እሁክ ቴእም ሀቅጌት እሁክ ቴእም ሀቅጌት እሁክ
ቴእም ጋብጌቴ እሁክ 13 እንንችም መሀጌ በጦደእ ጊርጌ
ሰለሰክ ፍርድ አያም ዋርኩ። ኤ አያም አነንችክም በጦክ
በጥ ሀንክዶጌእንደእ እሁክ ጊርጌ ኪነም። 14 ኤ ሾሆኦኔ
በጦክ በጥ አዩክም ሾሾዕን ገቱክለስ አርፎል ሲጦኩ።
15 አይ መንችክም በጦክ በጥ ጊርጌ ሾካ ብኡክተዕን
አርፎል ሲጦዮ። እሁካሬም እጥ ገንም ጊዕል ዎሪንስ ጦሬ
ፍሩክ መንችሰ ገቶክ።

16 ክዕትው የእ ምን እክኮለሳ፣ የእ አያን ክዕትው ዎሮኔ
ሄለሳ ሰቀኮአዮን፤? 17 አይም የእ ምጌ ግንዱክሰስ የእም
እጦ ግንዶኩ። መሸክሉምም የእክ ምን ኪስመ። ኦ የእ
ምንም ክዕትው ገገሚ።

18 አይም እጥ ገን ሁሽሰኔ። ክዕትዊንስ አይም ከ ኡል
መንሰኔ እን ቆራ ያ ሰምኮክ ሄሉክለስ ቀው መንችሰ አሆነ።
ኤእሰኔ እጥ ቆር አሆከ። 19 መሸክሉምም ከ ኡል ቆሮም
የእ እሰጌጌ ቀዎመ። ኪስም መጣፈኔ «ቆር ኪኖ የእ
እጦው ሀንታርጌም እመዶክ» የመጣ ጣፈማክ። 20 እድም
ሙል ቤዮንም «ቆር ኪዕኔክ ሰውት እዋደቤኦን እሁክሰ
ጥለን ሰለኮ» የመጣ ጣፈማክ። 21 ሱው ሁንድም ክዕትውኔ
እሁክ ብክነ አይም መንጌ በኪኤኔ። 22 ጳጤሱስቴም እሁክ
እጲሱስቴም እሁክ ኪፈኦቴም እሁክ ከ ኡስም እሁክ
ሄችም እሁክ ሴሆም እሁክ ከበ ዮክ ሱውም እሁክ ዋርክ
ሱውም እሁክ ሱው ሁንድም ክዕትውኔ። 23 ክዕትውም
ክርስቶስኔ። ክርስቶስም የእጌ።

፳3:9 ኔሴ ሙትሬም የእነ በንጦም ኪኖ ዮክ መት መት ትረጥ
ሙጣው «የእነ ሙትሬም በንጦም ኪኖ» ዮክ።

3:6
አላ. 18:4-11
አላ. 18:20-27
1 ቆሮ. 1:12

3:9
አላ. 6:1+3
አላ. 2:20-22
1 ሉጥ. 2:6

3:10
አላ. 12:3
1 ቆሮ. 15:10

3:11
አላ. 2:20

3:13
ጥላ. 3:2-3
2 ጥላ. 14:7-8

3:15
አላ. 23:10

3:16
አላ. 8:9
1 ቆሮ. 6:19
2 ቆሮ. 6:16

3:18
አላ. 6:21
1 ቆሮ. 8:2
ላላ. 6:3

3:19
አላ. 5:13
1 ቆሮ. 1:20

3:20
ሙ. 94:11

3:21
አላ. 8:32
1 ቆሮ. 4:16

3:22
አላ. 8:38
1 ቆሮ. 1:12

ክርስቶስን አሴአማና

4¹ መን ኔሴ ክርስቶስን እዋዳን እንኩምላ፡ ዋእከ ማጠመኩ ምሽ ኩርም የብ ኡወመኩ ኪዕንሳ እስተአ ጥግም ሀሰሶኩ። ²ኦ የብ ኡወመኩ ኪንም አመዕነንቶኦ ኪን እክለ ሲደምም ሀሰሶኩ። ³እ ብክነቲ የኩተዕን ክዕኑወም እክኩኦ ቲእም ሙል መንም እሁኩ ኤሴኔ ፈረዱኩተዕን ኢን መሀዮሚ። እን እ ገነኔ ሆራኤም ፈረዱን ጠናዋዮ። ⁴ኤሴ ምቀሶክ ሉው እ ቲርኔ መሀም ቤኤ። እሁካሪም እክ እን ሙጩር እሁምሰ ሞእሶዮ። ኤሴኔ ፈረደኩክ ዋእ። ⁵ኤ ብክነ ሞለን ዋርክ ፍርድ እያም አርዕን አዩኔም መሀም ፈረደኩቲ። ኤ እመኔ እጥ ቱንሶኔ ማጠመኩ ሉው ጫከኔ ፍሶኩ። መን ምደናኔ የኩክም ለእሶኩ። ኤ እመኔ እነንችም ዋኢንሰ ለቦክ ገለተ ሲጠኩ።

⁶እየባዬ፤ «ሀንቆእ ሲሪ ኤጊሌሄ» የኩክ መይምደኦ ለቀክምሰን ክዕኑው ብክና ያ ኤ ሁንድነም እጱሉሳ፤ እ ገጋ ኩብዕልሽ እሳ ሀንጫኦም። ኤ ብክነ ክዕኑዊንሰ አይም መት መንቸኔ በኪእምኔ ፋገማ ሙሴክ ገደኔ። ገእት ሙሳኒንሰ ሉጵቶእስ እሱኩክ እዩቲ? እት ዋኢንሰ እዕሉዕን ገትት ሉውዱ መናቶ? ኤሃረእ እዕላቶህን እሁክለሰ ዋኢንሰ እዕልትቤእ ክ ገቅ ሉችሰ እስታ ቦልጥቶቶክ መሀኔ?።

⁸ክዕኑው ክበ ጎድተክእኩ፤ ሉብክት እመጣም ኪናም እክኩእኩ፤ ኔሴ ቤኤም አድሉው እክኩእኩ፤ እድሉው እክኩተዕን ኔሴም ክዕኑውኔ መቅሪም እድሉው እንክም ሄዕኑም። ⁹ዋእ እሴአማንና፤ መንና ኡል ሁንድነም ሴል እንካ ሞእማም። መሽክእምም እሴአማን እንኩም ኔሴ ዋእ ሁንዲንሰም ለሳንቸኔ ሌህነ ፈረደማ ሀንጫክ መንሰ እሱኩክ ለብሰሙለ። ¹⁰ክርስቶስ ብክና ይና ኔሴ ቀወወ። እሁካሪም ክዕኑው ክርስቶስ ክልኔ ቆሉው። ኔሴ ሆንጋን ኪና። እሁካሪም ክዕኑው ቆጣሉው። ኔሴ ገዳማም ኪና። እሁካሪም ክዕኑው ሉምብ የኩ ኪና። ¹¹ክበድ አፈሴኤም ኔሴ ሰባሉሙለ፤ ጤቤዕናሙለ፤ ክሌመሉሙለ፤ ሁንትሁንታእክሙለ፤ ምኔ ሆንጋ ቤደንሰ ቤዮ ደዕናሙለ። ¹²ን ሄችነ ሀሰሶክ ሉው ሲጥኔን ን አንግኔም በደሉሙለ። ኔሴ ዱማካማሪም ማሴዕናሙለ፤ ሉብክተ ሀውሰክማሪም እየቅናሙለ። ¹³ኔሴ ገሚዕለክማሪም ኤርኩ ደበሉሞ። ክበድ አፈሴኤም ክ ኡል መን ፍሳ ደረቡክ ሀዊሰ እንካም።

4:1
AC. 11:25
AC. 18:25
1 AC. 0:17

4:2
A. 12:42

4:4
2 AC. 1:12

4:5
ጥ. 7:1
AC. 2:16:28
1 AC. 3:13
2 AC. 10:18

4:6
AC. 12:3
1 AC. 11:21
19:31
1 AC. 3:4:19:20

4:7
ጥ. 3:27
ያ. 1:17

4:9
AC. 8:36
1 AC. 16:31
2 AC. 15:23
አ. 10:33

4:10
1 AC. 1:18
1 AC. 2:13
1 AC. 3:18
2 AC. 11:19
2 AC. 13:9

4:11
AC. 8:36
2 AC. 11:23-27

4:12
ጥ. 5:44
ሌ. 18:9
1 ቶ. 2:9
1 ጲ. 3:9

¹⁴እን ከክ ክዕኑውን ጣፋሞክ ኢቶም እስሰ እሳ ክዕኑው ሰንቲ ቦጋን ቱሲቤሃ። ¹⁵ክዕኑውን ክርሰቶስ ክልኔ ጥጊንሰ ሀናን እሃኩ እቦያን ሄኡካራም ክዕኑውን ሉብክት እናእ ቤኤ። ምሽራች ሰገረ ኩርምኔ ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ ክዕኑውን አን እኔቲ። ¹⁶ኤ ብክነ ኤሴ ለቦክምሰን ኡንጠም። ¹⁷እን ክርስቶስኔ ሄእም ሄቸ ቤይ ሁንደኔም እመዕናን ሁንድነም ሉስሱሞክ ኩርእስን ሞለን ክልኔ እመዕነማኩ ኢቶም እ ቤት ጥሞቶስ ክዕኑው ቤዮ እሴኦም።

¹⁸ክዕኑዊንሰ መት መት ኪን አን ክዕኑው ቤዮ ዋርምቤኤክ ለብሰእ ብረንተሙለ። ¹⁹እሆነ ቦጋን ሞለን ዩካረ አን ክዕኑው ቤዮ ቀቅሳ ዋራ ኤ ብረንተም ኪዕኔክ ምጪም ምሽ ጠሴእ እሆዕን እጠውክ መሳዩም ለኤን ሀሰሞ። ²⁰መሽክእምም ዋእክ እድለን? ሞእመኩክ ዋእ መሳይኔቲ ቦጋን ምጭኔዮ። ²¹ክዕኑው ሀሰከሞክ መናው? ክዕኑው ቤዮ ሙገ እመዳ ዋርንሄ? ቲእም ክዕኑው ቤዮ ኢትኔ፤ ማሻል ቲርኔ ዋር?

አመዕናዕን ሰምቤኤኔ ቱሲሶክ ሉው

5 ክዕኑው ለምቤኤኔ ሳእም ዮእስ መጩሰሞለ። ኤሆዕኔእ ቱሲሶክ ሳእም ሀንቆእ ዋእ ለቶምቤእ ምናደድ ለምቤኤኔም ሆራኤም ሲደገሞቤኤኔ። መሽክእምም እጥ እን ጫንትቸ ገሳኩ መንቸ የኩ። ²ኤሆዕኔእ ቱሲሶክ ጀር በጠ በጠኩ መንቸ ክዕኑው ለምቤኤኔን ያይሚ፤ ክቼእሚ ሀሰሱኩይ ሀንክድ ብረንተኩሙለ?

³እን ማርኔ መሀም ክዕኑዊንሰ አንን እሁማሪም ሰውትኔ ክዕኑውኔ መቅሪ ዮማገለ እሃ ኤሆዕኔእ ሉው በጠኩ መንቸኔ ሞለን ዩሱስ ሱምኔ ፈረዳም። ክዕኑው ውጥተክም እመኔ እ ቲርም ን ሞለን ዩሱስ መሳይኔ ክዕኑውኔ መቅሪ የኩ። ⁵ኤ መንቸክ ማር ብኦእስን ውጥተክም እመኔ ሺጣንን ሀግሰክእ ኡዌሄ። ኤክ እስተክምክ ሞለን ዩሱስ ዋርክ በለ ኤ መንቸክ ፎር ገቶእስቲ።

⁶ክዕኑው ብረምም ኤሪኔዮ። ሆፍ ቀጥ ኡርሾእ፤ ሉብክት ቀመ ሁፋእእስ ለቀክምዮንሄ? ገሃራች ቀዕምለ እክኪን ሞስር ኡርሾዕናእ ባጢሉ ፍሰተክእ ሆሴሄ። ሀንቅነም ክዕኑው ኡርሾእ ቤእ ኪና። ዋእ እጥ ምናደበ ምለበናኔ ፍሱክሰ ቲርክም ኡጉጥ ጊራችሰ ክርሰቶስ ን ብክነ ክትመማኩ። ⁸ኤ ብክነ ቦቆሚ፤ ጀሲ ኤጣኩ ኡርሾእኔት

4:16
1 AC. 11:30
ፍላጵ. 10

4:18
1 AC. 11:11
ፍላጵ. 3:17

4:17
ሌ. 16:1-3
1 AC. 7:17
1 AC. 18:16
1 ጥ. 1:12

4:21
2 AC. 1:23

5:1
ሌል 22:30
ሌል 27:20

5:3
ላ. 2:6

5:4
2 ጥ. 3:6

5:5
ጥ. 4:16
1 AC. 1:8
1 ጥ. 1:20

5:6
ጥ. 13:33
ጥ. 6:9

5:7
ላ. 12:6

5:8
ላ. 12:19
ላ. 13:17
ሌል 16:3
ጥ. 16:11-12

5:9
2 ቆ. 6:14

5:10
ጥ. 17:15
1 ቆ. 10:27

5:11
1 ቆ. 10:7-14
1 ቆ. 10:20-21
2 ቆ. 3:16

5:12
ጥ. 4:11

5:13
ሐላ 17:7
1 ቆ. 5:12

6:1
ጥ. 18:17

6:7
ጥ. 5:39-40

6:9
1 ቆ. 16:50

እሆዕን ኡርቸእ ኡጡከቢእ ቆርቸእኔ እሆም ሙጩርምኔ፤ ሀንቅኔ ኡጡቶ ሉጉሰናን።

፬ ከኒጎስ እስጊን ጣፋም ለሳኔ ሳእንኔ መት እከኮቴ ያ ጣፋ ሄኡም። ¹⁰ ኤሀድ ዩዋከም ከ ኡል ሳእኒንሲ፤ ምጠም ከኒንሲ፤ ቦገም ከኒንሲ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገደም ከኒንሲ እነን እኪሄ ይመዮ። ኤእስ ዮተዕዕን ከ ኡሲንስ እነን እሆም ሀሰስም ሄኡኩ። ¹¹ እሁካሬም እን ጣፎጥከ ሱምን እመዕናኖ የመንተእ ሳዕለም ከኒንሲ፤ ምጠም ከኒንሲ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገደም ከኒንሲ፤ መነ ገሚዕልተም ከኒንሲ፤ ድምብተም ከኒንሲ፤ ቦገም ከኒንሲ እነን እኪሄ ያቴቴ። ኤሀድዕኔእ መንቸኔ ሆሬኤም መቅሬ እተኮቴ። ¹² እመዕኑከቤእ ኪኖኔ ፈረደነ ኡሴ መሀ አግሳቴ? እመዕናኖኔ ፈረደኪነ ከዕኑው ጠንተከምዮንሄ? ¹³ እመዕኑከቤእ ኪኖኔ ዋእ ፈረደኮ። ኪስም መጣፈኔም «ጆር መንቸ ከዕኑው ሰምቤኢንስ ፍሴሄ» የመማ ጣፈማኮ።

አመዕናንቸ አመዕናንቸ ፍርድ ምኔኔ ከስስም ሀሰሶቤአሰ

6 ከዕኑዊንስ እይም እመዕናንቸኔ ዎጨሙክተዕን እመዕናኖኔ ከስስም ሀሰሶቲይ እመዕኑከቤእ መነ ከስሴነ ሀንክድ እጉኮ? ² ዋእ ደዕሉክ ምናደብ ከ ኡል መነኔ ፈረደምስ ለቀከምዮንሄ? ከ ኡል መነኔ ፈረደኪነ ጠንተከመን እሁከስስ ጎቶእ ሉውኔ ፈረደኪነ ጠንተከምዮንሄ? ³ ዋእ አሴእማኖኔ ፈረገደምስ ለቀምዮንሄ? ዋእ አሴእማኖኔ ፈረገደመን እሁስስ ከ ኡል ዎሽኔ ፈረድም ሀንካዕነ ሾሴእስ። ⁴ ኤሀድዕኔእ ዎሽ ከዕኑው ለምቤኤኔ ከእክ እመኔ እመዕናዕን ቤዮኔ ገደንቶእ ኪን ፈረደነ መሀን ደዕልተከሙሰ? ⁵ እን ከዕኑው ቱሲሴነ ከከ ከዕኑውነ ኩርጥ፤ ኤሃረእ አመዕናኒንስ ዎሽ ሙራና፤ ሉመንቸ እሄና ጠናክ ቲራም መንቸ ከዕኑው ለምቤኤኔ ቤኤንሄ? ⁶ እሁካሬም እመዕናንቸ እመዕናንቸ ከስሳ እመዕኑከቤእ ኪን ፈረደነ ፍርድ ምኔ መሰለዮንሄ?

⁷ ኤሀተእ ፍት ከዕኑው ሰምቤኤኔ ሄእም እጥ ገንምዎ ከዕኑውነ ሾሴቸ። ከዕኑው ሀዎደንተኮተዕኔ፤ ቀውሰንተኮተዕኔ ኤዕሉዮንሄ? ⁸ እሁካሬም ከዕኑው ገግም ከዕኑው አባዩወ ሀዎደከሙላ፤ ቀውሰከሙላ።

⁹ ቦቅ ኪን ዋእ እድሰኖኔ እገምቤእስ ሰቀከምዮንሄ? ኡ ብኪነ ከዕኑው ሁሽንተኮቴ። ቡሻልሰ እከም ኪኒ፤ ዋእ

ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገደም ኪኒ፤ ሳዕለም ኪኒ፤ ሚንት ብኪኔ ጎንኔ ኢንሴዕስም ኪኒ፤ ¹⁰ ገሚዕለም ኪኒ፤ ምጠም ኪኒ፤ ድምብተም ኪኒ፤ መንክ ሱመ ብእሰም ኪኒ፤ ቦገም ኪኒ ዋእ እድሰኖኔ እገምዮ። ¹¹ ከዕኑዊንስም መት መት ኪን ኤሀድዕኔእ ኪን ሄዕሰኮእ። እሁካሬም ጥለን ዩሱስ ክርስቶስ ሱምኔ፤ ዋእ እያንኔ ባጠሲንስ ከዕኑው እንቸተኮኦኮ፤ ዋእነ እነን እከኮኦኮ፤ ጠቤን ኪን እከኮኦኮ።

አረቾ ዋእ ሱምብነ ኡውመ

¹² ሉው ሁንድም ኢነ ኡውማኮ። እሁካሬም እ ሉው ሁንድም ኢነ አዋዶዮ። ሉው ሁንድም ኢነ ኡውማኮ። እሁካሬም መቴም ሉውነም አግሽ እሆምዮ። ¹³ ሁርባት ጎደብኮቴ። ጎደብም ሁርባትነቴ። እሁካሬም ዋእ ኤ ለምም ብእሰኮ። አረቾ ጥለን እዋድነቴ ቦጋን ሳእምነዮ። ምለንም አረቾነ ሀሰሰክ ሉው ኡዎኮ። ¹⁴ ዋእ ጥለነ ሴሂንስ ከእሱከስም እድም ኔሴም እጥ መሳይኔ ሴሂንስ ከእሰኮ። ¹⁵ ከዕኑውክ አረቾ ክርስቶስነ ቃመፈት እሁከስ ለቀከምዮንሄ? ኤሀተእ ክርስቶስ ቃመፈተ መሳ ሳእንቸ ቃመፈትኔ መት እሰንሄ? ሆሬኤም እሰምዮ። ¹⁶ ሳእንቸኔ ኢንሴኦኮክ እሴኔ መት አረቾ እሁከስ ለቀከምዮንሄ? መሽክእምም ኪስም መጣፈኔ «ለምም መት አረቾ እከም» የመማ ጣፈማኮ። ¹⁷ እሁካሬም ጥለንኔ መት እሁከክ ጥለን እያንኔም መት እሆኮ። ¹⁸ ኤ ብኪነ ሳእሚንስ ግቢሄ። ሳእሚንስ ቦጋን መን በጦክ ሙል ባጠሊ ሁንድም እጥ እረቺንስ እነን እሃኮሀኔ። እሁካሬም ሳእኮክ እጥ ገቅ አረቾኔ ባጠሉ በጠለ። ¹⁹ ከዕኑውክ አረቾ ዋኢንስ እዕሰኮእ ኪስም እያን ሄእክ ዋእ ምን እሁከስ ሰቀከእዮንሄ? ከዕኑው አረቾ ጥእኔ ቦጋን ከዕኑው ገቀኔዮ። ²⁰ ከዕኑው ብታኦንተኮኦ ኪን እከኮእ ብኪነ ከዕኑው አረቾኔ ዋእ ሉጉሴሄ።

ምኔ አሰም ብኪነ

7 ከዕኑው ኢነ ጣፈኮእ ሉው ብኪነ መት መንቸ ሚንቶ ኤቡክቤተዕን ኤሪኔ። ² እሁካሬም ሳእም ኪነንቸኔ እንቤእስነ እነንቸነም እጥ ገቅ ሚንቶቸ ሄዕሉነ። ኤእሰም ሚንትነ እነንቸነም እስ ገቅ እርእ ሄእም ሀሰሰኮ። ³ አርእ እጥ ሚንትቸነ እሰም ሀሰሰክ ሉው እሰነ። ኤእሰም ሚንትቸም እሰ እርእነ እሰም ሀሰሰክ ሉው እሰቶነ። ⁴ ሚንትቸ አረቾኔ መሳይ ዮኮክ እሰ አርእ ቦጋን እሰ ገዮ።

6:10
ጳ. 5:19-21

6:11
ሐ. 22:18
ሐ. 3:30
ጥ. 3:3-7

6:12
1 ቆ. 10:23

6:14
1 ቆ. 15:22-23

6:15
ሐ. 12:5
1 ቆ. 12:27
ኤ. 5:30

6:16
ሐ. 22:24
ጥ. 19:6
ጥ. 10:8
ኤ. 3:31

6:17
ጥ. 17:21-23
ሐ. 8:9
ጳ. 2:20

6:18
ጥ. 2:21
ሐ. 14:7-8
1 ቆ. 3:16
2 ቆ. 6:16

6:20
ሐ. 20:28
ሐ. 12:1
1 ቆ. 7:23
1 ጲ. 1:18-19

7:5
ጳ. 18:15

7:7
ጥ. 19:11-12
1 ቆ. 7:8
1 ቆ. 9:5

7:9
1 ጥ. 5:14

7:10-11
ጥ. 5:32
ጥ. 19:8-9
ጥ. 10:11-12
ጳ. 18:18

7:12
2 ቆ. 11:17

7:16
1 ጳ. 3:1

7:17
ጳ. 12:3
1 ቆ. 14:33
2 ቆ. 8:18
2 ቆ. 11:28

ኤሌስም ጎንቸ ኦሪቶኔም መላይ ዮኮክ አጥ ሚንትቶቲ ቢጋን አጥ ገዢ። ስለይ ለሌኮ ዋአ ኡንጠትነ ኢተንተክአ አመናምነት አሁክቢለስ ክዕውነአ ክዕትው ሆዕለንተኮቲ። ክዕትው ገገ እጃጅመ ሆግም፤ ሺጣን ክዕትው ኪናቢአስ ኤ ለስጊ እድም መት እኪሂ። ስሁካሬም አን ከከ ክዕትውነ ኩሮሞክ አጃጭስ እሆዕን ሰግተዕንሰ። ገመን ሁንድም አክስ ሂኤክተዕን ኢተም ሄሉሞ። እሆነ ቢጋን አንንቸነም ዋሊንሰ ኡወመክ አንን አሃኮ ኡወንቸ ዮኮ። መትነ መት ኡወንቸ ሙላንነም ሙሉ ኡወንቸ ኡወጣኮ።

፩ም፤ አሱክቢአ ኪንና፤ አርአ ሌሁክ ሚንትና ኩሮሞክ ክዕትውም አክሰም ሙሉም ሄዕሰኮተዕን ኤረን ሄሉኮ። ስሁካሬም ገገ እጃጅመ ጠንተምቤአን አሁካዕሌንሰ ም፤ እሰተአራ ኤረኔ። መሸከአምም ምጠን፤ ሸከሚንሰ ም፤ እሰተነ።

10ም፤ አሱክ ኪን ኡዎም አጃጅ ዮኮ። አሁካሬም ኦ እጃጅ ሊኒንሲት አሆዕን ሞሰንገሲቲ። ሚንትቶ አሰ አርአንሰ አንን አኮኔ። 11 አይ ለሌኮ አንን አኮክሰስ ሙሉ ጎን፤ አርዕን ሄዕሎን ቴአም እሰ አርአኔ ሊተንተነ። ኤሌስም ጎንቸም አጥ ሚንትቶ ሆሉ።።

12 አድም ሙሉ ኪን ኩሮሞ። ከከ አኔቲ ቢጋን ሞሰነዮ። መት አመዕናንቸን አመዕንተአቤአ ሚንትቶ ሄዕሎተዕን አሴ አጤ፤ መቅሬ ሄዕሌን ኢትተአራ ኤ ሚንትቶ ሆሉ።። 13 ኤሌስም መት አመዕናንቸ ሚንትቶን አመዕነክቤአ አርአ ሄሉክተዕን አጥ አሴ፤ መቅሬ ሄሌን ኢተክለሰ አሴ አጤንሰ ፍተ፤። 14 መሸከአምም አመዕነክቤአ ጎንቸ አጥ ሚንትቶ ኮል፤ ሙጩሪኮ። ኤሌስም አመዕንተአቤአ ሚንትቶም ኤ አመዕነክ አርአ ኮል፤ ሙጩተክኮ። አሆድ አሁክቢለስ እጠውክ አሰ ሙጩሪዮ። አሁካሬም ከሰ ሙጩሉወ። 15 አሁካሬም አመዕነክቤአ ጎንቸ አሁኮ ቴአም አመዕንተአቤአ ሚንትቶቲ እኮአ አንን አሆሚን ሀሰሙክለሰ አንን አሆሞን። ዋአ ጌሴ ጠምን ዌቸክ ብከነ ኤሆዶፊኔ ሉወ፤ አመዕናንቸ ክረሚን ጠናዮ። 16 አመዕናንቸ ሚንትቶ፤ አይ ለሌኮ አት አመዕነክቤአ ከ አርአ ገትሶደአ መለቃቲ? ኤሌስም አመዕናንቸ አርአ፤ አት ከ ሚንትቶ ገትሶደአ መለቃቲ?

ዋአ ዌቸክሰኔ ሄዕሌሄ

17 አንንቸም ሞሰን እጤነ ኡወክ ኡወንቸሰ፤ ዋአ እጤ ዌቸክ አመ፤ ሄሉክሰ፤ ሄሉኑ። ኩክ አመዕናዕን ውጥቲውን

ሁንድነም ኡዎሞ እጃጅ። 18 አይም ዌሸሙክ አመ፤ ቢለቸግኩሀ፤ አሁክለሰ ቢለቸሙክ መረኤ ሆረን የኮ፤። አድም አይም ዌሸሙክ አመ፤ ቢለቸሞዕን ዮሀን አሁክለሰ ቢለቸሚን የኮ፤። 19 ዋአ እጃጅ ኤረርመ ቢጋን ቢለቸንቸ ቴአም ቢለቸንቸ ሆግም መሀም አዋዶዮ። 20 አንንቸም ዌሸሙክ አመ፤ ሄሉክ ዱሀኔ ሄሉኑ። 21 አት ዌሸንትት አመ፤ አግሽ ሄዕልተንሄ? ኤሆን ሀውትቴ። አሁካሬም ምለሰና ሊጥተት ገደአ ሄሉካዕሌንሰ ኤ ገደአ አዋጤ። 22 አግሽ አሃ ሄሉኩይም ሞሰን ዌቸክ ሞሰን ሞለሰና ሊጣኮ። ኤሌስም ምለብቸ አሃ ዌሸሙክም ሞሰን አግሽ። 23 ዋአ ክዕትው ብታሉክ ብከነ መን አግድ አከኮቲ። 24 አየባዌ፤ አንንቸም ዌሸሙክ አመ፤ ሄሉክ ዱሀኔ ዋላ፤ ሄሉኑ።

ም፤ እሱክቤአ ኪዕን ብከነ

25 ም፤ እሱክቤአ ኪዕን ብከነ ሞሰንገሰ ሊነ ኡወመክ እጃጅ ቤኤ። አሁካሬም ሞሰን ቅሽጠት፤ አመዕነግሞሆን አሁም ብከነ አን ሰግተና ኡዎም። 26 ኤሆነተአ ከሰ ዮከ ሀው ብከነ መንቸ ም፤ አሰዕን ኤሆድም ሄሉክተዕን ኤረኔ። 27 ሚንትቶ ኤባቲንሄ? ሚንትቶ ኤባተሆን አክትሰሰ ከ ሚንትቶ ሆልቲን ሀሰቲ። ሚንትቶ ኤቦዕን ዮሀን አክትሰሰ ኤቤን ሀሰቲ። 28 አሁካሬም ሚንትቶ ኤብትሰሰ ባጤሉዮ። 29 ጃም ሰንድቶም አዶተ፤ አርአሰሰ ባጤሉዮ። ም፤ አሰተአ ኪና፤ ከ ኡል ሄቸክ ሉብከት ሀው አርኮ። ኤ ሀዌንሰ ገተክምሰን አን ምጠሞ። 30 አየባዌ፤ አን ከከ ክዕትውን ኩሮሞ። ዶል ጉንዳኮ፤ ከሰዲንሰ ከአሳ ሚንት ዮአ ኪንም ሚንት ቤአ ኪዕንሰ እከአ ሄዕሎን። 31 ውዕልተም ኪንም ውዕልተምቤአ ኪዕንሰ እኮነ፤ ሊረንተም ኪንም ሊረንቸቤአ ኪዕንሰ እኮነ። ብተ አዕሰም ኪንም መሀም ዌአ ኪዕንሰ እኮነ። 32 ከ ኡል ሄቸ ዱሀኔ ሀንሆን አሁክ ዌከ ከ ኡል አመ፤ አዋጥተም ኪንም አዋጥተምቤአንሰ እከአ ሄዕሎን።

33 ኡዕንተኮዕን ሄዕለክምሰን ሀሰሞ። ሚንቶ ኤቡክቤኤክ ሞሰን ሊረንሲን ሀሰክ ብከነ ሞሰን በጥን ሰምኮ። 34 አሁካሬም ሚንትቶ ኤቡክ መንቸ ሰምኮከ ከ ኡል በጥነቲ። አጥ ሚንትቶ ሊረንሲንቲ። 35 ኤሌስ፤ እጤክ ሰውት ሰም እግኮሀ፤። ጎን፤ አርቤአ ሚንትቶ ቴአም ለንድቶ እሰ ግር፤። ፎር፤ ሙጩቲና ደተአ ሞሰን ሰጥን ሰውተም። 36 አሁካሬም ጎን፤ አርአ ሚንትቶ እሰ አርአ ሊረንሰቲና

7:18
ሌ. 15:1-2

7:19
ጳ. 2:25
ጳ. 5:18
ጳ. 9:15

7:22
ጥ. 8:32:36

7:23
1 ቆ. 9:20

7:29
ጳ. 13:11-12
1 ቆ. 7:31

7:32
ጥ. 5:25
1 ጥ. 5:5

7:33
ጳ. 14:20

7139
ሐ. 7:2

7140
1 ቆ. 7:25

811
ሐ. 15:29
ሐ. 16:14

812
1 ቆ. 3:18
1 ቆ. 13:8-9:12

813
ሐ. 8:29
ገላ. 4:6

814
ሐላ 4:39
ሐላ 6:4
1 ቆ. 10:19

816
ፍላ. 2:10
ፍፕ. 1:3
ሐ. 11:38
1 ቆ. 1:2
ሐ. 4:6-8
ሐ. 11:16

817
ሐ. 14:14:23
1 ቆ. 8:4-6

ይተክ ከ ኡል ሉው ለውተሞ። ³⁵እን ከከ ክዕትውነ ኩሩሞክ ክዕትው ሀረዕሚነቴ በጋን ከራ አመዶክ ሉው ክዕትውኔ እሴን ሀሳቴዮ። እሁካሬም እን ሀሶሞክ ክዕትው 7ግ ሁንድቶምም ሞለን አዋዲንሰ ለሶኔ ገተኮዕን ኤርካ፣ ጉዳንች ሉዋ እሰተከምሰነቴ።

³⁶እይ መንችም ጤሁክ ለንድቶኔ ለቦቤእሰ እሃም ያ ሰጧክተዕጎ፣ እጥ ምጠንም ሉበከተ ቆጣል እሁክላሲ ኤቤን ሀሰሉሰ ኤበቀንች ባጢል እሁክቤእ ብከነ ኤበቀንቶነ። ³⁷እሁካሬም እይ መንችም እጥ ጤሁክ ለንድቶ ኤቦእሰን ኡዕንሶክ ሉው ቤአን እሁክላሲ፣ እጥ ምጠኖ ካሉላሲ፣ ኡከም እጥ ቴርኔ ሙሩክላሲ ጤሁክሰ ኤጌሩተዕን ኤረኔ።

³⁸ኤ ብከነ ጤሁክ ለንድቶ ኤቦኮክ ኤርካ እሳኮ፣ ለንደ ኤቦክቤኤክም እጤንሰ ኤዕሉእሰ እሳኮ።

³⁹ሚንትቶ እሰ አርእ ፎርኔ ሄሉኩይ ኤበንች ሴርኔ ከረንቶአኩተኔ። እሁካሬም እሰ አርእ ሌሃ ለሰጌ አመዕናንች እሆን በጋን ሀሶኦክ አግሰእ ጉቴነ ሆርክ ሉው ቤኤ። ⁴⁰እን ሰምሶኔ እሰ ኤእሰም ሄዕሉተዕን ሲረንችኔ ሄዕላሞ። ኤሴኔ ዋእ እያን ዮኮከ ለብሶሙላ።

ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉውነ ኡውኮእ ሀርባጥ ብከነ

8 ¹ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉውነ ኡውኮእ ሀርባጥ ብከነ ኒነ ሁንድነም ለች ዮእሰ ለንቆም። ኤሀዶዕኔእ ለች ቦልጥሶሀኔ። እሁካሬም ኢት ልእሶሀኔ። ²እይም መት ሉቶ ለእም ያ ሰጧክተዕን እጥ ለእምነ ሀሰሰክ ቀጥ ለች ለአዕን ዮኮ። ³እይም ዋእ ኢቱክላሰ ዋእ እጦ ለአኮ።

⁴እሆነተእ ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉውነ ኡውኮእ ሀርባጥ እትም ብከነቴ ዮኮተዕን ኦ ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉው ቤእ ሉው እሁክሰ ለንቆም። እሆም ሙቴም ዋኢንሰ በጋን ሙሴክ ቤኤ። ⁵«ዋእ» ዮከኦ ሰንደክም ዱት ዋሉዊ፣ ሞለኖኦ ኢመኔቴም እሁኮ ቴእም ኡላቴም እሁኮ ሀንቅነም ዮኮ። ⁶እሁካሬም ሉው ሁንደም ቆጩኮኪ፣ ኔሴም እጤን ሄዕኖሞኪ ሙቴም እን ዋእ ኒነ ዮኮ። ኤእሰም ሉው ሁንድም እጥ ኮልኔ ቆጩሙኮኪ፣ ኔሴም እጥ ኮልኔ ሄዕኖሞኪ ሚጦእ ሞለን ዮሱሰ ክርሰቶሰ ኒነ ዮኮ።

⁷እሆን በጋን ኦ ለች ሁንድነ ቤኤ። እሁካሬም መት መት ኪን ከኒንሰ እሰኔኔ ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉውነ ሰንዱኡይ ሄዕሉኦ። ኤ ብከነ ሀንቆእሰም ዋእ ብከኔ

ሰንደክም ሉውነ ኡውማኮ ሀርባጥ ይተኡይ እትም ብከነ እጡውክ ቴር ሆግምኔ ቡቫኮሀኔ። ⁸ኒነ ዋእኔ ዮክ ሙቴዮሙ ሀርባጥ ቆጥሶዮ። እንቱም ቤኤሬም መሀም ሀምደሞሞዮ። እንቴማሬም መሀም ሀረዕሞዮ። ⁹እሆን በጋን ክዕትውክ ሞለበን አመዕነቶኔ ቀጫል ኪኖ ቆሉቤእሰ ኤጊዕሴካ። ¹⁰ለች ዮክ እት ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉው ምኔኔ እጋ እትቱይ አመዕነቶኔ ቀጫል መንች ሞኡክተዕን ኤ ዋእ ብከኔ ሰንደክም ሉውነ ኡውኮእ ሀርባጥ እቴነ እጎዮንጌ? ¹¹እሆነተእ ለች ዮክ ከ መሸከኔ ክርሰቶሰ እጥ ብከኖ ያ ሌሁክ ኦ ቀጫል አመዕናንች ኡባኮ ይመዮንጌ? ¹²ኤእሰኔ አመዕናን አባዩው ሀምደኩኡይ እጡውክ ሆንጋንች ቴርም አመሰተኩኡይ ክርሰቶሰም ሀምደክሙላ። ¹³ኤ ብከነ ማረ እትም እየባዮ ቆሉሀን እሁካዕሴንሰ እየባዮ ቆሉማኒንሰ ሆሬእመም ዶል ሁንድነም ማረ እቶሞዮ።

እሴእማንነ ኡውሙክ በጦ

9 ¹ኤሴ ከራ አመዶ ሉው ዮሆንጌ? እን እሴእማንቶዮንጌ? እን ን ሞለን ዮሱሰ ሞሉሞዮንጌ? ክዕትውዱ ሞለንን እ በጥኔ ሲደንተኮእ ኪኖዮንጌ? ²እን ሙል ኪንን እሴእማንች ለሰምቤኤሬም ሞለንን እሴእማንች እሁምሰ ሞእሶክ መሬእ ክዕትውኔ ዮክ ብከነ ክዕትውነ እሴእማንች።

³ኤሴኔ ብዶኦ ፍሰተም ኪንን ደበርም ደበች ከኔ። ⁴ኔሴ እቻ፣ አጋ ሲጥኖም ሀንቅ ቤኤንጌ? ⁵ሙል እሴእማዕንሳ፣ ሞለን አባዩውሳ፣ ኪሬእላ ን ሚንቶ አመንዶ መርም ሀንቅ ኒነ ቤኤንጌ? ⁶ን ገን ጠንምን በጦ ኡርም ሀሰሰቤኤክ ጠሴእ ባርነባሰቴ፣ አኔቴንጌ? ⁷እጥ ገቅ ዲነትቴ ምታደርመ በጠኮክ እዩቴ? ቴእም ምደነ፣ የከም ጡደ ለባከ ሀቀ ካላ ምሸ እቶቤኤክ እዩቴ? እዶ እንቤኡይ ዲነቴ ሆዕሉኮክ እዩቴ?

⁸እን ከከ መን ሰውጥሰ ምጫቴንጌ? ሙሴእ ሴርዱ ኤእሰ ዮዮንጌ? ⁹ሴረኔ «ሀርባጥ ገኖክ ምርጎእክ ሱሚ ከትቴ» ዮመማ ጣረማኮ። ኤሃሬ ዋእ ኤእሰ ዮኮክ ምርጎኡውነ ሰዋቴቴንጌ? ¹⁰ኤእሰ ዮኮክ ሀንቅነም ን ብከነዮንጌ? እቡሉኮክም ሶዶኔ ሲጤን ሰጧኩይ እቡሉኮ። ሀርባጥ ገኖኮክም ሲጤን ሰጧኩይ ገኖኮ። ኤ ብከነ እክ ማረሙኮክ ሀንቅነም ን ብከነቴ። ¹¹ኔሴ ክዕትው ለምቤኤኔ ፎርነ ሀሰሶክ ሉው ውንጡማዕሴንሰ ን ማርነ ሀረዕሞ ሉው ክዕትዊንሰ አዕትምተዕን ሉበከት ሉውንጌ? ¹²ሙል ኪን

818
ሐ. 14:17

919
ሐ. 14:13
1 ቆ. 8:10-11
ገላ. 8:13

911
ሐ. 14:15:20

912
ግፕ. 18:16
ሐ. 14:20

813
ሐ. 14:21

911
ሐላ. 9:3-6:17
1 ቆ. 8:19
1 ቆ. 15:8
2 ቆ. 12:12
1 ጥ. 2:8

912
2 ቆ. 3:11-3

914
ግፕ. 18:19
1 ቆ. 9:14

915
ግፕ. 8:14
ግፕ. 12:46
ፍፕ. 1:42
1 ቆ. 7:7-8

916
ሐ. 4:38

919
ሐላ 25:14
1 ጥ. 5:18

9110
2 ጥ. 2:16

9111
ሐ. 16:27

9112
2 ቆ. 6:13
2 ቆ. 11:9

9:13 ልል. 18:1

ኤክ ክዕኑዊንሰ ሲጥቲነ ጠንተም ሀንቅ ዮሀን እሁሰስ ኔሴ እጡዊንሰ ሎንሰና ሲጥም ሀሰላዮን።?

9:14 ጥ. 10:10 ሉ. 10:7-8

እሁካራም ክርሰተሰ ምሽራች ሰገርነ ቆላን እንከምቤእሰነ ሀንድ ሉውም እየቅናም ሰጋን ኤ ኒነ ኡውሙክ ሀንቅ አዋጥናም። ¹²ዋእ ምኔኔ በጠም ኪን ዋእ ምኒንሰ ሁርባተ ሲጥተምሰ ሰቀከምዮን።? እድም ክትመ ክትመከም ቢዮኔ ክትመ ሀንጫዕሉእ ኪንም ኤ ክትሚንሰ በጠንተምሰ ሰቀከምዮን።? ¹⁴ኤእሰም ምሽራች ሰገር ኩተም ኪንም እጡውነ ሀሰሰክ ሉው ኤ በጠንሰ ሲጥተምሰነ ሞለን እጃጃክ።

9:18 ል. 20:9

¹⁵እን ኤ ኢነ ሰሶክ ሀንቅንሰ መቶም እዋጡም።። እ ሀንቅ ኢነ እሰተኮና ያ ሰውምኔ ክዕኑውነ ከከ ጣፋሞ።

9:19 1 ቆ. 4:1 ገሌ. 2:7

አይደ እን ብረሞም ሉው አዋድቤእን እሰሃኒንሰ እን ሉሁምተዕን ኤዕሉኮ። ¹⁶ምሽራች ሰገር ኩርም ኢነ ግድ እሁክ ብከነ ብረሞም። መሽክእምም ምሽራች ሰገር ኩርምቤለሰ ኢነ እዩ። ¹⁷እን ኤክ እ ደዕልኔ እሱምተዕን ኢነ እርፎእ ዮኮ። እ ደዕልኔ እሱምቤለሰ እጃጅሙም እጃጅ ጠልእ ምሽራች። ¹⁸ኤሀነተኦ ኢነ ኡውምክ እርፎእ መፍው። እርፎእም ምሽራች ሰገር ኩርም ኤ ኢነ ለሰክ ሀንቅ መሀም ሲጠዕን ኤ ምሽራች ሰገር ክርላም ኩርማሬቴ።

9:20 ልል. 21:23-26 ል. 11:14

¹⁹እን ዎላብች እሃ ሄኡሙይም ዲት መነ ገትሶም ያ እ ገገ ሁንድነም እግሽ እላም። ²⁰እይሁጥ መነ ገትሶም ያ አይሁጥ መንሰም እሃም። አን ሙሴእ ሴርነ እጃጅምቤእን እሁማራም እጃጅንተም ኪና ገትሶም ያ አንም ሙሴእ ሴርነ እጃጅማም። ²¹ሙሴእ ሴርነ እጃጅንተምቤእ ኪና ገትሶም ያ ሴርነ እጃጅንተምቤእ ኪዕንሰም እሃም። እክ እን ዋእ ሴርነ እጃጅምቤእኔ ይም እሀዕን ሀንቅንም እን ክርሰተሰ ሴርንሰ ዎርኔቴ። ²²ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ²³እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

9:21 ል. 21:12:14

²⁴ጠሬጠንችኔ ሁንድም ጠሬጠማ ኤ ጠሬጠንተም ኪኒንሰ እርፎእ ሲጠክክ ሚጠእ መንች እሁከሰ ሰቀከምዮን።? ክዕኑውም እርፎእ ሲጥተኪነ ጠሬጠሜ። ²⁵ጌልችኔ ጠሬጠምክ ኪን ሁንድም እጥ አረች ኤርሰ እጃጅምእሰ እሰም ሀሰሰክ። ኤከም እሰተምክ ብእክ እርፎእ ሲጥቲነቴ። እሁካራም ኔሴ በደሉምክ ብእክቤእ እርፎእ ሲጥቲነቴ። ²⁶ኤ ብከነ እን ቱንግ ቤእ መንችሰ ገርሞ።

9:22 ል. 11:14 ል. 15:1 1 ቆ. 10:33 2 ቆ. 11:29

²⁷ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ²⁸እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

9:24 ልሳ. 12:1

²⁹ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ³⁰እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

9:25 2 ጥ. 2:6 2 ጥ. 4:8 ያ. 11:2 1 ሉጥ. 5:4

³¹ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ³²እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

³³ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ³⁴እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

³⁵ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ³⁶እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

³⁷ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ³⁸እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

³⁹ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ⁴⁰እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

⁴¹ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ⁴²እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

⁴³ሀንጋና ገትሶም ያ ሀንጋንች እሃም። መት መት ኪና አይሰኔም ገትሶም ያ መን ሁንድነም ሁንድሰም እሃም። ⁴⁴እን ምሽራች ሰገሪክ ማሰ ሲጠም ያ ኤ ሁንደም ምሽራች ሰገሪክ ብከነ እሰም።

ሀረችኔ ጉበምክ መንችሰ ጉበምም። ²⁷እሁካራም ሙል ኪንን ዋእ ሰገር ኩራ ሰሰኔ ኡባ ገቶምቤእሰን እ አረች እጃጅምእሰ እሰም።

9:27 ል. 6:13 10:1 ሉ. 13:21-22 ሉ. 14:22:29 ል. 14:19

ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገደከምቤእሰ

10 ¹እየባዩ፤ ገዮና ሁንድም ኡምቡዕሊንሰ ዎርን እክእላ፤ ሁንድም በሃረ ፍቶእላ ሰቀከነ ሀሰም። ²ሙሴኤኔ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴነ እጡው ሁንድም ኤ ኡምቡዕሊኔ፤ በሃረኔ ጠመቀንቶኦ። ³ሁንድም ኢመኒንሰ ኡውሙክ ሁርባተ እቶኦ። ⁴ሁንድም ኤ ኢመኒንሰ ኡውሙክ እንም ኦጎኦ። መሽክእምም እጡው እዎንም ሄኡክ ኢመኒንሰ ኡውሙክ ከኒንሰም ኦጎኦ። እ ከንም ክርሰተሰቴ። ⁵እሁካራም ዋእ እጡዊንሰ ሎስክት ኪናኔ ሲረመክቤእ ብከነ እጡውክ ሌሽ ኡዱመእኔ ኡባ ገቶክ።

10:2 ል. 6:13 ገሌ. 2:27 10:3 ሉ. 16:4:16:26 ጥ. 5:31

⁶እጡው ጆር ምጠና ምጠእሰ ኔሴም ምንጠምቤእሰነ እክ ኒነ ኩብዕልሽ እሃክ። ⁷ኪሰም መጣሬኔ «መን እቴና፤ እጌና እፋቶኦ። ኤ ሰሰኔ ከደነም ክዕሉኦ» የመግ ጣሬ-ክሰም እጡዊንሰ መት መት ኪን ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገደእሰ ሰገንዶኔ። ⁸እጡዊንሰ መት መት ሰእምኔ እደሰ ብዕለእ ሚጠእ ሰሰኔ ሰምዶ ሰሰ ኩሚ ሌቶእ ብከነ ኔሴም ሳዕኖኔ። ⁹እጡዊንሰ መት መት ኪን ሞሰነ ኪንቶኦረ ሀመሽ ቀላ ሹክ ብከነ ኔሴም ሞሰነ ኪናኔ። ¹⁰እጡዊንሰ መት መት ኪን ቁንቁንቶኦረ ሰረኢል ብእሱክ ብከነ ኔሴም ቁንቁኖኔ። ¹¹ኦ ሉው ሁንድም እጡውኔ አፋኮክ ሙል ኪን እጡውኔ ጠሰቆእሰነቴ። እክ ጣሬ-ክከም ሰላንች ደሴኔ ሄዕናም ኔሴ ኡጠሬነቴ። ¹²ኤ ብከነ ኡሉኮክ ሰብሰክክ ኡብቤእሰ ኤጌዕሉኖ። ¹³መነኔ እፋኮ ኪንንጅንሰ እነን እሃኮ ኪንንች ክዕኑውኔ አፋኮ። እሁካራም ክዕኑው መላዩንሰ ሀናን እሃኮ ኪንንችኔ እንከምቤእሰ ኤጌርክ ዋእ አመዕነማኮሀኔ። ኪንንችኔ እንከም አመኔ እየቅተከም መላዩ ኡውምኔ ኤ ኪንንጅንሰ ፍተከም ጎን ዋእ ጉድሶክ።

10:4 ሉ. 17:6 ጥ. 20:11 10:5 ጥ. 14:29-36 ጥ. 26:85 10:6 ጥ. 11:4:33-34

¹⁴ኢተንተኮእ እየባዩ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገድሚንሰ ግቤሄ። ¹⁵ቆስተከም ኪን እክኮእ ብከነ ክዕኑውነ ኩርም፤ እን ዎጭም ምሽኔ ክዕኑው ገግም ረረደሄ፤ ¹⁶ዋእ ገላጥና ዳዮማ አንገም ማሰ ኡምኩል ዎይዕን ድቃሰ ክርሰተሰ ጢግኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ኢንቃ እንቶም ቆርሾዱ ክርሰተሰ ግርኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ¹⁷ኔሴ መቲዮም

10:7 ሉ. 32:4:6 10:8 ጥ. 25:1-18 10:9 ጥ. 21:6-8 10:10 ጥ. 14:36 ጥ. 16:41:49

¹⁸ኢተንተኮእ እየባዩ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገድሚንሰ ግቤሄ። ¹⁹ቆስተከም ኪን እክኮእ ብከነ ክዕኑውነ ኩርም፤ እን ዎጭም ምሽኔ ክዕኑው ገግም ረረደሄ፤ ²⁰ዋእ ገላጥና ዳዮማ አንገም ማሰ ኡምኩል ዎይዕን ድቃሰ ክርሰተሰ ጢግኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ኢንቃ እንቶም ቆርሾዱ ክርሰተሰ ግርኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ²¹ኔሴ መቲዮም

10:11 ል. 15:14 10:13 1 ቆ. 11:9 10:14 1 ጥ. 5:21 10:16 ጥ. 26:27-28 ል. 2:142

²²ኢተንተኮእ እየባዩ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገድሚንሰ ግቤሄ። ²³ቆስተከም ኪን እክኮእ ብከነ ክዕኑውነ ኩርም፤ እን ዎጭም ምሽኔ ክዕኑው ገግም ረረደሄ፤ ²⁴ዋእ ገላጥና ዳዮማ አንገም ማሰ ኡምኩል ዎይዕን ድቃሰ ክርሰተሰ ጢግኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ኢንቃ እንቶም ቆርሾዱ ክርሰተሰ ግርኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ²⁵ኔሴ መቲዮም

10:17 ል. 12:15

²⁶ኢተንተኮእ እየባዩ፤ ዋእ ብኪኔ ሙሉውኔ ሰገድሚንሰ ግቤሄ። ²⁷ቆስተከም ኪን እክኮእ ብከነ ክዕኑውነ ኩርም፤ እን ዎጭም ምሽኔ ክዕኑው ገግም ረረደሄ፤ ²⁸ዋእ ገላጥና ዳዮማ አንገም ማሰ ኡምኩል ዎይዕን ድቃሰ ክርሰተሰ ጢግኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ኢንቃ እንቶም ቆርሾዱ ክርሰተሰ ግርኔ ኒነ መቲዮም ዮእሰ ሞእሴኔዮን። ²⁹ኔሴ መቲዮም

10118 ሐ. 7:8-15

10119 1 ቆ. 6:4

10120 ሐ. 32:17

10121 2 ቆ. 8:16

10122 ሐ. 32:21 ሠ. 6:10 ለ. 48:9

10123 1 ቆ. 8:12 ሞ. 2:21

10124 ሐ. 15:1-2

10126 ማ. 24:1 ሠ. 50:12

10127 ሐ. 10:8

10128 1 ቆ. 8:7-10-12

10130 1 ጥ. 4:4

10131 ሐ. 3:17

10132 ሐ. 14:13 1 ቆ. 8:13

ቆሮንቶስ መቴዎ መኔ በጠማ እንቶም ብክነ ዱት ኪን እንኩማራም ሚጠእ እርቶሚ።

18 ሁኖሶሌሄ እስርኤዕል ምናደብ ሰውሶሌሄ፤ ኤ ክትመኮእ ሉቂንስ እተም ኪንን ኤ ክትመ ሀንጫእክእ እዋደክም ዋእኔ መቴዎም ዮሀኔዮን? 19 ኤሀነተእ እን ኤሀደ ይም ዋእ ብኪኔ ሰንደክም ሉውነ ኤውኮእ ሁርባቲ፥ ኦ ሰንደክም ሉቂ እዋደ ዮሀኔ ይመን? 20 ኤእሰዮ፤ ዋእ ሰቀምቤእ ምናደብ ክትመ ሀንጫሰላሞክ ሀቡሰነቴ ሰጋን ዋእነዮ። ኤ ብክነ ክዕኑውነ ሀቡሰኔ መቴዎም ሄእእስነ ሀሰሞዮ። 21 ሞለን ሁምቡሊንሲ፥ ሀቡሰ ሁምቡሊንሲ እንኪነ ጠንተክሞዮ። እድም ሞሰን ሌማቲንሲ፥ ሀቡሰ ሌማቲንሲ እተኪነ ጠንተክሞዮ። 22 ቴእም ኤእስ እሰም ሞለን ቶእቶሶሆን? ኔሴ እጤንሰ ቆጠሎሞን?

23 ሉው ሁንድም ኡውማኮ። እሁካራም ኦ ሉው ሁንድም እዋደዮ። ሉው ሁንድም ኡውማኮ። እሁካራም ሁንድ ሉው ልእሰዮ። 24 እይም እጥ እሰክቶነ ሀሪዕም ሉው ሀሰነ ሰጋን እጥ ገግነ እዋደክ ሉው ሀሰኔ። 25 ሚረኔ ብቴሰሞክ ማረ ሁንደም ክዕኑው ቴርኔ መሰንተኮዕን እቴሄ። 26 መሸክእምም ኪሰም መጣፈኔ «ኡሊ፥ ኡሰኔ ዮክ ሉቂ ሁንድም ሞለነኔ» ዮመማ ጣፈማኮ። 27 ኦመዕኮከቤእ መኒንሰ መት መንቶ ክዕኑው ሁርባተ እተኮነ ዌሾክ እመኔ መተኪነ ሀሰኮላሰ ክዕኑው ቴርኔ መሀም መሰንተኮዕን ሀንጫክ ሉው እቴሄ። 28 እሁካራም መት መንቶ ክዕኑውነ «ኩክ ክትምነ ሀንጫኮ ሉው» ያ ኩኩተዕን ኤ መንቶ ብክና፥ እጥ ቴዕል ብክና ይተክእ እተኮቴ። 29 ኤ መንቶ ብክና ያ ዎጫሞ ሰጋን ክዕኑው ቴዕል ብክነ ዎጫሞዮ። ኤሃረእ፤ ሙል መንቶ ቴዕል መል እ ዎለሰና ሀንክድ ሆርኮ? 30 ኦን እቶም ሁርባትነ ዋእ ገለጠመን እሁሰሰ ኤሃረእ ኦን ዋእ ገለጡም ሁርባትነ ሙሌክ ኤሴ ዎቀሶክክ መሀነቴ? 31 ክዕኑው እተኩኡዮቴም እሁኮ ቴእም እገኩኡዮቴም እሁኮ ቴእም መሀ ሉውም እሰተኮእሬ ሁንደም ሉውም ዋእ ሉምብነ እሴሄ። 32 እይሁጥ መን እሁኮ ቴእም ኦይሁድ እሁክቤእ መን እሁኮ ቴእም እመዕኮክ ዋእ ምናደሰም እሁኮ እጡው ቆሎክ ሉው መሀም እሰተኮቴ። 33 እንም

መን ሁንድም ገቶእሰና ያ ኢነ እዋደክ ሉው ኡራ እሰም ሉው ሁንድኔም መን ሁንደም ሊረገሴነ ዮካም።

11 እን ክርሰቶሰ ለቡምሰም ክዕኑውም ኤሴ ለሴሄ።

ዋእነ ሰንደክም እመኔ ሆርሬ ጉንጉዕልም ብክነ

2 ሁንደም ሉውኔም ኤሴ ሰውተክም ብክና፥ እን ክዕኑውነ ሉሰሰም ሉሰሸ ቆጥተክእ እመደኮእ ብክና ክዕኑው ገለጠም። 3 ክበደም ክዕኑው ለቀኮነ ሀሰሞክ ጎን ሁንድነም ሆርር ክርሰቶሰቴ። ኤእሰም ሚንትቶነ ሆርር እሰ እርእ። እድም ክርሰቶሰንም ሆርር ዋእ። 4 እይ መንቶም ሆርሬ ጉንጉዕላ ዋእ ኡንጠኮክ ቴእም ዋእ ሰንረ ኩርኮክ ክርሰቶሰ ሾሊሰለ። 5 እሁካራም ሀንት ሚንትቶም እሰ ሆርሬ ጉንጉዕልቶዕን ዋእ ኡንጥተሞት ቴእም ዋእ ሰንረ ኩተሞት እሰ እርእ ሾሊሰሙለ። 6 እሀም እሰ ሆርር ሆንሰሙካንሰ እሰተኦ ሾሊሰሙለ። 7 ሚንትቶ እሰ ሆርሬ ጉንጉዕልተመን እሁክቤሰሰ ሆርሬ ሙሲጥቶነ፥ እሁካራም ሚንትቶነ ሆርሬ ሙሲጥም ቴእም ሆንሰጥም ሾሊሰሀን እሁክዕሌንሰ እሰ ሆርሬ ጉንጉዕልቶነ። 8 ጎንቶ ዋእክ ቆጫ፥ ሉምባ ሞእሰሀን እሁክ ብክነ ሆርሬ ጉንጉዕልም ሀሰሰዮ። እሁካራም ሚንትቶ ጎንቶነ ሉምባቴ። 9 ሚንትቶ ቆጫንቶኦክ ጎንቶንቤቴ ሰጋን ጎንቶ ሚንትቶንሰ ቆጫሙኮዮ። 10 ኤእሰም ሚንትቶ ቆጫንቶኦክ ጎንቶነቴ ሰጋን ጎንቶ ሚንትቶነ ቆጫሙኮዮ። 11 ሞእ ኤሴኦማዕን ብክና ይምኔ ሚንትቶ እሰ ሆርሬ ጉንጉዕልም ሀሰሰኮ። 12 እሁካራም ሚንትቶ ጎንቶንሰ ቆጫንቶኦክም ጎንቶም ቀረሙኮክ ሚንትቶንቤት እሁክ ብክነ ሞሰንነ ሄእክም ሄቶኔ ሚንትቶ ጎንቶ ቤኤክ ጎንቶም ሚንትቶ ቤኤክ መሀም እዋደዮ። እሁካራም ሉው ሁንድም ቆጫሙኮክ ዋእንቤቴ። 13 ሁኖሶሌሄ ክዕኑው ገግም ፈረደሄ፤ ሚንትቶ ሆርሬ ጉንጉዕልቶዕን ዋእ ኡንጥም ለቡምን? 14 ጎንቶ እጥ ሆርሬ ቂራዕልላ ልእሰም ሾሊሰሀን እሁክሰ ቆጫንቶ እጥ ጎንምም ኩርዮን? 15 እሁካራም ሚንትቶነ ቂራዕል ሆርር ሄእም እሴነ ሉምባ። ቂራዕል ሆርር እሴነ ኡውመኮክም እሰ እምባእሰነቴ። 16 እይም ኤሀን ብክነ ናተሚነ ሀሰክሰሰ ኒና፥ እመዕኮክ ዋእ ምናደሰና ኤ እን ኩኡሚንሰ ሙል ሉሰን ቤእሰ ቴሲሰሞ።

10+33 ሐ. 15:12

1 ቆ. 8:22 1 ቆ. 13:5

11+1 1 ቆ. 4:16 ሞ. 3:17

11+2 2 ቶ. 2:15

11+3 ቆ. 3:15 ሐ. 1:22 ሐ. 4:15 ሐ. 5:23 ሞ. 1:8 ሐ. 2:18

11+5 ሐ. 2:36 ሐ. 2:19 1 ቆ. 14:34

11+7 ቆ. 1:26-27 ሐ. 12:4

11+8 ቆ. 2:21-23

11+9 ቆ. 2:18

11+12 ሐ. 1:38 2 ቆ. 5:18

11+16 1 ቆ. 7:17

11:18
1 ፈር. 1:16
11:18
ልል 13:1-2
2 ፈጥ. 2:11-2

ሞላን ሁርባተ
(ጥት. 26 = 26-29 ጥር. 14 = 22-25 ሉቃ. 22 = 14-20)

11:23
1 ፈር. 15:3
ጴ. 1:11-12

11:23-25
ጥ. 20:12-28
ጥር. 14:22-24
ሉቃ. 22:17-19
1 ፈር. 10:16

11:25
ፈር. 31:31-34
ሉቃ. 22:20
2 ፈር. 3:16

11:28
1 ፈር. 4:5

11:27
ጥ. 8:51-56

11:28
2 ፈር. 13:5

11:32
1 ፈር. 1:20

17 ከዕው ውጥተከም አመኔ ኤር ሱውነት እሆዕን ጆር ሱውነት እሁክ ብከነ ከ እጃጆ ኡጫውይ ከዕው ገለጠሞቹ። 18 ሱጤክ መጫሱምላም አመዕናን ውጥተከም አመኔ ከዕው ለምቤኤኔ እነናቶም ዮአሰ መጫሱምላ። ኡሀንክ ኮል ሀንቅ እሁክለ አመዕናም። 19 ሀንቆእ ኪን ለአንተምሰነ እነናቶም ከዕው ለምቤኤኔ እሀም ሀሰሰኮ። 20 ከዕው ውጥተከም አመኔ አተከሞክ ሞላን ሁርባተቶ። 21 እተከም እመኔ እነንችም እጥ ገቅ ሁርባተ እቶክ ብከነ መቲ ሰባሮኮ መቲ ድምሶኮ። 22 አን ከዕው መቶ! አተኪና፣ አኪና ከዕው ገቅ ምን ቤኤንሄ? እመዕኑክ ሞእ ምናደቦ ሾሊሰከሞንሄ? ቴአም መዕሱችም ቤአ ኪና ቱሊሰከሞንሄ? ኤሀነተእ ከዕውነ መቶም? ኤሀን ከዕው ገለጠንሄ? ሆራኤም ገለጠሞቹ።

23 አን ከዕውነ ሀግላ ኡጫሞክ ሞላኒንላ አኡመኔ። ሞላን ዮሱሰ ሀግላጫ ኡጫሞክ ሂሞ ቆሮሾአ ከእላ እመዳ 24 ሞእ ገለጣ ከአ ኢቃ «ኩክ ከዕው ብከነ ኡጫክ እ ማረ፤ ኤሴ ቲተኪንም ከከ እሴሄ» ዩኮ። 25 ኤእሰም ሂሞ ሁርባቲንላ ለሰኔ ሁምቡል ሞይዕን ድቃሰ ከእላ እመዳ «ኩ ሞይዕን ድቃሰ እ ጢግኔ እንም ሃረች ሀድሮ። ከከ አገከም አመን ሁንደም ኤሴ ቲተኪን አሴሄ» ዩኮ። 26 ከ ቆሮሾአ አተከም እመኔ፣ ሞይዕን ድቃሰም እገከም አመኔ ሁንደም ሞላንከ ሌሆ አጥ ሞረቤእ አረቤኤ አላላተከም።

27 ኤ ብከነ አይም ለቦቤእሰኔ ሞላንክ ቆሮሾአ እቶከኪ፣ ሞይዕን ድቃሰ አገክኪ ሞላን ማረ፣ ጢጋ ቡሽሱክ ብከነ እጦኔ ቦደን ዮሀኔ። 28 እሁካራም መን እጥ ገገ ላረየቃ ሞእ ለሰኔ ቆሮሾአመ እቶነ፤ ሞይዕን ድቃሰም አገን። 29 አይም ቆላ ለአዕን ሞላንክ ማረ አቶከኪ፣ ጢግም አገክኪ እጥ ገገኔ ፍርደ ኤቦቂነ እቶላ፣ አገላ። 30 ከዕውጂንላ መት መት ኪን ሆንጋና፣ ጀባና አኮከኪ አድም መት መት ኪንም ሱቶኦኪ ኤ ብከነቴ። 31 እሁካራም ኔሴ ሀንቆአሰኔ ን ገገኔ ፈረንዶመን እሁክለሰ ኔሴኔም እይም ፈረዶቶ። 32 ከ ኡል መንኔ መቅራ ሞእ ኔሴኔ ፈረዶቤአሰነ ሞላን ኔሴኔ ፈረዶላ፣ ኔሴ ሀውሶላ።

33 ኤሀነተእ እየባደወ፤ እተኪን ውጥተከም አመኔ ከዕውነእ ከዕውም ኤጌዕላጫሄ። 34 ከዕውክ ውጥት

11:34
1 ፈር. 4:19

12:2
አጥ. 2:18
ጴ. 2:11-12

12:3
ፈር. 10:19
1 ጥጥ. 4:2-3

12:4-11
ፈር. 12:16-8
ኤ. 4:4-7

12:8
1 ፈር. 2:16-7
ፈላ. 1:9

12:10
ፈላ. 2:4
1 ፈር. 14:26
1 ጥጥ. 4:1

12:12
ፈር. 12:4-5

12:13
ጥጥ. 7:37-39
ጴ. 3:28
ኤ. 2:13-18
ፈላ. 3:11

ፍርድነ አሆቤአሰነ አይ መንችም ለባራኮሀኔ እሁለሰ እጥ ምኔኔ እቶነ። ሙል ገት አገረ ሞርም አመኔ ኩሮሞ።

ኪሰም አያኒንላ ኡጫሞክ ኡውንቸ

12 'እየባደወ፤ ኪሰም አያኒንላ ኡጫሞክ ኡውንቸ ብከነ ለቀከምሰነ ሀሰሞ። 2 አመዕንተኮዕን እለጊን ሞእ ብኪኔ ፎር ቤአ ሱውኔ ሰገደኪን ዱትሰኔ መሰንተኮእሰ ለቀከም። 3 ኤ ብከነ ከዕው ለቀከነ ሀሰሞክ ሞእ አያንኔ ዮኮክ አይም «ዮሱሰ ዱመማኮሀኔ» ዮኮክ ቤኤ። ኡአሰም አድም ኪሰም አያን ቤኤክ «ዮሱሰ ሞላን» ዮኮክ መትም ቤኤ።

4 ኪሰም አያን መት እሁካራም አጥ ኡምክ ኡውንቸ አነን እነንጫ። 5 ሞላን መቶ በጋን አነን አነን አጥድ ዮኮ። 6 በጥ አጎር ዱት አሆነ በጋን አነንችም ሁንድ በጦም በጥሶከክ ጫጦአ ሞእ። 7 አነንችኔም ኪሰም አያዕን በጥ ሞእምኮክ ሁንድንም አሞዶአሰነቴ። 8 መትነ ኪሰም አያኒንላ ቆሮዕም ምጭ ኡጫሞክ። ሙላንነ አድም ኤ ኪሰም አያኒንላም ለች ዮኮክ ምጭ ኡጫሞክ። 9 መትነ አድም ኤ ኪሰም አያኒንላ አመዕነት ኡጫሞክ። መትነ አድም ኤ መቴም ኪሰም አያኒንላም ፈደሰም ኡውንቸ ኡጫሞክ። 10 ሙላንነ አድም ማለልሲክ በጦ በጦክ ኡውንቸ ኡጫሞክ። ሙላንነ አድም ሞእ ሰገረ ኩርም ኡውንቸ ኡጫሞክ። ሙላንነ አድም አያኑው አነን አላ ለአክ ኡውንቸ ኡጫሞክ። ሙላንነ አድም ሃረች ሱምኔ ምጭም ኡጫሞክ ኡጫሞክ። ሙላንነ አድም ሃረች ሱምኔ ምጫም ኡጫሞክ ጎሮክ ኡውንቸ ኡጫሞክ። 11 ኤ ሁንደም በጥሶከክ ኤ ጫጦአ ኪሰም አያንጫ። አ ጫጦአ ኪሰም አያንም አነንችንም አነን አነን ኡውንቸ አጥ ሀሱክሰኔ ኡሞክ።

መት አረቾኔ ዱት ቃመፌቱው ሄእእሰ

12 መት አረቾኔ ዱት ቃመፌቱው ዮአሰም ኦ ዱት ቃመፌቱውም መት አረቾ እሃ በጦሙክሰም ክርሰቶሰም ጫጦአ አረቾላ። 13 ኤእሰም ኔሴም አይሁጥ መን እንኩሞ ቴአም አይሁድ እንኩምቤእ መን እንኩሞ ቴአም እግድ እንኩሞ ቴአም ሞላብ እንኩሞ ጫጦአ አያንኔ ጫጦአ አረቾ አንኪን ጠመቀማም፤ ኔሴ ሁንድም ጫጦአ ኪሰም አያን አዕናም።

14 አረቾ ዱት ቃመፌቱው ዮሀኔ በጋን ጠሱአ መቶም። 15 አይ ለኡኮ ሱክ «አን አንገቶ፤ ኤ ብከነ አን አረቾንላ

12:27 ለፍ. 12:15 ለፍ. 11:23 ለፍ. 4:12 ለፍ. 6:30 ቁ. 1:18:124
12:28 ለፍ. 2:20 ለፍ. 3:6 ለፍ. 4:11

መቶ» ይምኔ ኦሪቺንስ መት እሀም ገቶሆንሄ? 16 አድም መጭም «አን እሴቶ፤ ኤ ብክነ አን ኦሪቺንስ መቶ» ይምኔ ኦሪቺንስ መት እሀም ገቶሆንሄ? 17 ኦሪቺ ሁንድም አል እሁክተዕን መሀኔ መጫሰከም ሄኦኩ? ኦሪቺ ሁንድም መጭ እሁክተዕን መሀኔ ኤንጂሰከም ሄኦኩ? 18 እሆነ በጋን ኦሪቺ ቃመፈት ሁንደም እጤነ ለባክ ቤቶኔ እሳ ዋአ ደዕሉክሰ ጉድሳኩ። 19 ኦሪቺ ሁንድም ሚጦእ ቃመፈትች አሁክተዕን ኦሪቺ ሆኖኔ ሄኦም ሄኦኩ? 20 ቃመፈቱው ዱት አሆነ በጋን ኦሪቺ ሚጦክቶ። 21 አል አንግነ «አን ኬሴ ሀሰሞቶ» ዩነ ጠኖቶ። ኤእስም ሆርር ሉክነ «አን ኬሴ ሀሰሞቶ» ዩነ ጠኖቶ። 22 ሆንጋኖ ለበም ኦሪቶኔ ዮአ ቃመፈቱው ሉበከተ አዋደም ኬኖ። 23 ን ኦሪቺ ቃመፈቱዊንሰ ሉምብ ቤኤክ ለብንሶማንነ ሉበከት ሉምብ ኡውኖም። ቱሰሶሀኔ ይኖም ኦሪቶም አንንሰኔ ማንጣ ኤጌዕልኖም። 24 ሉምብ ዮክ ቃመፈቱውነ አክ ሀሰሶቶ። እሁካሬም ሉምብ ቤኤክ ለባክ ቃመፈቱው ዋአ ሉበከት ሉምብ ኡውምኔ አመጣንሳኩ። 25 ዋእ ኤእሰ አሰኩክም ቃመፈት ሁንድም መት መትነ ሀሪዕመንተምሰነቲ በጋን ኦሪቶኔ እነኖቶም ሄኦቤአሰነቲ። 26 ኦሪቺንስ መት ቃመፈትች ሀወክተዕን ኦሪቺ ሁንደምም መቅሬም ሀዎኩ። አድም መት ቃመፈትች ሉምብ ሲጡክተዕን ሁንድም እጤኔ መቅሬም ሊረሞኩ። 27 ክዕትው ሁንድም ክርስቶስ ኦሪቶ። ኤ ኦሪቶንም ክዕትው አንንችም ቃመፈቱው። 28 ዋእ አመዕናዕን ምርኔ መት መት ኬኖ ሉጤክ አሴአማኖ ሰዕሚክ አድም እጥ ሰገረ ኩተም ኬኖ ሰጤክ አድም ሉሰሳን አሳኩ። ኤሀኒንስ አድም ማለልሰሳክ ሉው አሰተም ኬኖ፣ ፈደሰም ኬኖ፣ ሙል ኬንነ ሀሪዕምተም ኬኖ፣ ገሳኖ፣ አንን አንን ሱሚ ምጫም ኬኖ አሳኩ። 29 እጡው ሁንድም አሴአማኖን? ቴአም ሁንድም ዋአ ሰገረ ኩራኖን? ቴአም ሁንድም ሉሰሳኖን? ሁንድም ማለልሰሳክ ሉው አሰተም ኬኖን? 30 እጡው ሁንድም ፈደሰም ኡውንቸ ሊጥተአቲን? አድም ሁንድም ሃረቸ ሱምኔ ምጫም ኬኖን? ቴአም አጡው ሁንድም ኤ ምጫኦ ሉው ትተአ ኩተም ኬኖን? 31 ክዕትው ኤ ኬኒንስ ሆሬኤም ሉጳክ ኡውንቸ ሲጥተኬነ ሉንስተከአ ሀሴሄ። አድም ሁንዲንስ ሉጳክ ጎን አን ክዕትውነ ሞእሰም።

ኢት ብክነ

13 ¹መን ሱምኔ፣ ዋእ አሴአማዕን ሱምኔ ምጫምተዕንም ኢት ቤኡክለስ ሙኖክ ደዕልሳ፣ ቸልቺ ቸልቺ ዮክ ጣዕልሳ እሃም። 2 ዋእ ሰገረ ኩራን ጠኖም መሳይ ዮሀኔም የኩተዕንም ማጠሙክ ሉው ሁንደም ለኡምተዕንም ሰቸ ሁንደም ለኡምተዕን አድም ዱትው ቢደንስ ከእሳ ሆርክ አመዕነትም ሄኡክተዕን ኢነ ኢት ቤኡክለስ አን አዋድቤአኔ። 3 ኢነ ዮክ ሉው ሁንደም ሙል ኬንነ ኡጫምተዕንም እ ኦሪቶም ጊረኔ ሾኮነ ሀግሳ ኡጫምተዕንም ኢት ቤኡክለስ ኢነ መሀም አዋደቶ። 4 ኢት አየቆሀኔ፣ ቢጃሳ፤ ኢት ቶአቸቤአኔ፣ ብረሞቤአኔ፤ 5 ኢት ቦልጦቤአኔ፤ ለቦቤኤከም አሰቤአኔ። ኢት ጠሴእ ኢነ አሆን ዮቶ፤ ኢት ነደዶቶ፤ ብአሸም ጥጥቶ። 6 ኢት ሀንቀኔ ሊረሞሀኔ በጋን ጆር ምሸኔ ሊረሞቶ። 7 ኢት ሉው ሁንደም እየቆሀኔ፤ ሉው ሁንደም አመዕናሀኔ፤ ሁንደም ኤርመ አሰኮ ያ ሰዎኩ። ሉው ሁንደም ጠዕናሀኔ። 8 ኢት ሄር ሄርንም ሄኦሀኔ። ዋእ ሰገረ ኩርም ኡውንችም ሀነሀኔ፤ ሃረቸ ሱምኔ ምጭምም ገቶሀኔ። ለቸም እሁክተዕንም ሀነሀኔ። 9 ኔሴ ለቸም ጉልና ለንቆሞቶ። ዋእ ሰገረም ጉልና ኩሉሞቶ። 10 እሁካሬም ጉላ ለኦክክ ዋርክ አመኔ ጉላ ለእቤኤክ ሀንኩ። 11 አን አሸች ሄኡም አመኔ አሸችሰም ምጫም ሄኡም። አሸችሰም ሰወም ሄኡም። አሸችሰም ሳረዖም ሄኡም። አሰመኖ ጉላ ለሰጊ ኤ አሰመዕን ሉው ኡራ ኡሩም። 12 ከሰ ኔሴ ኩልኩል ገግሞእጠኔ ሞአቆ መንችሰ ሞአቅኖ ሙሰ። እሁካሬም ዋርክ አመኔ ጎ እልኔ ቆሰና ሞዕናም። ከሰ ጉላ ለኡምቤአሬም ኤ አመኔ ኤሴ ጉላ ለኦአሰም አንም ጉላ ለእም። 13 ኤ ብክነ አመዕነቲ፣ ሰጥ ኤርሚ፣ ኢቲ ሄዕሰም። እሁካሬም ኤ ሰሲንሰም ሉጳክክ ኢቶ።

13:1 ማ. 150:5
13:2 ማ. 17:20 ማ. 23:21 ማ. 11:23 1 ቆ. 34:2
13:4 ማ. 10:12 1 ቆ. 4:6
13:5 1 ቆ. 10:24 ማ. 2:4
13:6 ለፍ. 11:32 2 ዮ. 4
13:7 1 ቆ. 9:12
13:12 1 ዮ. 3:2
13:13 1 ቆ. 1:3 1 ዮ. 4:16
14:1 1 ቆ. 12:11-13
14:5 ማ. 11:20

ኬሰም አያኒንስ ኡውሞክ ኡውንቸ ብክነ
14 ¹ኢትነ የክዕሌሄ። ኬሰም አያዕን ኡውንቸ ሉጳትም ዋእ ሰገረ ኩርመ ቆጥተከአ ሀሴሄ። 2 አይም ሃረቸ ሱምኔ ምጫክ መንነቲ እሆዕን ዋእነቲ። እጥ ማጠሙክ ምሸ ምጫክም ኬሰም አያዕን ኡውንቸቲ እሁክ ብክነ አይም እጥ ምጫክ ለአቶ። 3 እሁካሬም ዋእ ሰገረ ኩርክክ መነ ቆጥሰነቲ፣ ሰኒነቲ፣ በቃኤነቲ። 4 ሃረቸ ሱምኔ ምጫክም እጥ ገን ቆጥጦኩ፤ እሁካሬም ዋእ ሰገረ ኩርክክ አመዕናኖ ቆጥሶኩ። 5 አን ክዕትው ሁንድም ሃረቸ ሱምኔ ምጫክምሰነ

14:15
ኢ.ረ. 5:18-19
ዳ. 3:16

14:16
1 አ.1. 10:36
ሜ. 106:48
ጥ. 15:36

14:20
ኢ.ረ. 18:18
ኢ.ረ. 4:14

14:21
ኢ.ረ. 28:11-12

ሀሰጥ። እሁካሬም ዋእ ሰገረ ኩተከምሰነ ሉንላ ሀሰጥ። እመዕናን ቆጦእሰነ እጥ ዎጮኮከ ትራ ኩሮኮከ ቤኡላሰ ሃራች ሱምኔ ዎጮሃኒንሰ ዋእ ሰገረ ኩሮኮከ ሉኣኮ።

ጳእዩዩወ፤ እን ከዕኑውነ እዋደክ ካልተ ቴእም ለች ቴእም ዋእ ሰገረ ኩሮመ ቴእም ሉሰሰመ አመዳ ከዕኑው ቤዮ ዋሮዕን ሃራች ሱምኔ ዎጮጭደ ዋሩምተዕን ከዕኑውነ መሀ አዋደጥ? ገሮር ቤእ ሉው አህም ገምባሉደ ቴእም ዲት አነን አነን ደናም ሰገረ ኡዎቤእን እሁክተዕን ኤ ሰገረ አይ ሰኤነ ጠናኮ። ጳእድም ጠሩምቡልዱ አነን ሰገረኔ ፋገሙከቤሰሰ ጸርነ አይ ጉደኮ? ጳእእሰም ከዕኑውዱ መን ቆሶቤእ ሃራች ሱምኔ ዎጮከተዕን ሀራችን ዎጮከመን እሆኮ በጋን መን ሀንከድ ቆሳ ሰኤነ ጠናኮ።¹⁰ ኡሉኔ ዱት አነን አነን ሱም ዮእሰ መልቤእኔ። ኤ ኬንነ ሁንድንም ትረት ዮሀኔ።¹¹ እሁካሬም ዎጮመኮ ሱዕሚከ ትረተመ ለኡምቤሰሰ ኤ ሱምኔ ዎጮከ መንችነ እን ሙል ኡል መንች እሆጥ። እጥም ኢነ ሙል ኡል መንች እሆኮ ይመ።¹² ኤእሰም ከዕኑውም ኬሰም እያዕን ኡውንች ቆጥተከእ ሀሰከም ኬን እኮኮእ ብከነ እመዕናና ቆጥሶክ ኡውንች ሲደኬነ ሉንሰተከእ ዮከዕሌሄ።

¹³ ኤ ብከነ ሃራች ሱምኔ ዎጮኮከ ኤ ዎጮኮከ ትራ ኩራነ ጠናእሰነ ዋእ ኡንጦነ።¹⁴ ሃራች ሱምኔ ዋእ ኡንጦም አመኔ እ ዎሮኔ ዮከ እያን ኡንጦኮ በጋን እ ቴር መሀም ቆሶዮ።¹⁵ ኤሀነተእ አን መሀ እሶ? አን እ ዎሮኔ ዮከ እያንኔ ዋእ ኡንጦጥ፤ እድም እ ቴርኔም ዋእ ኡንጦጥ። እ ዎሮኔ ዮከ እያንኔም ስመርጥ፤ እድም እ ቴርኔም ስመርጥ።¹⁶ ኤሀድ እሁክቤሰሰ አት ከ ዎሮኔ ዮከ እያንኔ ዋእ ገለጥተት አመኔ አ ኡውንች ኡውመኮቤእ መንች አት ዋእ ገለጥተቲከ ለኡክቤሰሰ ሀንከድ እሃ «ኤዮ እሆነ» ዩነ ጠናኮ? ግአት ዋእ ኤርሰ ገለጥተሀን እሆኮ። እሆነ በጋን እ ከ ገለጥም ሙል መንች መሀም ቆጥሶዮ።¹⁸ እን ከዕኑዊንሰ ሁንዲንሰም ሉንላ ሃራች ሱምኔ ዎጮም ብከነ ዋእ ገለጠጥ።¹⁹ እሁካሬም አመዕናዕን ውጥቴኔ ሃራች ሱምኔ ቶም ኩም ሰገረ ዎጮሃኒንሰ ሙል ኬኖ ሉሰሰነ ጠሌእ እንት ሰገች እ ቴረንሰ ዎጥመ ኢተጥ።

²⁰ እዩዩወ፤ ገር ሉውነ ጨሉውሰ እኬሄ በጋን ከዕኑው ቴርኔ ጨሉውሰ እኮኮቴ። እሁካሬም ቴርኔ ቆር ኬን እኬሄ።²¹ ኬሰም መጣፈኔ ጥሰን

14:23
ኢ.ረ. 21:13

14:25
ኢ.ረ. 45:14
ዎ. 8:23

14:28
ኢ.ረ. 5:19

14:29
1 ተ. 5:19-21

14:34
1 ጥ. 2:11-12
1 ኢ.ጥ. 3:1

«ለእከምቤእ ሱምኔ፥
ሙል ኡል መን ሱምኔ
ከ ምናደብነ ዎጮሙል።
እሆነ በጋን እጡው አን ዎጮጥከ
መጨሰጥዮ» ያኮ።

²² ኤሀነተእ ሃራች ሱምኔ ዎጥም መራእ እሆኮክ አመዕኮከ ኬንት እሆዕን አመዕኮከቤእ ኬንት። እሁካሬም ዋእ ሰገረ ኩሮም መራእ እሆኮክ አመዕናንት በጋን አመዕኮከቤእ ኬንት።²³ አይ ለኡኮ አመዕናን ሁንድም ውጡከ ቤዮኔ ሃራች ሱምኔ ዎጮኮይ ኤከ ሰኤቤእ መን ቴእም አመዕኮከቤእ መን ኤ ምኔ አጉከተዕን ከዕኑው መቻራኖ ዮዮንሄ? ግእሁካሬም ሁንድም ዋእ ሰገረ ኩሩተዕን አመዕኮከቤእ መንች ቴእም ኤከ ለእቤእ መንች አጉከተዕን ሁንድም ዎጮ ዎሽ መጨሰ ባጠላንች እሁከሰ ለእ ዎቆሰጥኮ።²⁵ እጥ ዎደናኔ ግጠሙከ ሉውም እጠነ ጫካ ሰኤጥኮ። እጥም «ሀንቅነም ዋእ ከዕኑው ሰምቤኤኔቴ» ዩኮይ ጉሩጳ ዋእነ ሰገደኮ።

²⁶ ኤሀነተእ እዩዩወ፤ ከዕኑው መት እከከእ ውጥተከም አመኔ አነንችነም መትነ ስመርም መትነም ሉሰሰም መትነ ካልተ ጥእም መትነም ሃራች ሱምኔ ዎጥም መትነ እድም ሃራች ሱምኔ ዎጮኮከ ትርም ኡውጥኮ። አ ሁንድም ሙል ኬኖ ቆጥሶሀን እሆነ።²⁷ ሃራች ሱምኔ ዎጮኮከ ሄኡላሰ ሰም ቴእም ኤሀኒንሰ ሉኡካሬ ሰሰ እከእ መት ትሩኮይ ኮር ኮርኔ ዎጮነ።²⁸ እሁካሬም ትራ ኩሮኮከ ሄኡከቤሰሰ አመዕናዕን ሰምቤኤኔ ጨዋ ኡራ አነንችነም እጥ ገግና፥ ዋእና ዎጮነ።²⁹ ዋእ ሰገረ ኩራን ሰም ቴእም ሰሰ ዎጮነ፤ ሙል ኬን ዎጮሙኮከ ሳረይተእ ሞሰእኔ ረረደነ።³⁰ አይ ለኡኮ ኤ ቤዮኔ እፋሩካንነ መትነ መት ሉው ጫካ ለለሙከን እሁካዕሌንሰ እለጊን ዎጮም ሄኡኮከ ጨውሆነ።³¹ ሁንድም ሉሰእሰና፥ ቆጦእሰና ዋእ ሰገረ ኩተከም አመኔ መት መት እከከእ ኮር ኮርኔ ዎጮሄ።³² ዋእ ሰገረ ኩራዕን ኡያን ኤ ዋእ ሰገረ ኩራንነ እጃጀጥኮ።³³ መሽከእምም ዋእ ጡም ዋእ በጋን ሀምበላች ዋእዮ።

አመዕናዕን ውጥቴኔ ዮከ ዋእ ምናደብ ሁንድንም ሉሰሙከሰም³⁴ አመዕናዕን ውጥቴኔ ጫንት ዎጮቤእሰ ጨውሆነ። ሙሴእ ሴርም ጫንት እጃጀጥነ ያኮ።³⁵ አመዕናዕን ውጥጥ ሰምቤኤኔ ጫንት ዎጥም ቴሲሲሀን

14139
1 ቆር. 14:11

1513
አሌ. 53:5-12
ሌሊ. 31:18
1 ቆር. 11:23
1 ጴጥ. 23:24

1514
ጳው. 16:18-19
ጥጥ. 12:40
አሌ. 21:24-32

1515
ጥጥ. 28:17
ጥር. 16:14
ሉቃ. 24:34:36
ዮጥ. 20:18

እሁክ ብክነ እይ ለሉኩ እጡው ለቆነ ሀሰም ሉው ሄሉክተዕን ምኒኔ እጡው ለርእ ጠዕምቶን።

36 ሞላ ስገር ፍሩክክ ክዕትዊን። ቴላም ሞላ ስገር እፋቱክ ጠሌእ ክዕትው ቤዮን።?

37 እይም እጥ ገገ ለን ሞላ ስገር ኩራንቸ ቴላም ለን ሞላን ገራሞህኔ ያ ሰዎክክ ዮሰሰ ኩ ጣርም እጃጅ ሞላሪን። ለክነ እየባዎ፤ ሞላ ስገር ኩተኬን ሉንስተክላ ሀሌሄ። ሃራቸ ሱምኔ ያሞሞም ሆተተቴ። 40 እሁካሪም ሁንደም ሉውም ስበእስኔ፤ እጎራምስኔ እሆን።

ሌሂንስ ክርስቶስ ክሉክሰ

15 1 እየባዎ፤ ለን ክዕትውን ኩሩማሪ ክዕትውም ለዕለክላ እጦኔ ቆጥተክላ ኡልተክላ ምሽራቸ ሰገዕል ብክነ ቴሲሲን ሀሰም። 2 ለን ክዕትውን ኩሩም ምሽራቸ ሰገርኔ ቆጥተክላ ኡልተክላሰ ገተክም። ኤሀድ እሁክቤለስ ክዕትውክ እመዕነት አዋድቤለኔ።

3 ሁንዲንስ ሆርር ምሽ ለን እሉሞክ ክዕትውን ሀማሳ ኡጢም። ለሀም ኬሰም መጣፈኔ ጣፈሙክስም ክርስቶስ ን ባጢዕል ብክነ ሌሁክ፤ 4 ሞሞሙክ። ለድም ኬስም መጣፈኔ ጣፈሙክስም ስጥ በሰኔ ሌሂንስ ክሉኩ። 5 ኤ ሰሰኔ ኬረለነ ሞላሙክ። ለድም ቶምና ለሚም ሉሳንነ ሞላሙክ። 6 ለድም ለንት ጥቢንስ ሀናን እሃኮ እምናንነ መቲማጊም ሞላሙክ። ኤ ኬኒንስም ሉጳክ ቀጥ ክበል አፈቤኤ ፎርኔም ዮሉ። ለሁካሪም ሆኖ ቀጥ ኬን ሌቶላክ። 7 ኤ ሰሰኔ ያቆብነ ሞላሙክ። ኤ ሰሰኔ ለድም እሲሉማንነ ሁንድነም ሞላሙክ። 8 ሁንዲንስም ለሳንቸኔ እመን ቤእ ቀረማም ክር ኢነም ሞላሙክ። 9 ለመዕንቶእ ሞላ ምናደበ ሉብክተ ሀውሰም ሄሉም ብክነ ለን አሲሉማን ሁንዲንስም ሆፈኔ። ለሲሉማንቸ የመማ ዌሽጫነም ሰበምቤለኔ ሄሉም። 10 እሁካሪም ሞላ ኤርምኔ ለን እኔቴ እሃም፤ ኢነ ኡውሙክ ኤርምም ኮረለዮ። ኤሀኒንስም ለድም እጡዊንስ አዮንስም ሉንሳ በጥምኔ በደራሞ። ኤክም እሱሞክ እኔቴ እሆዕን እ ምርኔ ዮክ ሞላ ኤርም። 11 እኔቴም እሁሞ ቴላም እጡውም እክላ ሀንክእስኔም ኔሲ ኩሉማሪ ክዕትው እመዕንተክላክ።

12 ክርስቶስ ሌሂንስ ክሉክሰ ኩሉሙን እሁክሰስ ክዕትዊንስ መት መት ኬን ሌሁክ መን ክላዮ ይተሞክ መሀነቴ? 13 ኤሃረእ ሌሂንስ ክቸ ቢእን እሁክሰስ

1517
አሌ. 11:3-4

1518
አሌ. 91:3-6
1 ቆር. 9:1
ገላ. 11:16

1519
አሌ. 81:3
አሌ. 31:8

15110
2 ቆር. 3:15
2 ቆር. 11:23

15112
2 ጥጥ. 21:18

ክርስቶስም ሌሂንስ ክሉክዮ ይመ። 14 ክርስቶስ ሌሂንስ ክሉክቤለን እሁክሰስ ኔሲ ክዕትውን ኩሉም ምሺ፤ ክዕትው እመዕነት አዋድቤለኔ ይመ። 15 ሌሁክ ኬን ሌሂንስ ክእቤለን እሁሰስ ክርስቶስም ሌሂንስ ሞላ ክእሱኩዮ ይመ። ኤሀድ እሁሰስ ክርስቶስ ሌሂንስ ሞላ ክእሳኮ ይኖ ኩሉም ኬን ሞላ ብክነ ቆጶኖ ኩሉሙን እንካ ሲደማም። 16 ሌሁክ ኬን ሌሂንስ ክእቤለን እሁክሰስ ክርስቶስም ሌሂንስ ክሉክዮ ይመ። 17 ክርስቶስ ሌሂንስ ክሉክቤለን እሁክሰስ ክዕትውክ እመዕነት አዋድቤለኔ። ክዕትውም ክበድ አፈቤኤም ባጢዕኔም ዮንተኬኤ ይመ። 18 ኤሃረእ ክርስቶስኔ እመዕንተክ ሌቶእ ኬን ብዕሉእክ ይመ። 19 ኒነ ክርስቶስኔ ዮክ ሶጥ ኤርም ጠሌእ ክ ኡል ሂቸነት እሁካዕሌንኔ ኔሲ መን ሁንዲንስም ሀዋን ኬኖ ይመ።

20 እሁካሪም ክርስቶስ ሌሁክ ኬን ሁንድነም ምን እሃ ሀንቅነም ሌሂንስ ክእኮ። 21 መት መገቸኔ ሌሀ ዋሩክሰም ሌሂንስ ክቸም መት መገቸኔ ዋሩክ። 22 መሽክእምም እጃም፤ ክልኔ ሁንድም ሌሆለሰም ክርስቶስ ክልኔ ሁንድም ሄቸ ሲጠክ። 23 እሁካሪም እነገቸም ሌሂንስ ክእኮክ ክርኔቴ። ክርስቶስ ሁንድነም ምን እሃ ሌሂንስ ክእኮ። ኤ ሰሰኔ እጥ ደበዕሳ ዋርክ አመኔ እጠን እክእ ኬን ክዕስም። 24 ገሳኖ፤ ገስም መላይ ዮክ ኬኖ፤ መላያሙዋ ክርስቶስ ብእሳ ክእ እድሰኖ እጥ ለን ሞላን ኡዋ ሰሰኔ ዶል ቤድቸ እሆኮ። 25 ዲክው ሁንደም ሞላ ክርስቶስ ሉኪንስ ምርን እሲቤኤ እፈቤኤ ክርስቶስ ገስም ሀሰስኮ። 26 ለሳንቸኔ ብክነ ዲነክቸም ሌሆ። 27 መሽክእምም ኬሰም መጣፈኔ «ሞላ ሁንደም ሉውም እጡነ እጃጅሞእስነ እጥ ሉኪንስ ምርን እሳክ» የመማክ። «ሁንደም ሉውም እጥ ሉኪንስ ምርን እሳክ» ዮክክ ሁንደም ሉውም እጥ ሉኪንስ ምርን እሰክክ ኤዶቤለስ ለአማክሀኔ። 28 ሁንደም ሉውም እጡነ እጃጅማ ሰሰኔ ሞላ ቤት እጥ ገገም እጥ ሉኪንስ ምርን እሰክ ሞላን እጃጅሞክ። ኤእስኔ ሞላ ሁንደም ሉውም ገሰክ።

29 ሌቶእ ኬን ሌሂንስ ክዕሰምቤለን እሁሰስ ሌቶእ ኬዕን ብክነ ጠመቀንተም መን መሀ ሲጥተም? ኤሀነተክ ሌቶእ ኬን ሌሂንስ ሆራእመም ክዕሰምቤለስ ሌሁክ መን ብኬኔ መን መሀነ ጠመቀሞእ? 30 ኔሲ ሁንድ አመኔም ኡዕነኔ ሄዕኖሞክ መሀነቴ? 31 እየባዎ፤ ለን በልነ በልነ ሌሀኔ ገምበዮሙላ። ኤክም ክዕትውን ሀንቅነም ኩርሙስክ ሞላን ዮሱስ ክርስቶስኔ ኒነ ዮክ መቲዮመኔ ብረሞም ብክነቴ።

15114
1 ጥጥ. 41:14

15115
አሌ. 21:32

15117
አር. 41:25

15118
1 ጥጥ. 41:16

15120
ጥጥ. 11:16

15121
አር. 51:12

15122
አር. 51:14-16

15123
1 ጥጥ. 21:19
1 ጥጥ. 41:14:16

15124
አሌ. 11:21-22
ሁሊ. 11:15

15125
ጳው. 110:1

15126
ሁሊ. 20:14
ሁሊ. 21:4

15127
ጳው. 81:6
ጥጥ. 11:27
አሌ. 11:22

15128
ፍሉሉ. 31:21

15130
2 ቆር. 11:26

15131
አር. 81:38
1 ጥጥ. 21:19

15:32
አ. 22:13
2 ቆ. 1:18-9

15:34
አ. 13:11-12

15:36
፫. 12:24

15:38
፳. 1:11

15:42
፳. 12:3

15:43
፳ላ. 3:21

15:45
፳. 2:7
፫. 5:21
አ. 8:11

15:47
፳. 3:19
፫. 3:31

15:50
፫. 3:16-6

32 ኤፈራንጅ ሞችሰ አሃኮ መንጅ ጉበሙሞክ ጠሌእ ክ ኡል ሄችንት አሁካዕሌንሰ አን ሲጠም ሉው መፍው? ኤሀንተአ ሌሁክ መን ሌሂንሰ ክሌቤእን አሁካዕሌንሰ «ሶዶ ሌኖም ብክነ እንተነ፤ አንጎ» የመሙክሰቶንጌ?

33 ክዕትው ሁሸንተኩቴ፤ ጆር ቤሸች ደኖም አመስ ብእሶኮ። 34 ቲር አሌሄ በጋን አድ ባጢሉ በጠኮቴ። ክዕትዊንሰ መት መት ኪን ዋእ ለቀምቤእ ብክነ አጡው ቱሲሲኖ ያ ከክ ዎጮሙለ።

35 አሁካሬም መት መንች «ሌተአ ኪን ሀንክድ ክዕለሞ? ሀንክድዕጅእ አረችንዱ ዋተሞ?» ያ ጠዕሞኮ። 36 አት ክ ቀው መንች፤ አት ውጥተክ ሸሙክቤለሰ ሀንክድ አሃ ሙተክ? 37 እት አረሰ ቴእም ሙል ሁርባተ ውጠት አመጸ ሰሬክቸመ ውጠቶ በጋን ሙታ ልኡኮከ ውጥቶ። 38 አሁካሬም ዋእ ኢቱክሰጅ ኤ ሰሬእነ አረች ኡዎኮ። ዱት ሀገር ሰሬእነ አነገችንም ኤ ሰሬእ ሀገዕል ቆጭ ዮክ አረች ኡዎኮ። 39 መንኪ፥ ዲነጠኪ፥ ጫእኪ፥ ቁርጡጫእኪ ሁንድክም አረች አነ በጋን መቶ። 40 ኢመዕን አረቺ፥ ኡል አረቺ ዮኮ። አሁካሬም ኢመዕን አረችክ ሎምብ ኡል አረች ሎምቤንሰ አነ። 41 ኤሊንች ኑር መቶ። አድም አገዕን ኑርም ሙሰጅ። ቦላንክክም ኑር ሙሰጅ። መት ቦላንክቸክ ኑር ሙል ቦላንክቸ ኑርንሰ አነን እሆኮ።

42 ሌቶእ ኪን ክዕለሞክም ኤእሰጫ። ብአሀን አሃ ውጠሙኮክ ብአቤአን እሃ ሌሂንሰ ክአኮ። 43 ሎምብ ቤኤክ ውጠሙኮክ ሎምብጅ ክአኮ። ሀንጋንች እሃ ውጠሙኮክ መላያም እሃ ክአኮ። 44 ማዕል አረች ዋመሞኮ። ዋእ ኡዎክ ሃሬች አረችም ክአኮ። ማዕል አረች ሄኡክለሰ ዋእ ኡዎክ ሃሬች አረችም ሄአኮ። 45 ኪሰም መጣፈኔም ሎጥ መንች ሄኡክ አዳም ፎራም መንች አሁኮ። የመማ ጣፈማኮ። አሁካሬም ሰላንች አዳም ፎራ ኡዎክ እያነ። 46 ሎጥ ሄች ማዕለጅ በጋን አያዕነድ። ኤ ለሰጊ አያዕን ሄች ዋርኮ። 47 ሎጠክ ቆጫሙክ መንች ቡቺንሰ ቆጫማኮ ቡቸጫ። ሰዕጫክ ኢመጎንሴቴ። 48 ቡቺንሰ ቆጫንተእ ኪን ኤ ቡቺንሰ ቆጫሙክ መንችሰጫ። ኢመዕን አኮእ ኪን ኢመጎንሰ ዋሩኮክም ሰበሞ። 49 ቡቺንሰ ቆጫሙክ መንች ሀገር ኤደዕኑምሰም ኢመጎንሰ ዋሩክ መንች ሀገርም ኤደዕኖም። 50 እየባዩወ፤ እን ክዕትውነ ኩርሞክ ማሬ፥

ጢጊ ዋእ አድለኖጅ አጎዮ። ኤእሰም ብአኮክ ብአቤኤክ አዕሎዮ።

51-52 መጫሴሄ፤ መት ማጠማኮ ዎሸ ክዕትውነ ኩርሞ። ኒሴ ሁንድ ሌኖሞ። አሁካሬም ሰላንችጅ ጡሩምቡል ቶገሞክ አመጸ ኒሴ ሁንድም አል ጭልማጥ ቀጥ አመጸጅ ሙልሰጅ ደበዕልኖም። ጡሩምቡልም ቶገሞኮ፤ ሌተአ ኪንም ብዕስምቤእ ኪን እኮአ ሌሂንሰ ክዕለሞ። ኒሴም ሙል ሀገረጅ ደበዕልኖም። 53 ኩ ብአኮክ ብአቤኤክ ሌሆኮክም ሌሆክቤኤክ ኤደእም ሀሰሶኮ። 54 ኩ ብአኮክ ብአቤኤክ ሌሆኮክም ሌሆክቤክ ኤደእክ አመጸ ኪሰም መጣፈጅ «ሌህ ካእማ ቤኡኮ» 55 አድም «ሌሆ፤ ኪክ ካች ሀኖጅቴ? ክ ቁጵዱ ሀኖጅቴ?» የመማ ጣፈሙኮክ ዎዕሞኮ።

56 ሌሀክ ቁጵ ባጢሎ። ባጢዕሌክም መላዩ ሴረ። 57 አሁካሬም ን ሞሰን ዩሉሰ ክርስተሰ ኮልጅ ጂነ ካች ኡጫክ ዋእነ ገለት እሆነ።

36 ኤ ብክነ ኢተንተኮእ እየባዩወ፤ ክዕትው ሞሰን በደተክም በደሰት ኮረእ አሁክቤእሰ ሰእምጅ ሄኪዕለክምቤእሰ ቆጫሄ። ሞሰን በጥም ክዕትውነ ሁንድ አመጸም ዱታኮሀን እሆነ።

አመዕናንነ ኡውኮእ አንጎእ ብክነ

16 'አን ገለትየጅ ዮክ አመዕናዕን ውጥቱው ዋእ ምናደብነ ዲነቴ ፍሰተምሰነ አጃጃምሰም ክዕትውም ዲነቴ ፍሴሄ። 2 አን ዋራ ስሰጊ ዲነቴ ውጣእም ሀሰሶክቤእሰነ ክዕትዊንሰ አነገችም እጥ ሲጡክሰጅ ሳንተጅ ሳንተጅ ሎጥ አያምጅ መት ሎው ፍሳ አነን እሳ ውጣእነ።

3 ክዕትዊንሰ ሰቦክ መነ ዶዕልተክማሬ አን ዋራ ደብዳቤኤ ጣፋ ኡዎማሬ ክዕትው ኡውተኮእ ሎው አመደእ ዩሩሳሌመ መተሞ። 4 አን መርም ሀሰሶሀን አሁክሰሰ እጡው ኢጎጅ መቅሬም መተሞ።

5 አን መቁደጅእጅ ሀጂነ ሀሎም ብክነ ኤ መቁደነ አፋ ለሰጊ ክዕትው ቤዮ ዋርሞ። 6 አን መርም ቤይ ሁንድንም መት መት ሎውጅ ሀረዕምተክምሰነ መት ቀጥ አመጸ ክዕትውጅ መቅሬ አፋርዕን ኡርሞ። እይ ለኡኮ ሀገዬም ክዕትውጅ መቅሬ ሀማሰም። 7 ሞሰን ዩካሬ መት ቀጥ

15:51-52
፳. 24:31
1 ቆ. 4:16-17

15:53
2 ቆ. 5:14

15:54
አላ. 26:8

15:55
ሀሴ. 13:14

15:56
አ. 7:13

15:57
አ. 8:37

16:1
አላ. 24:17
አ. 15:25-26

16:2
አላ. 20:7
2 ቆ. 9:4-5

16:3
2 ቆ. 8:16-19

16:5
አላ. 19:21
አ. 16:28

16:7
አላ. 18:21

16:18
ቆ. 23:16-21
ሐላ 16:19-11
ሐ. 16:19

16:19
ሐ. 19:9
ሐ. 3:8

16:10
ሐ. 16:1
1 ቆ. 4:17

16:11
1 ሞ. 4:12

16:12
ሐ. 16:24

16:13
ሞ. 3:14-24
ሞ. 24:42
ሐ. 6:10

16:15
ሐ. 16:5
1 ቆ. 1:16

16:18
1 ሞ. 5:12

16:19
ሐ. 16:2
ሐ. 16:5

16:20
ሐ. 16:16

16:21
ገ. 6:11
ሐ. 4:18
2 ቆ. 3:17

16:22
ሐ. 9:3

16:23
ሐ. 16:20

እመኔ ክዕኑውኔ መቅሬ ሀግሶም ብክነ ከበ ሀጉሙይ ክዕኑው ቤዮ እፈነ ሀሱሞዮ። ፊላሳሬም ሞእ እጥ ምናደበ ያለበኛኔ ፍሱክሰ ቲሪከም ኡጉጥ ኦንተይ እያም፤ እፈቤኤ ኡፈሶነኔ አፋሮሞ። ፊንኔ ኡልጠንተም ዱት ኬን ሄዕሉአሬም ምሽ ዮክ በጦ በጠምለነ እነ ንጭ ሀራራ ፎቃክ።

10 ጥሞቶለ እእስም ሞለን በጦ በጦሀን እሁክ ብክነ ክዕኑው ቤዮ ሞርክ እመኔ ያሰቤእስ እለተክእ ኦሶሴ 11 በጋን እጦ እይም ገዶኔ። አባዬውኔ መቅሬም እን እጦ ኤጌሮሙል እሁክ ብክነ እጥ ጡምኔ ቀቅሳ ደበዕላ ሞርእስነ ሀረዕሚሄ።

12 ንዩባይ እጲሉስም አባዬውኔ መቅሬም ክዕኑው ቤዮ መራ ሞእእስነ ሉበከተ ኡንጣ ሄኡሞ። እሁካሬም እጥ ከበ መሬነ ጠኑክበሊሬም እጠነ መኩክ እመኔ መሮኮ።

13 በቅዕሌሄ፤ እመዕነቶኔ ቆጥተክእ ኡሌሄ፤ በድተኮቲ፤ ቆጠሄ። 14 እስተከም ሉው ሁንደም ኢትኔ እሌሄ።

15 እየባዬ፤ እስተፋናስ ምዕን እበርስ እከዩ ዩከም ኡለኔ ሉጠክ ጋስተአ እመዕንቶእ ኬን እኮእላ፤ ሞእ ምናደብነ ሀረዕምምነም እጡው ገገ ሀግለእ ኡውቶእሳ ሰቀከም።

16 ኤሀዶደኔእ ኬንኛ፤ እጡውኔም በጦኔ በደተም ኬንኛ እጃጀንተከምለነ ክዕኑው ኡንጠሙለ። 17 ክዕኑው ቤዕለኮእ ቤዮኔ እስጥፋናሲ፤ ፈርጥናጦሲ፤ እከዩቆሲ እ ቤዮ ሞቶእ ብክነ ሲረማሞ። 18 እጡው ክዕኑው ቲሮ ኡቪጥሶእለም እ ቲሮም ኡቪጥሶእኮ። ኤሀዶደኔእ ኬን ክዕኑውም ቆስተክእ ሰቆሄ።

19 እለዩእ ኡለኔ ዮእ እመዕናዕን ውጥቲው ጡማቶ እሴዕሱኦኮ። ኦድም አቅሲ፤ ጽርስቅሴ፤ እጡው ምኔኔ ውጥተም እመዕናኔ ሞለን ሱምኔ ሉበከት ጡማቶ እሴዕሱኦኮ። 20 እመዕናን ሁንድም ጡማቶ አሴዕሱኦኮ። ክዕኑውንእ ክዕኑውም ደናምስ ሱንቀንተኩኡይ ጡማትጠሚሄ።

21 እን ጳጴሎስ እ እንግኔም ከ ጡማቶ ጣፋሞ። 22 እይም ሞለነ ኢቶቤኤክ ሄኡክስሰ ዱመማኮሀኔ እሆነ። ን ሞለነ ሞሬ፤ 23 ሞለን ዮሱል ክርስቶስክ ኤሮም ክዕኑውኔ መቅር እሆነ። 24 እ ኢት ዮሱል ክርስቶስ ኮልኔ ክዕኑው ሁንድኔም መቅር እሆነ፤ ኤዩ እሆነ።

ቆርንቶስ

ከተመኔ ሄዕለም አመዕናን፤ ጳጴሎስ አሴኡክ ሰዕም አሶ

ቴሲሽ

ከ ሰዕም ቆርንቶስ አሶ ጣቶኮክ አሴእማንቾ ጳጴሎስቲ። ኤ እመኔ ቆርንቶስ ከተመኔ ሄዕሉእ አመዕናን እስተም ሄዕሉእ ጆር ሉዊንስ ሰጥተአ ደበዕልቶእበሊ ብክነ እጡውን ሄኡክ መቲሮም ጳጴሎስነ ሉበከተ ኬዕማል ሄኡኮ። ኤ ከተመኔ ሄዕሉእ አመዕናን መት መት ኬን ገዶእ ሰገሪ ያጧም ሄዕሉአሬም እጡውኔን ሊተሚነ ሉበከተ ቁሉጠም ሄኡኮ። ኢትምዱ ቆጧሙክተዕን ሉበከተ ለረሞእስም ሚካሳ ኩራት።

ቆርንቶስ ከተመኔ ሄዕለም አመዕናን ጳጴሎስ ሰጥ ኮሬ መራ ሞእነ ሀሰም ሄኡክ ብክነ ጉደእ ኤጌተምለነ ኩሮለ (1 ቆር. 12:14፤ 13:1)። ኦድም እጡው ቆጣልስ ገሚዕላቲ፤ አጠራቲ ሄኡክ ብክነ ኦ ቆጣልስ አጠርም እስቶእ ጆሊንስ ሰጥተአ ደበዕልማ፤ መቲሮማ ኤበኮክ ብክነ ሉበከተ ሲረማኮ።

ኤ ለሰጊ ኦድም ይሁጥ ኡለኔ ዮእ ቡጠእ አመዕናን ተሰባእ ኡውምኔ ሀረዕምተምለነ ቴሲሶለ። ለሳንቾ ኡቪጠቶኔ እጡው ገገ ሀንቆእ አሴእማን እስተአ መት መት ኬን ጳጴሎስ ሀንቆእ አሴእማንቾዮ ይተአ ሄዕሉእ ብክነ እጥ ገገ ሀንቆእ አሴእማንቾ እሁክስ እጡውን ሚካሳ ኩሮለ።

መጣሮም ክኒንስ ያሮን ዮእስኔ በጠንሰማኮ

1. አመዕናን ጳጴሎስ ጡማቶ ሀንጫኡክስ 1፡1-11
2. ጳጴሎስ ብክና፡ ቆርንቶስ ከተመኔ ሄዕለም አመዕናዕን ብክና 1፡12-7፡16
3. ይሁጥ ኡለኔ ሄዕለም ቡጠእ አመዕናን ተሰባእ ኡውቶእስ 8፡1-9፡15
4. ጳጴሎስ ሀንቆእ አሴእማንቾ እሁክስ 10፡1-13፡10
5. አመዕናን ጳጴሎስ ጡመኔ ሄዕሌሄ ዩክስ 13፡11-13

ጳጴሎስ ሞእ ገለጡክስ

1 ቆርንቶስ ከተመኔ፤ እከዩ ዩከም ኡለኔ ሁንደኔም ዮንተኪእ ሞእ ምናደብ ሁንድኔም ሞእ ዶዕልኔ ዮሱስ ክርስቶሳነ አሴእማንቾ እሁም ኢኒንስ ጳጴሎሲንሲ፤ ንዩባይ ጥሞቶሲንሲ አሴእሙክ አሶ። 2 ንዩን ሞእኪ፤ ን ሞለን ዮሱስ ክርስቶሳኪ ኤሮሚ፤ ጡሚ ክዕኑውን እሆነ። 3 ን ሞለን ዮሱስ ክርስቶሳነ እን እሁክ ሞእነ አሀም ቅሽጠትነ እንኛ፤ ቆጥስም ሁንድኔም ሞእና ገለት እፎነ። 4 ሞእ ኔሴ ቆጥሱክስም ኔሴም እሁክ ሀምኔም ዮክ ኬኛ

7:1
ሐ. 16:1
ሐ. 16:11
2 ቆ. 1:10
ሐ. 1:11
4 ሐ. 1:12
1 ሞ. 1:12
1:2
ሐ. 1:7
7:3
ሐ. 15:5
ሐ. 1:3
1 ሐ. 1:3

114
 ለጳ. 61/172
 2 ቆ. 7:6-7:13

115
 ለጳ. 94/19
 1 ቆ. 4:10-12

118
 ለጳ. 19/23
 1 ቆ. 15:32

1111
 ለጳ. 15/30

1112
 1 ቆ. 2:14
 2 ቆ. 4:12

1116
 ለጳ. 19/21
 1 ቆ. 16:15

1119
 ለጳ. 15/122
 ለጳ. 18/15
 1 ጥ. 1:1

ቆጥንዎስን ሆምኔ ሁንደኔም ኔሴ ቆጥሶክክ ዋለ። ፊሎስ ክርስቶስክ ሆም ሎብከተ በጠመምስም እጥ ኮልኔ ቆጥመም ሎብከተ በጠመም። ፊሎ ሆሙኑማግራም ሆሙኖጥክ ክዕኑው ቆጥተክምስንቴ፣ ገተክምስንቴ። ኔሴ ቆጥኖኖክም ክዕኑው ቆጥተክምስንቴ። አሁም ኔሴ አዕናም ሆም ጠዕንምኔ አዕለክአ አየቅተክም። ገኔክ ሆም በጠንተክለስም ቆጥመም በጠንተክምስ ስንቆም ብክነ ኔሴ ክዕኑው ብክነ ሰውኖም ሰውት ቆጣሽ።

ፊሎጣዩ፣ እስየአ ኡሰኔ ኔሴኔ አፉክ ሆም ለቀኮዕን ገተክነ ሆንሶም። ሆራኤም እየከአ ጠነክምቤእ ኬዕማላ ሆሙ ኔሴኔ አፉክ ብክነ ፎራ ኮዕልና ሄዕኑም። ፊሎም ኔሴኔ ሴህ ፈረደሙካንስ እስና ጥንጋ ሄዕኑም። አሁኖ እሁኮክም ኔሴ ገ ገንኔት እሆዕን ሴህ ኬኖ ሴሂንስ ክለሶክ ዋለኔ በኬዕናምስንቴ። ፊሎ ጥ ኔሴ ሴኖም ቤደንስ ገተሱኮ። ከ ስሰኔም ገተሱኮ። አድም ኔሴ ገተሶአስነ እጦ ኩዕልና የምኔ። ፊሎ ክዕኑውም ዋለ ኡንጥምኔ ኔነ ሀሪዕማሄ። ጾታጌ ዋለ ኡንጥምኔ ኔነ ኡወጥክ ማሰኔ ክኡኮክ ሎብክት ኬን ገ ብክነ ዋለ ገሰጥተም።

ጳውሎስ መርም ሰውቴ ደበሩክሰ

ፊሎ ከረገገኝ ከኔ፣ ኔሴ ሙል መን ቤዮኔ ሎጳትም ክዕኑው ቤዮኔ ዋኢንስ ሲንጻፍ ሙጩርም፤ ጠቤኖምኔ ሄዕኑምስ ገ ያደን ለአኮ። አሁም ዋለ ኤርምኔቴ ቢጋን መን ቆሮምኔዮ። ፊሎ ክዕኑውኔ ለረገገኝምስ ሞለን ዮሱስ ዋርክ በላ ክዕኑውም ኔሴኔ ለረገገተክምስ ከቢ ሁንደ ቆስተኮእቤአሬም ስሰኔ ሁንደ ቆስተክም ያ ስም። ኔሴ ክዕኑውን ጣምፋምክ አነበበክአ ቆስተኬን ጠንተክም ሎወ ቢጋን ሙል ሎወ መዕሎችም ጣምፋም።

ፊሎ አኮ አመዕኑም ብክነ ስም ኮሬ ለረገገተክምስ ክዕኑው ቤዮ ጋሳ ዋራን ስዋጥ። ፊሎ ጭዶን መሩሙይ ክዕኑው ሞአ ሀጋ ደሰዕሳ ዋራሙይ አድም ክዕኑው ቤደኔ ዋርማሪ ሀሪዕመቶ ኡውተክአ ደሁጥ ኡስ ጌሰከምስን ሀሳጥ። ፊሎ አላስ እሴን ሰወማሪ ለማንካንች እሁም ደተክአቴን፤ መቴማንም «አየ» ያ አድም «አኤ» ዮነ ጉዳኮ ከ ኡል መንስ እሁምን፤ ፊሎ ሆንቅንም ዋለ ለአለስም ኔሴ ክዕኑውን ምንጭም ምሽኔ አየ ይና አድም አኤ ይም ሄኡኮዮ። ፊሎ ስልፋኖሊ፣ ጥምቶሊ፣ አኔ ክዕኑውን አለላንቴም ዋለ ቤት ዮሱስ ክርስቶስ ቤዮኔ ሁንደ አመኔም ጠሴአ ኤዮ ይሚንስ

ቢጋን አየ ያ አኤ ይም ቤኤ። ፊሎ እሴም ዩክ ሎው ሁንደም ምዕምኮክ ዮሱስ ክርስቶስ ኮልኔቴ። ኔሴም ዮሱስ ክርስቶስ ኮልኔ እንካ አየ ይና ዋለ ሎምብነ አየ፣ አሁን፤ ይናጥክ ኤ ብክነቴ። ፊሎ ክዕኑውኔ መቅሬም ዮሱስ ክርስቶስኔ ቆጥሶኮኪ፣ ዮዕሎኮኪ ዋለ። ፊሎ እጠን እንኩምስ ሞእሴን እጤክ መሬኤ ኔሴኔ እሳ አጤክ ኬሰም አያንም ኔነ ሎብት እሳ ገ ያደናኔ ድሳክ።

ፊሎን ቆሮንቶስ ከተመ ዋርመ ሆሱምክ ክዕኑው ክቼአስመ ሙማቴቴ። አኮ ዋለ ሰኣነ፤ ፊሎ መዕነተኔ ክዕኑው ቆጥተክአ የንተኬኤ። ኔሴ ክዕኑውኔ መቅሬ በንጠምክ ክዕኑው ለረገገኔነቴ ቢጋን ክዕኑው አመዕንተክም ሎወ እጃንጂን።

2 ክዕኑው ክቼአሴን ህሱምቤእ ብክነ ክዕኑው ቤዮ ደሰዕሳ ዋርም ዩም ሰውቴ ኡራም። ፊሎ ለረገገተክምክ አን ክቼአሱም ክዕኑው። አን ክዕኑው ክቼአሱማዕሌንስ ኤሴ አይ ለረገገሶክ? ፊሎን ዋርም አመኔ ኤሴ ለረገገሶ ኬኖኔ ክቼአምቤእስን ደተዳቤኤ ጣፋም። መሸክአም ኢክ ለረገገኝ ክዕኑው ሁንደኔም ለረገገኝ አሁከስ ለቀክም ያ አመዕናም። ፊሎን ጣፋምክ እ ያደናኔ ዮክ ሎብክት ኡዕነንችቴ፤ ክቼችቴ፤ ሎብክት እንዲድቴ፤ እኩም ክዕኑው ክቼአሴንት አሁዕን አን ጉላ ክዕኑው ኢቶምስ ለቀክምስንቴ።

ሆምዱክ ኪንነ ሃረክምስ

ፊሎ ክቼአሱክ መንች ሄኡተዕን ክቼአሱኮክ ጠሴአ ኤሴቴዮ። ምሽ ሳሰሰም አሁኔ ቢጋን ሁንደ ክቼአሱኮኮኤራም ክዕኑዊንስ ጾተ ክቼአሳኮ። ፊሎ ህደዕኔእ መንች ክዕኑውክ ሎጵተክም ቀጥም ጉዙምአስኮአ ጉዙምአ አሃኮ። ፊሎ መንች ከቢ ሎብክት ክቼችቴ ጡጠምቤአስ ሃፍዕሌሄ፣ ቆጥሴሄ። ፊሎ ኢትተክምስ ምአስከምስን አን ክዕኑው ኡንጠም። ፊሎን ክዕኑውን ጣፋምክ ሁንደ ሎወኔም ክዕኑው አጃጅንተክምሳ፣ አጃጅንተክምቤአሳ ኬኖ ስኤነቴ። ፊሎ ክዕኑው ሃፍተክአንን አይንም አንም ሃፋም። እሁክ ሎወም አን ሃፋምሃሪ ሃፋምክ ክርስቶስ እሰኔኔ ክዕኑው ብክነቴ። ፊሎ አሁም ሺጣንች ኔሴኔ እሰክ ሆንታሮ ጉልና ሰንቆም ብክነ እጤን ቤዮ ኡውኖምቤአስንቴ።

ፊሎን ክርስቶስክ ምሽራች ሰንረ ኩራን ጢርአደ የከም ከተመ ዋሩም አመኔ ሞሰን ኢን ገን ፎቃእ ሄኡኮ። ፊሎ ለሁከራም አን እየባይ ቴቶኦ ኤ ቤዮኔ ሲጻምቤእ ብክነ ኢክ ቴር ኡሺጡኮዮ። ኤ ብክነ ጡመ ሄዕሌሄ ያ መቄዶን መሩም።

1120
 ለጳ. 16/18
 1 ቆ. 14/18
 ለጳ. 3/14

1121
 1 ጥ. 2:20-27

1122
 2 ቆ. 6/5
 ለጳ. 11/13-14

1123
 1 ቆ. 4:19-21

1124
 1 ጥ. 5/3

215
 1 ቆ. 5:1-2

216
 1 ቆ. 6:4-5

217
 ጳ. 6/11

2112-13
 ለጳ. 16/18
 ለጳ. 20/1
 2 ቆ. 8:23
 ጥ. 1:14

2:16
2 ላር. 31:6-8
2:17
2 ላር. 11:12
3:1
ሌ. 18:27
ላር. 18:1
1 ላር. 18:13
3:2
1 ላር. 9:12
3:3
ዩ. 24:12
ዩ. 31:18
ዩ. 32:15-18
ላር. 31:53
ሀ. 11:19
ሀ. 36:26

ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ኒነ ካች ዮእስ

¹⁴ ክርስቶስ ኮልኔ ኔሴ ሁንድ አመኔም ካችኔ እምንቡኩይ ኤንጅስ ኤንጅእክ ክርስቶስ ሰእመ ቤይ ሁንደኒም ን ኮልኔ እፍቦክ ዋእነ ገሰት እፎነ።
¹⁵ መሸከአምም ገቶ ኪንና፥ ብእክ ኪንና ክርስቶስ ኮልኔ ደናም ኤንጅስ እንካ ዋእነ ሀንጭናም።
¹⁶ ብእክ ኪንነ ብች ኤንጅ፤ ገቶክ ኪንነ ሄቸ ኡምክ ኤንጅ። ኤሀተለክ ክ በጥነ ለቦክክ እዩቴ? ¹⁷ ኔሴ ሉብካት ኪዕንስ ዋእ ሰገረኔ ሀማላ ደደሎም ኪናዮ። እሁካሬም ዋእ እሴኡካሬ ክርስቶስ ኪን እንካ ዋእ እለገኔ ሀንቶ ምንጮም።

ሃሬች ሀድዕል ብክነ

3 ¹ እድም ኔሴ ን ገገ ገለጥመ እመንዶንሄ? ቴእም መት መት ኪን እስተምስ ኔሴ እዩተደእ እንኩምስ ለእሶክ ደብዳቤ ክዕውነ ቴእም ክዕቲዊንስ ሀንሶምንሄ?
² መን ሁንድም ሰእእስና፥ እነበላስና ክዕው ገግም ኔሴ ለእሶኪን ን ምደናኔ ጣሬንተኮእ ኪና። ³ ክዕውም ክርስቶስ ኔሴኔ እሴኡክ ደብዳቤእ እኮለስ ምእስከሙለ። ጣሬሙኮክም ሄእክ ዋእ ኪስም ዋእ አያንኔቴ ቦጋን ቀለምኔዮ። እድም ክነገት እሆፊን መን ምደናኔቴ።

⁴ ኔሴ ኤሀድ ይኑምክ ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ዋእኔ እመፊንናም ብክነቴ። ⁵ ኔሴ ን መላይኔ እስናም ይናም ሉች መዕሉችም ቤኤ። ኒነ መላይ ዋርኮክ ኔሴ ሃሬች ሀድርነ እዋንዶም ኪን እሱክ ዋኢንሴቴ። ለ ሀድርም ጣሬሙክ ሴዕለን እሆፊን ኪስም አያፊንኔ። መሸከአምም ጣሬሙክ ሴር ሾኮ፤ እሁካሬም ኪስም አያን ሄቸ ኡምኮ።

⁷ ክነኔ ፍደልኔ ሴር ጣሬማ ኡመሙክ እመኔ ዋእክ ሉምብ ምእማ ሄኡኮ። ሙሴእ ሚኔኔ ቤሴጭእም ሄኡክ ጫክ ልሙኩይ መርሀን እሁካሬም እሰረኤዕል ምናደብ ሞዕሴነ ጠንቶእዮ። ለ ሌሆ ኤቦክ ሴር ኤሃፊን ሉምብ ሄኡካዕሌንስ ⁸ ኪስም አያፊኔክ እዋድ ሉጳክ ሉምብ ዮሀኔዮንሄ? ⁹ ፍርደ ኤቦሃንክ እዋድ ኤሃፊን ሉምብ ዮሀን እሁካዕሴንስ ሙጭርዕም አዋድክ ሉምብ ኤሀኒንስ ሉብካተ ሉጳኮ። ¹⁰ ሀንቅንም ኤእስኔ ለሰቃንክ ሉምብ ሉጳክ ብክነ ኤራዕላንክ ሉምብ እድ ቤኤ። ¹¹ ለ ብኡኮክ ሉምብኔ ኡመሙካዕሌንስ ክ ብኤቤእንካ ሉብካት ሉምብ ዮሀኔ።

¹² ኒነ ኤሀድዕል ሰጥ ኤርም ዮክ ብክነ እግምኔ ምንጮም።
¹³ ኔሴ ኤ ልሙኩይ መርክ ቤሴጭእም ሄኡክ ጫክ

3:5
1 ላር. 15:10
3:6
ላር. 31:31
ዩ. 6:63
ላር. 7:6
3:7
ዩ. 34:29-35
3:13
ዩ. 34:33-35

እሰረኤዕል ምናደብ ሞዕላምቤእስ ኤደችኔ እሴ እሬጡክ ሙሴእስዮ። ¹⁴ እሰረኤዕል ምናደብ ከበድ አፈቤኤም ኤ ኤራዕል ሀድር እነበበም እመኔ እጡውክ ምደን ዱዱክ ብክነ ለ እሬሻንች ፎቶዮ። መሸከአምም ለ እሬሻንች ፎቶኮክ ጠሌእ ክርስቶስ ኮልኔቴ። ¹⁵ ክበል አፈቤኤም ለ ሙሴእ ሴር እነበበምክ እመኔ እጡው ምደናኔ ለ እሬሻንች እሬሰምኮ። ¹⁶ እሁካሬም መት መንች ሞለን ኮሱኔ ደበዕሉክ እመኔ ለ እሬሻንች ፎቶኮ። ¹⁷ ሞለን ኡጥ ገግም ኪስም አያነ። ሞለንክ ኪስም አያን ዮክ ቤዮኔ ምለበን ዮኮ። ¹⁸ ኒሃናኔ እሬሰሙክቤእ እሴኔ ሞለንክ ሉምብ ኔሴኔ ሁንደኒም ሞእምኮ። ኔሴም እጥ ሀገረኔ ሉምቤንስ ሉምብኔ ደበዕላምም። እሀም ዋርኮክ ኪስም አያን እሁክ ሞለንሴቴ።

ዋእ ኡጫክ አዋዶ

4 ¹ ከ እዋዶ ዋእ እጥ ኤርምኔ ኒነ ኡጫክ ብክነ ሰድናምዮ። ² ማጠቀኔ በጠከም ቲሲሶክ ሉው ሰምባም። ሀንታርም እስናምዮ። ዋእ ሰገረም ቆጶንኔ ሀማሉምዮ። እሁካሬም ሀንቆእ ጫክ ምሽ ምንጫሙይ ን ገገ መን ሁንድንም ዋእ እለገኔ ሞእንሶም። ³ ኔሴ ኩሉም ምሽራች ሰገር ደጹሰሰ ደጹኮክ ጠሌእ ብእ ኪንጥቴ። ⁴ ኤ ክዕኔክ ቴር ክ ኡልነ ዋእ እሃኮ ሼጣንች ቀንሲሱክ ብክነ እመፊንቶእዮ። ዋእ ኮብዕል እሁክ ሉምብ ዮክ ክርስቶስክ ምሽራች ሰገዕል ጫከም ሞዕላምቤእስ ሆራኮ። ⁵ ኔሴ ዩሱስ ብክነ እዋዶን እንኩምሳ፥ ዩሱስ ክርስቶስ ሞለን እሁክሳ ክዕውነ ኩሉሙለ ቦጋን ን ገገዮ። ⁶ «ቱንሴ ጫክ ጫክነ» ዩኮክ ዋእ። ክርስቶስ ሚኔኔ ጫኩክ ዋእ ሉምብ ሰንቆምስን ን ምደናኔ ጫክ ጫክሱኮክም ዋእ።

⁷ ሀንጻንስም ሉጳክ መላይ ዋእኔ ቦጋን ኒሀን እሁክቤእስ ዋእሴነ ኔሴኔ ክ ቡች ሙኡተኔ ሉምብ ዮኮ ለች ዮኮ። ⁸ ኮል ሁንድኔም ሀውናም፤ እሁካሬም ብዕናምዮ። መል ብእኮ፤ እሁካሬም ኮዕልናምዮ። ⁹ ሀውሰካም፤ እሁካሬም ኡንጅምዮዮ። እጵሰማ ኡምቦም፤ እሁካሬም ሌናምዮ። ¹⁰ ዩሱስክ ሄች ን ኦረቾኔ ለእምእስነ እጤክ ሴሆ ን ኦረቾኔ ሁንድ እመኔም እይናም። ¹¹ ንሃናኔ ብእክ ማረኔ ዩሱስክ ሄች ሰእምእስነ ፎርኔ ዮምኔእ ቀጥ እመኔኔ ዩሱስ ብክነ ሁንድ እመኔም ሴሀን ን ገገ ሀግንሳ ኡውናም። ¹² ኤ ብክነ ኔሴ ሌሀ ምርኔ ሄዕትማሬም ክዕው ሄቸ ሲጥተኮእኮ።

3:14
ላር. 11:7-26
3:18
ዩ. 34:134
3:17
ላሊ. 61:1-2
ዩ. 8:36
ላ. 4:6-7
4:2
2 ላር. 11:12
1 ጥ. 2:15
4:4
ዩ. 12:31
44:115
4:5
1 ላር. 9:19
4:6
ጫ. 1:3
4:7
1 ላር. 2:15
4:9
ሙ. 37:24
4:10-11
ላር. 8:36
1 ላር. 15:31

4:13 ማ. 118:10
4:14 1 ጳ. 6:14 1 ጳ. 4:16
4:16 ኤ. 3:18
4:17 ጳ. 8:16

13 ኪሰም መጣረኔ «አን አመዕኑም ብክነ ዎጮም» የመጣ ጣረመ-ክስም አመዕኑ ቲር ኔሴኔም ዮክ ብክነ አመዕና ዎንጮም። 14 እድም ሞስን ዩሱስ ለሂንሰ ክእሱክ ዋእ ኔሴም ዩሱሰኔ መቅረም ለሂንሰ ክእሳ ክዕኑውኔም እጥ ቤዮ መሶእስ ሰንቃም። 15 እ ሁንድም ክዕኑው ብክነቴ። እህም ዋእክ ኤርም ሉብክት መንን ኤጣ ኡውም አመኔ ሉምብ ዮክ ዋእ ሉብክት ገለጥተምሰነቴ። ኤ ብክነ ኔሴ በድናጥጥ።

አመዕነትኔ ሄእም ብክነ

5:1 ማ. 14:12
5:2 ጳ. 6:23
5:4 1 ጳ. 16:15
5:5 2 ጳ. 1:22
5:8 ልጳ. 1:23
5:10 ጳ. 16:27 ጳ. 2:16 ጳ. 14:10
5:11 ጳ. 10:31

16 ኒክ ሀዕን ኦረች ሆንካረም ዎርዕል መናም በልነ በልነ ሃረች እሆኮ። 17 ኩ እመናምን ኔሴኔ አርክ ሆኖ ሀው ኪክኪን ጠክምቤእ ሄር ሄርነ ሄእክ ሉምብ ኒነ ጉድሰል። 18 ሞእሞክ ሉው አመንገቴ። እሁካረም ሞእሞክቤእ ሉው ሄር ሄርነም ሄእሀኔ እሁክ ብክነ ኔሴ ሞእሙክቤእ ሉው ሀንሰም በጋን ሞእሙክ ሉው ሀንሰጥጥ።

5 ኔሴ ሄዕናም ክ ኡል ዱካን ግንደሙክተዕን መን እንግኔት እሆዕን ዋእ በጣኮ ሄር ሄርነ ሄእክ ምን ኢመኔኔ ኒነ ዮእስ ሰንቆም። 2 ሀንቅነም ኔሴ ክበ ኬዬ ሄዕኑሙይ ኢመዕን ን ምኔኔ ሄዕኔነ ቁሉንጡሙይ ቅትናሙስ። 3 ኤ ኢመዕኔክ ኤደዕናም አመኔ ሌጠእ እንካ ሲደጥጥጥ። 4 ሆኖ ቀጥ አመንን ክ ኡል ዱካንኔ ሄዕኑሙይ ክቼችኔ ኡዕነሞሙለክ ክ ማሪንስ እን እህምኔት እሆዕን ሌሆክ ኦረች ሄቸኔ እንእሰነ ሃረች ኦረች ኤደእምን ምንጡሙስ። 5 ኤሀንን ኔሴ ጉድሰኮክ ዋእ። ኬሰም አያንም ኒነ ሉብት እሳ ኡዎኮ።

6 ኤ ብክነ ኔሴ ሁንድ አመኔም እግምኔ ሄዕናም። ኔሴ ማርኔ ሄዕኑሙይ ሞስኒክስ ቁዕልኑምሰ ሰንቆም። 7 መሸከእምም ሄዕናሞክ አመዕነትኔቲ በጋን ሞእምኔዮ። 8 ኒነ ሉብክት እግም ዮክ ብክነ ከ ማሪንስ እነን እንካ ኢመዕን ምኔኔ ሞሰንኔ መት እንኪን ምንጡም። 9 ኤ ብክነ ኔሴ ማርኔ ሄዕኑምም ሄዕኑምም ኒክ ሰውት ዋእ ሊረንከመ። 10 ኔሴ ሁንድም ኤርክ ቴእም ጆረ ን ማርኔ በንጡም በጥስ አዕልኔነ ክርስቶስ እለኔኔ ፍርድነ እነንችም ኡልም ሀሰዕኮ።

ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ዋእኔ ኢተሙምስ

11 ዋእ በድም መደእ እሁክስ ሰንቆም ብክነ መን አመዕናእስ እሰና ኩሉም። ኔሴ እዩትደእ እንኩምስ ዋእ

ለእኮ። እድም ክዕኑው ቲርም ለእኮ ያ ሰም። 12 እህም ኔሴ ን ገን ክዕኑውን ሰእጥኔነ ሀንሳሙቴዮ። እሁካረም መት መት ኪን እጡው ዎደናኔ ዮክ ሉውኔት እሆዕን ሞእሞክ ሉምብኔ በኪዕለም ብክነ እጡውን ደበተኪን ጠንተክምሰነ ኔሴኔ በኪዕለኮነ መሸከእ ጉድንሴነቴ። 13 ኔሴ መቻሉማረ ዋእ ብክነቴ። ረዮእ እንኩማረም ክዕኑው ብክነቴ። 14 መት መንች መን ሁንድ ብኪም ሌሁካረ መን ሁንድም ሌሃኮ ይና አመዕንኩም ብክነ ክርስቶስክ ኢት ኔሴ እጥ በጥነ ፋራእሰስ። 15 ክርስቶስ ሁንድ ብኪም ሌሁኮክ ፎርኔ ዮእ ኪን እጡው ግን ሄእም እሆዕን እጡው ብክነ ሌሃ ክሉክ ክርስቶስነ ሄዕስምሰነቴ።

16 ኤ ብክነ ከበሊንስ ክእንሳ እይ መንችም መን ሰውጥስ ሞዕናጥጥ። ክርስቶስም ኤራራ መን ሰውጥስኔ ሞዕናጥሃረም ክ ሰሰኔ ኤእሰኔ ሞዕናጥጥ። 17 ኤ ብክነ እይ መንችም ክርስቶስን እሁሰስ አ መንች ሃረች ቆጫንች፤ ሞስር መናም ሀንክ፤ እናኦ ሃረች መናም ሞራኮ። 18 ኤ ሉው ሁንደም ዋእ እሱኮክ ክርስቶስ ኮልኔ እሃ ኔሴ እጥ ግንኔ ኢተንሳ ኒነም ኢተንሰም እዎዶ ኡዋኮ። 19 ዋእ ክርስቶስ ኮልኔ እሃ መንክ ባጢሉ ጥንቤእስ ኡራ መነ እጥ ግንኔ ኢተንሰስ። ኤ ኢተንሰምክ እሰ ኒነ ኡዋኮ። 20 ኤ ብክነ ዋእ ን ኮልኔ እሃ መነ ዌሾእሰነ ክርስቶስ ብኪኔ እሴእማም ኪና። ክርስቶስ ብኪኔ እንካ ዋእኔ ኢተሚሄ ይና ክዕኑው ኡንጥናም። 21 መሸከእምም ኔሴ ክርስቶስ ኮልኔ ዋእነ ሙጩሉው ኪን እንክምሰነ ባጢል ቤእ ክርስቶስ ን ብክነ ዋእ ባጢሳንች እሳኮ።

6 1 ዋእክ ኤርም አዕስኮእክ ኮረእት እሆቤእስ ኔሴ ዋእኔ መቅረ በንጡም ኪን ክዕኑው ኡንጥናሙስ። 2 ዋእም «ክዕኑውክ ምሽ መጩሰም ሀሰዕኮ አመኔኔ መጩሉጥ፤

ገትም ሀሰዕኮ በለኔም ክዕኑውን ሀረዕሙም» ያኮ።

እናኦ፤ መጩሰም ሀሰዕኮ አመኔ፤ ገትም ሀሰዕኮ በሊ ክበደቴ። 3 ኔሴ እዎንዶም እዎዶኔ ሁሸንች ሄእነ ምስምቤእ ብክነ እዩም ቁሉ ሉው እሰኔነ ሀንሰጥጥ። 4 እሁካረም ሀዎ፤ ኡዕና፤ ክቼቻ እዩቅምኔ ዋእነ እዎንዶም ኪን እንኩምሰ ሁንድ ኮልኔም ሞእንሰም። 5 እድም እኡሰሙሙዩ፤ ክረሙሙዩ፤ መን ኔሴኔ ክሉኩዩ ወደሉሙዩ፤ ድሪሮ ሆንጉሙዩ፤ ሰባሉሙዩ ዋእነ

5:12 2 ጳ. 3:1
5:13 ለጳ. 28:24
5:16 ጳ. 6:15 ጳ. 6:6-8
5:16 ጳ. 16:7-8
5:17 ጳ. 16:7 ጳ. 6:15 ጳ. 3:9-10
5:18-19 ጳ. 6:10-11 1 ጳ. 11:12 ጳ. 1:20
5:20 ኤ. 8:20
5:21 ለጳ. 3:14 ጳ. 3:13 ጳ. 4:15 ጳ. 1:7-25 1 ጳ. 2:22-24 1 ጳ. 3:15
6:2 ለጳ. 49:8
6:4 2 ጳ. 4:8-11 2 ጳ. 11:23-27 2 ጳ. 12:10
6:5 ለጳ. 16:23 2 ጳ. 11:23-27

6:6
1 ጥ. 4:12

6:7
ኢ. 13:12
1 ቁ. 2:4
2 ቁ. 10:4
ኢ. 6:11-12

6:9
ጥ. 1:18-18
ኢ. 8:36
2 ቁ. 4:10-11

6:10
ኢ. 8:32
1 ቁ. 3:21
6 ለ. 4:12

6:11
ኢ. 80:5
ሀ. 33:22

6:14
ሰጋ 7:3
ኢ. 5:7-11

6:16
ጥ. 26:8
ጥ. 29:45
ጥ. 26:12
ኢ. 31:1
ሀ. 37:27
1 ቁ. 3:16
1 ቁ. 6:19
1 ቁ. 10:21

6:17
ኢ. 52:11

6:18
2 ጥ. 7:14
1 ኢ. 17:13
ኢ. 43:6
ኢ. 31:9
ሀ. 11:10

እዋንዶም ኬን እንኩምሰ ምእንሰሞ። ልደም ሙጨርም፤ ለች፤ እየቅም፤ ቢጀም፤ ኪሰም እያን፤ ሀንቆእ ኢት፤ ሀንቆእ ምሽ ኩርም፤ ዋእ መላይ፤ እዋንዶም ኬን እንኩምሰ ለእንሰሞ። ኔሴ ለዕል ሙኡጥሰ እዋጥኖም ሙጨርም ኒሃና፤ መክ ከሉ፤ ቁድ ከሉ፤ ዮኮ። ሉምብ፤ ቴእም ሾሌእም፤ ኦር ሰድ፤ ቴእም ጀር ሰድ፤ ዋእን እዋዳን እንኩምሰ ምእንሰሞ። ኔሴ ሀንቆእ መን እንካ ሄዕተሙይም ቆጵናን እንካ ጥገሙም። ስርሰ ለእማም ኬን እንካ ሄዕተሙይም ለእሙምቤእንሰ ጥገሙም። ሴቶእ ኪኖ የመሙማሬም ኔሴ ፎርራው፤ ኔሴ ገንከለኮ፤ እሁካሬም ሸኮለዮ። 10 ከቼእን እንካ ጥገሙማሬም ሁንድ ለመኔም ሊረሞም። ቡጥ ኬን እንኩማሬም ዱት ኪኖ ጎዳን እሰኖም፤ መዕሉችም ቤእ ኬን እንኩማሬም ሁንድ ሉችም ኒሀ።

11 ቆርንቶስ፤ ዮንተኪእ መነ፤ ጫክንሳ ምንጭም። ኔሴ ክዕተው ምደን፤ ሊትኖም። 12 ክዕተውክ ምደኖ ኒን ጠቅሰኮለ ቢጋን ኔሴ ክዕተውን ጠቅንሉም። 13 እን ክዕተው እ ለሰሰ እሳ ምጭም፤ ኔሴ ክዕተው ሊትኖምስም ክዕተውም ኔሴ ኢቴሄ። ክዕተው ምደኖም ኒን ፎቃዕሌሄ።

ሙጨርም፤ ሄእም ብክነ

14 ለመዕትቤእ መን፤ ለቦቤእስ፤ መት እክኩቴ። ሙጨርምና፤ ቦቆምና መሀ መቲዮም ዮኮ? ቴእም ጫክና፤ ቴንስና መሀ መቲዮም ዮኮ? 15 ክርስቶስና፤ ሼማንችና መሀ መቲዮም ዮኮ? ቴእም ለመዕትክ መንችን ለመዕትቤእ መንች፤ መሀ መቲዮም ዮኮ? 16 ዋእ ምንና፤ ዋእ ብኪ፤ ስገደከም ሉውና መሀ መቲዮም ዮኮ? ኔሴ ሄእክ ዋእን ም፤ ሁንደም ጠኖክ ዋእም

- «እን እጡው ምር፤ ሄእም፤
- እጡው ምር፤ ገርም።
- እጡውንም ዋእ እሆም።
- እጡውም እ ምናደብ እከም» ያኮ።

17 ኤ ብክነ ዋእ
«እጡ-ዊንሰ እነን እከከእ ፍሌሄ።
ቡሸሶክ ሉውም ነከተኮቴ።
ኤ ለመ፤ እን ክዕተው እለም።
18 ክዕተውንም እን እሆም።
ክዕተውም ኢን እስ እከከም» ያኮ።

7 1 ኢተንተኮእ እየባደ፤ ኒን ሶጥ ኤርም ዮኮ ብክነ ኒክ ማሬ፤ ፎሬ ቡሸሶክ ሉው ሁንደንስም ን ገገ ሙጨርም፤ ዋእ ቦድም፤ ጉልና ኪሰማም ኬን እንኮነ።

7:2
2 ቁ. 6:12-13
2 ቁ. 12:17

7:3
2 ቁ. 6:11-12

7:5
2 ቁ. 2:13
2 ቁ. 4:6

7:6
2 ቁ. 1:4
2 ቁ. 2:13
2 ቁ. 7:13-14

7:8
2 ቁ. 2:12-4

7:10
ጥ. 26:76
ጥ. 27:3-5

7:12
2 ቁ. 2:13-9
2 ቁ. 7:8

ጳውሎስ ሊረሙክሰ

2 ክዕተውክ ምደኖ ኒን ፎቃዕሌሄ፤ ኔሴ ለዮም ሀምንዱም። ለይም ብእእስ እሰትሞ። ለዮንስም ቀዊንሳ ለዕትሞ። 3 እን ኤክ ዩሞክ ክዕተው ምቀሴነዮ፤ ኔሴ ለሆቴትም እሁኮ ሄቸ፤ ክዕተው፤ መቅር እንኮምሰን ምደኖ፤ ዮንተኪእስ ከጎንስ እለገንም ኩራም። 4 እን ክዕተው ሉብከተ እመዕኖም፤ ክዕተውንም ሉብከተ ባኪእም። ኢክ ቴር ሉብከተ ቆጣኮ። ኔሴ፤ ሉብከተ ሀው እፋካሬም ኢክ ሊረንች ገበል ቤእ።

5 ኔሴ መቁደን እምፋም ለመ፤ ቢር፤ ቀሰንች ምር፤ ባች ሄኡክ ብክነ ሁንድ ኮል፤ም ሀውና ኡሼጠቶ ሆንጥም። ስሁካሬም ከቼኡክ ኪኖ ቆጥሶክ ዋእ ቴቶእ ሞርም፤ ን ምደኖ ቆጥሱ። 7 ኔሴ ቆጥሱኮክ ጠሌእ እጥ ሞርም እሆዕን ክዕተው እጦ ቆጥሰኮእስ መጨሰመ። ሉድም ክዕተው ኤሴ ሞዕስኪነ ቁሉጠከምሳ፤ ኤሴ ሀምደኮእ ብክነም ከቼዕስከምሳ፤ እ ብክነ ቶእችተከምሳ ኒን ኩፋካሬ እን ሉብከተ ሊረማም። 8 እን ክዕተውን ጣፋም ደብዳቤእ ክዕተው ከቼእሳኮሃሬም እን ጋቦሞ። ጋቦሞሃሬም ጋቡሞክ እ ደብዳቤእ ክዕተው ሆፍ ቀጥ ለመን ከቼእሱክሰ ሞላቴቴ። 9 እን ሊረሞምክ ክዕተው ከቼዕስኮእ ብክነት እሆዕን ከቼዕስኮእክ ሰጥተኮእ ደበዕልተኪነት እሁክ ብክነቴ። ኤሆደዕ፤ ከቼች ዋእ ሀሶክ ከቼች እሁክ ብክነ ኒክ ክዕተው መሀም ሀምንዱም። 10 መሸከእምም ዋእ ሀሶክ ከቼች ሰጠከእ ደበዕስከምሰ እሳ ገትም ኮሉ፤ ምርሀ፤ ኤ ለሰ፤ ለድ ጋብም ሄእዮ። እሁካሬም ከ ኡል ሄችን ከቼእም ሴሆ ኤቦኮ። 11 ዋእ ሀሶክ ከቼች ክዕተው ገገ ቆጥሰማ፤ ጀር እስተኮእቢእስ ምእሰማ፤ ጋብማ፤ ዋእ ዪድማ፤ ኤሴ ሞዕስኪነ ቁሉጥማ፤ ኤር ሉውን ቶእችማ፤ ጀር ባጡክ መንች ጉቱሞእሰማ ክዕተው ምር፤ ኤቡክሰ ሞላሌሄ። ክዕተው ሁንድ ሉውኔም ሙጨሉው እከከእስ ሞእሰኮእኮ። 12 ኤ ብክነ እን ኤ ደብዳቤኤ ጣፋምክ ፀምዱካንነዮ ቴእም ሀምደሙካንነዮ። እሁካሬም ክዕተው ን ብክነ ቶእችተከም ኤር ቶእች ዋእ እሰ፤ ክዕተውን ጫከእሰቴ። 13 ኤ ብክነ ኔሴ ቆጥኖም።

7:15
2 ቆር. 2:19
8:1-4
ሐ. 15:25-28
8:3
1 ቆር. 16:2
8:4
ሐ. 24:17
ሐ. 15:31
8:6
2 ቆር. 2:13
2 ቆር. 8:18:23

8:7
1 ቆር. 1:5
1 ቆር. 16:1-2
8:9
ጥ. 8:20
2 ቆር. 8:18
ጭ. 2:16-7
8:10
1 ቆር. 16:2-3
2 ቆር. 9:2
8:12
ጭ. 12:43-44
8:14
2 ቆር. 9:12

ኤሀኒንስም ሎጳ ክዕኑው ሁንደኔም ቲቶአክ ቲር ኡሺጦክ ብክነ እጥ ሊረንቸኔ ክኡኮክ ኔሴም ሎብከተ ሊረግጥ። ¹⁴እን ክዕኑውኔ በኪኡምስ ቲቶአነ ኩራ ሄኡም ብክነ ክዕኑውም ኤሴ ቱሲሰኮአዮ። ክዕኑውን ኔሴ ኩሎም ምሽ ሁንድም ኩሎምስም እሃ ሲደሙክስም ቲቶአ አለጊኔ ክዕኑውኔ በኪዕኑም ምሽ ሀንቅ እሃኮ። ¹⁵ክዕኑውከ ሁንድከም እጃጀንቻ፣ በድምኔ፣ ሁጤቸኔ እጦ አዕሰኮአሳ ስም አመኔ እጤክ ክዕኑውን ዮኮ ኢት ሎብከተ ኪዕማለ። ¹⁶አንም ክዕኑው ሎብከተ አመዕናም ብክነ ሊረግጥ።

አመዕናን ሀረዕመከምስ

8 ግዛባዩወ፤ መቄዶነኔ ዮአ አመዕናንን ዋኢንስ ኡውመኮክ ኤርም ብክነ ለቀኮነ ሀንሶጥ። ²ኪዕማል ሀዌ፣ ኬሃንቺ እጦውኔ እፋኮ። አሆን በጋን ጀር ቡጦመኔ ሄዕሉአረም ጉልተአ ሊረንተአ ሎብከት ቢጀምኔ ኡውቶአ። ³እጦው መላይ ቀጥ ጠሌእ አሆዕን እጦው መላዩንስ ሀናን እሃኮኮክ ኢትተአ ኡውቶአስ እን ኩርም። ⁴አመዕና ሀረዕመከም ሀረዕመቲንስ አሃን እከምቤእስነም ኔሴ ቆጥሰእ ኡንጥቶአ። ⁵አሀም ኔሴ ኤጊሎምስ አሆዕን ዋአ ዩክሰኔ እጦው 77 ጋሰተአ ሞሰን፣ ጊና ኡውቶአ። ⁶ኤእሰም ቲቶአ ከኒንስ እለጊን አመዳክሰኔም ኤ ኤር በጦ ክዕኑው ቤዮኔ ጉሎአስነ ኡንጥናም። ⁷አመዕነቲኔቲም አሁኮ፣ ምጫኔቲም አሁኮ፣ ለቸኔቲም አሁኮ፣ ዋእ በጥነ ቆጥመኔቲም አሁኮ፣ ኔሴ ኢትመኔቲም አሁኮ ሁንድ ሎቸኔም ክዕኑው እለግ እከኮአኮ። ከበዴም ከ ኤርም በጦኔም አለግ እኪሄ።

⁸እን ከከ ዩጥክ ክዕኑውከ ኢት ሀንቆአን አሁከስ ሙል ኪዕን ኤር በጥኔ ኪና ሞኤኑቲ በጋን እጃጀነዮ። ⁹ን ሞሰን ዩሱስ ከርሰቶሰክ ኤርመ ክዕኑውም ለቀከጥ። እጥ ቡጦምኔ ክዕኑው ጎዳን እከከምሰነ ጎዳንቸ እሃ ሄኡኩይም ክዕኑው ብክነ ቡጥቸ አሁኮ። ¹⁰ከ ምሽኔ እን ክዕኑው ሶጎጥ፤ እስም ጠሌኤም አሆዕን መት ሂንቺንስ አለጊንም ጋሰተከአ ሰውተኮአ ምሽ ከበ አሰተኮአረ ደናም። ¹¹ኤ ብክነ ክዕኑው ኡውተኪነ ጉደኮአ ሰውት በጥኔ ሞአምእስነ ክዕኑው መላይ ቀጠ ኡዌሄ። ¹²ኡውተኪነ ጉድምምዱ ሄኡሰስ መት መንቸን ቢአ ሎው አሆዕን አንቸ መላይ ቀጠ ዋአ ኣእኮ። ¹³እን ኤሀድ ዩጥክ ክዕኑው ሁንድም ጉደከምሰነቲ በጋን ሙል ኪንን ሾሌአ ክዕኑውኔ ኪዕምእስነዮ። ¹⁴ክዕኑውን

8:15
ሐ. 16:18
8:16
2 ቆር. 12:18
8:19
1 ቆር. 16:3-4
8:21
ጥ. 3:14
ሐ. 12:17
8:21
2 ቆር. 8:4
8:22
ሐ. 15:26
2 ቆር. 8:10
8:23
1 ቆር. 16:2
2 ቆር. 8:24

ጂኡከ ሎው እጦውን ሎብከተ ዮሃኒንስ ኡውተምሰነ ከበ ክዕኑውን ሎብከተ ዮሃኒንስ እጦውን ቤኡከ ሎው ኡውተከምሰነቲ። ኤእሰኔ ሁንድም ጉዳን እከከጥ። ። ኪሰም መጣፈኔም «ሎብከተ ወጣኡካንከም ጉቲኮዮ። ። ታቶአ ወጣኡካንከም ሀንቆተኮዮ» የመግ ጣፈግኪ።

ቲቶአ ብከና፣ እጥ ቤሽ ብከና

¹⁰እን ክዕኑውን ሎብከተ ሰምምስም ቲቶአም ክዕኑውን ሰምእስ እሱክ ዋአነ ገለት አርነ። ¹⁷እጥ ቲርኔም ሰፍ ሎብከት ሊረንቸኔ ክዕኑው ቤዮ ዋርለ በጋን ዋርሰከ ጠሌእ ኔሴ ጠዕምኑም ብክነዮ። ¹⁶አመዕናዕን ሰምቤኤኔ ሁንደኔም ምሽራቸ ሰገረ ኩርምኔ ለእማከ መት እባዮም ቲቶአኔ ሙቅሪም አሴዕናሙለ። ¹⁸ጠሌእ ኤ ቀጠም አሆዕን ኔሴ በንጡሙይ ዮምኔእ ማሴአማኮ በጥነ ኒንኔ መቅሪም ታኪእስነም አመዕናን ዶዕላከ። እ ማሴአማኮ በጥም ሞለን ሎምባ፣ ኒከ ጠቤን ሰውቲ ሞአሶአሰነቲ። ²⁰ከበ ቢጀምኔ ኡውተኮአረ ወጣኦመ አመንዱም ዲነጥ ብክነ አይም ምቀሶቤእስ ን ገገ ኤጊዕልናም። ²¹ኔሴ ጠሌእ ዋአ አሰጊኔት አሆዕን መን አሰጊኔም ኤር በጦ በንጤነ ሰውናም። ²²ሎብከት አመኔ ዱት ሎውኔ ሀንቆአን አሁከስ ኪና ሰንቃ ሃባዮም እጦውኔ መቅሪም አሴዕናሙለ። እጥ ክዕኑው ሎብከተ አመዕና ብክነ ከ አሰጊዕናኒንስም ሎንሳ ሀረዕጫነ ሙለ። ²³ቲቶአ ብክነ ለቀኪነ ሀሰኮለስ እጥ እ ቤሽቸ፣ ኢንኔ መቅሪ ክዕኑውን በጦህኔ። ሃባዮው ብክነም ለቀኪነ ሀሰኮለስ አመዕናኒንስ አሴአንተአ ከርሰቶሰክ ሎምበ ለእሰም ኪና። ²⁴ኤ ብክነ ክዕኑውከ ኢቶ፣ ኔሴ ክዕኑውኔ በኪዕናም ጫቻ አመዕናዕን አሰጊኔ ከ መንጎ ሞኦሴሄ።

አመዕናን ሀረዕመምቸ ሀሰሰእስ

9 ¹አመዕናን ኡውከም ተሰሶእ ብክነ እን ክዕኑውን ጣፍም ሀሰሰኮክ ለብሶጥዮ። ²መሸከኤምም ጉደኮአስ ለእጥ። «አከዩኔ ዮአ መን ሎድማረጊንስም ክእሰእ ጉደኦከ» ያ መቄዶነኔ ዮአ መንጎም ክዕኑውኔ በኪኤምኔ ኩራም። ክዕኑው ሞአምኔ እጦውከ ሎብከት ኬን ዐቅቶአከ። ³ከበ ከናኔም እን ክዕኑው ብክነ በኪኡም በኪቸ ዮረአት አሆቤእስ እን ዩምሰኔ ጉደኮአ ሲደንተከምሰነ ከ ሃባዮው ክዕኑው ቤዮ አሴሎሙለ። ⁴አሀም አይ ለኡኮ ሙቄዶዕን ኡል መንክ መት መት ኪን ኢንኔ መቅሪ

9:16 ሞ. 11:24

9:17 ሉ. 26:12 ልዕል 15:10 ሞ. 22:9

9:18 ሉ. 31:20 ልዕል 14:10

9:19 ሞ. 11:29

9:110 ለሰ. 55:10 ሆሴ. 10:12

9:112 2 ቆር. 8:14

9:113 ለር. 15:31 2 ቆር. 8:14

9:115 ለር. 5:15-16

10:11 1 ቆር. 2:13 2 ቆር. 10:10

10:12 1 ቆር. 4:21 2 ቆር. 13:2-10

10:14 ለር. 1:10 ለፈ. 6:14-17

ክዕትው ቤዮ ዋተአ ጉደኮፊን ዮንተኪኤክ ሞዕለአ ክዕትውኔ ሉብከተ አመዕንኑም ብክነ ኔሴ ቀነጠሞምቢአሰነቲ፥ ክዕትውም ቲተክምቤአሰነቲ። ስኢ ብክነ አን ዋረነ አለጊንም ክዕትው ቤዮ ንዋባዩው መተአ ኡውኖም ይተኮአ ሉው ጉድሊሶነ አሴእም ሀሰሰሀን እሁክሰ ሰጪሞ። አሀም ግድኔት እሀፊን ኢትኔ ኡውተክም ሉው እሀአሰነቲ።

«ሆፎክ ውጡኮክ ሆፎክም አግሶኮ። ሉብከተ ውጡኮክ ሉብከተም አግሶኮ» ዩኮክ ሰውዕሌ። ገሊረማ ኡዎክ መንቸ ዋእ ኢቲክ ብክነ አነንችም እጥ ዎደኖኔ ሰጪክሰ ኡዎነ በጋን ሊረሞፊን ቴአም መን ግድሱክ ብክነ ኡዎኔ። ሰክዕትውነ ሁንድ ሉውም ሁንድ አመኔም ዎፊማ ሄአአሰና፥ ኤር በጥ ሁንድነም ኤርሰ ኡውተክምሰና ዋአም ኤር ሉው ሁንደም ክዕትውነ ዎንሻ ኡዌነ ጠኖሀኔ። ሰኬሰም መጣፈኒም

«ዋእ በጥነ ፋቃአሀኔ።

አጤክ ቢጆምም ሄር ሄርነም ሄአሀኔ» የመማ ጣፈማኮ።

10 ውጡ መን ሰፊኤ፥ እችነም ሁርባተ ኡዎ ዋአ ክዕትውነም ሉብከተ አመጠ ኡዎኮ። ክዕትውነ ዮክ ቢጆዕም በጠም ማሴአኮ። 11 ክዕትው ሁንድ ኮልኔም ተሰቦአ ኡውተኪነ ቢጃሉው አከክምሰነ ዋአ ማሴአኮ። ኤ ተሰቦአም መን ን ኮልኔ አዕሉ አመኔ ዋአ ገለጦኮ። 12 ኤሀደዕኔአ አዋዶ አዋዶም አመዕናን ሀሰሰክ ሉው ኡውም ጠሴእ እሀፊን ሉጳኮ ገለተም ዋአነ ኡውሊሶሀኔ። 13 ክርሰቶሰክ ምሽራች ሰገረ አዕለክአ አጃጀንተክም አጃጀንችኔ፥ አጡውና፥ ሙል ኬን ሁንድና ሊረንተክአ ኡውተክም ሉውኔ ክዕትው አዋደክም እዋዶ መን ዋአ ዋአ ገለጠአሰ እሰተክም። 14 ዋእ ክዕትውነ ኡጫክ ሉጳኮ ኤርም ብክነ ክዕትው ሞዕሴነ ቁሉጠሙላ፥ ዋአ ኡንተተሙሰ። 15 ኮረኪኔ ጠነክምቤእ አውንቸ ኡጫክ ዋአነ ገለት አርነ።

ጳጊሉሰ አጥ ገቅ አዋጥ ብክነ ዎጩክሰ

10 ክዕትው ቤዮኔ ሄኡሙይ ቲላል አሁማሬም ቁዕሉኔ ሄኡሙይ እጋል እን ጳጊሉሰ አ ገግም ክርሰቶሰ ማሸንኔ፥ ኤርምኔ ክዕትው ኡንጠም። 2 ኔሴ ዋአ አመዕቤእ መንሰ እከሙሰ ይተም ኬኖኔ ሞአሰም አግመ ክዕትው ቤዮ ዋርም አመኔ ክዕትውኔም ሞእሰምቤእሰነ ክዕትው ኡንጠም። 3 ኔሴ መሀም ከ ኡሰኔ ሄዕትማሬም ከ ኡል መንሰ ቀሰሞም። 4 ኔሴ ቀሰሞም አዕል ሙኡትም

ጳጊአከ መላዩ ግንደክ ዋእ መላዩ ዮሀኔ በጋን ከ ኡሰኔዮ። 5 ኔሴም ፍተንቻ፥ ዋእ ሰችኔ ኡልጠሞ ብረገቻ ብእንጋ መንክ ሰውት ሁንደም ቁፈገዳ ክርሰቶሰነ እጃጀምአሰ እሰኖም። 6 ክዕትው ጉልተክአ አጃጀንተክም አመኔ አጃጀምቤአ ኬኖ ሁንደም ቀጠዕኔነ ጉንዳም።

7 ክዕትው ሞዕለኮክ መት ሉውክ ሀን ጠሴኤ። አደም ክርሰቶሰን እሁክሰ አጥ ገን ጥንሀን አሁሰሰ እጥሰም ኔሴም ክርሰቶሰን እንኩምሰ ለአነ። 8 መሸከአምም ኔሴ ክዕትው ብእንሰነት እሀፊን ቆጥንሰነ ሞሰን ኔነ ኡጫክ መላዩኔ እን ሉብከተ ብረሙምተዕፊንም ቡሽሶዮ። 9 እን ጣፋም ደብዳቤአኔ ክዕትው በድሶኮክ ሉብከተ። 10 መሸከአምም መት መት ኬን ጭጥ ጣፎክ ደብዳቤአ ኬዕማላ፥ ቆጣል። እሁካሬም ኔንኔ መቅሬ ሄኡክ አመኔ ሀንጋንቻ! ዎጩክ ምሽም ቀጫሰ» ይተም። 11 ኔሴ ክዕትዊንሰ እነን እንካ ደብዳቤአኔ ጣምፋም ዎሽ ክዕትውኔ መቅሬ ሄዕትም አመኔም አሰኖመን እሁክሰ አ ኬን ለቆነ። 12 አጡው ገን ሰአጥተም መት መት ኬንኔ ን ገን ጉድንሴነ ቴአም ኬኔነ እግኖጥዮ። አ ኬን አጡው ገን ኬሰነቴአይ ጉድሰም አመኔ ቆሰተሞዮ።

13 አሁካሬም ክዕትው ቤይ አፈሴኤ ዋእ ኔነ ኡጫክ ቀጥ ገለኔ በንጠሞ በጋን ኤሀኔንሰ ሀንጋ ብረሞጥዮ። 14 ክዕትው ን ገበል ዎርኔ ዮንተኪኤ ብክነ ክርሰቶሰክ ምሽራች ሰገረ እመንዳ ክዕትው ቤዮ ሉጠን እንካ ዋሉም አመኔ ኤ ገበሊንሰ ሀንጋ መሉጥዮ። 15 ኔሴ ገበሰ ሀንጋ ሙል መን በደሩካኖኔ ብረሞጥዮ። አሁካሬም ክዕትው ቤዮኔ ዮክ ን በጥ ሉብከተ ሉጳክሰነ ን ምጠን ክዕትውክ አመዕነት ልኡኩይ ሙርእሰነቲ። 16 ኤ ብክነ ሙል መን በጥ ገበለኔ አንጋ ኡራሬም በጠሙክ በጦኔ ብረሞምቤእሰ ክዕትው ኡሊንሰ ሀንጋ ምሽራች ሰገረ ሙል ኡለኔ አለገንቶም። 17 ኬሰም መጣፈኒም «በኬአኮክ ሁንድም ሞሰነኔ በኬአነ» የመማኮ። መሸከአምም መንቸ ገሰጠሞኮክ ዋአ እጥ ኤረኔ ያ ገሰጠካሬቲ በጋን አጥ ገግኔ ገለጠሄነ ጠኖዮ።

10:16 2 ቆር. 2:19
10:17 ሞ. 7:24 1 ቆር. 11:12
10:110 1 ቆር. 11:17 1 ቆር. 2:13
10:111 2 ቆር. 13:2-10
10:115 ለር. 15:20
10:117 ለር. 9:24 1 ቆር. 1:150-31
10:118 1 ቆር. 4:15
11:1 2 ቆር. 11:21
11:2 ሆሴ. 2:19-20 ለፈ. 5:126-27
11:13 ሞ. 3:14

ጳጊሉሰ ብክና፥ ቆጳዕን አሴአማዕን ብክና

11 አን ሆፎክ ቀዋሞሃሬም እየቅተክተዕን ኡረኔ። ሀይ ሀንቅነም እየቁሄ! 2 አን ክዕትው ጤሀንቶኡ ሙጩር ባጃም ሰንድቸሰ እኅ ክርሰቶሰነ ሀንጫኤነ ጤሁም ብክነ ዋእ ቶአቸእሰ ክዕትውነ ቶአቸም። 3 አሁካሬም ሀንታርኔ ሀመሽቸ ሄዋኔ! ቀዊሱክሰም ጠቢኖምኔ፥

11:4
 ጳ. 116:16
 11:5
 2 ፈ. 12:11
 ጳ. 216
 11:6
 1 ፈ. 14:17
 1 ፈ. 21:1-3:13
 11:7
 ጳ. 18:13
 1 ፈ. 9:18
 2 ፈ. 12:13
 11:8
 ጳ. 2. 4:16:18
 11:10
 1 ፈ. 9:15
 11:11
 2 ፈ. 12:16
 11:12
 1 ፈ. 9:12
 11:13
 ጥ. 7:16
 11:17
 1 ፈ. 7:12:28
 11:18
 1 ፈ. 4:10

መጠቀሚያ ክርስቶስን ሄደላከምቤእስ ከዕውክ ለውቴ ብእሶክ ያ በዳም። ሐዘኸአምም መት መንቸ ዋራ ኒሴ ከሱም ዩሱሲንላ መሴክ ኩሩለስ ቴእም ኤራራ አዕለከአ አያኒንሰ ሙል እያን እዕለከአለስ ቴእም ኤራራ አዕለከአ ምሽራች ሰገራንሰ ሙሴክ አዕለከአለሰ ጩውተከአ ኡተከም። ሄ ኤ ለእማም እሴእማና ይተም ኬኒንሰ አን ጎቶከችም ሆረአም ያ ሰምሞዮ። ሰምጩ ቆር አሁምቤእራም ለቸኔ ኤእሰዮ። ኒሴ ከዕውክ ሁንድ አመኔም ሁንድ ሱውኔም ኤክ ጫካንሳ ለአንሳም።

7 ከዕው ሎምበ ሲጥተከምስን እ ገገ ሆፍሰም፤ መዕሉችም ምቀኮዕንም ዋእክ ምሽራች ሰገራ ከዕውክ ኩርም፤ ባጠሉ በጡምን፤? ከዕውክ አዋዴን ያ ሙል ቢዮ፤ አመዕናኒንሰ ሀረዕመተ እእም፤ አጡው ሀምዳም። ሰ አን ከዕውክ መቅራ ሄኡም አመኔ ኤሴ ሀውሱክ ሱው ሄኡካራም አዩኔም ኬዕመሞዮ። መሸከአምም መቆዶኒንሰ ዋቶአ እባዩው ኢን ሀሰሶክ ሱው ኡውተእ ሄዕሉአ። አይ ሱውኔም ከዕውክ ኬዕምምቤእስ ኤጌዕላም፤ ከ ለሰጊም ኤጌዕሉም። 10 ከርሰቶላክ ሀንቅ ኤሴኔ ዮክ ብክን አከዮአ ኡለኔ ሆናኔም እይም ኤሴ ብረሞምቤእስ ሆረን ጠናዮ። 11 አክ መሀነቴ? አን ከዕው ኢተምቤእ ብክነቴን፤? ዋእ ለእእስም አን ከዕው ኢተም።

12 «ኔሴ ጳጢሳምሰም በንጠሙላ» ይተእ ብረንተም ኬዕኔክ መሸከአ ሆረን ከበ በጡሙይ ዮም በጠ ከ ለሰጊም በጠም። 13 እ ኬን ክርሰቶስን አሴአማና ለበእ ሀንጭተም ቆጶዕን አሴአማና፤ ሁሸሶክ በጠ በጠም ከኖ። 14 ሺጣንቸ አጥ ገገ ጫክ አሴአማንቸ ለባ ሀንጩክ ብክን እክ ማለልሲሲሴአኔ። 15 ኤ ብክን ሺጣንቸን አዋደም ኬን ዋእን አዋደም ኬኖ ለቦአራ ማለልሲሲሴህኔዮ። አጡውክ ለሳንቸ አጡው በጥስም እሆኮ።

አሴአማንቸ አሁክ ብክን ጳጢሳስ ሀጠክስ

16 እይም ኤሴ ቀው ዮቤእስ ከበዴም ኤዳ ኩርሞ። አይ ለኡኮ ቀው ይተከአሰስም ሆፍ ቀጥቶም ብረሞምስን ቀው አሰተከአህም ኡሴ፤። 17 አን ከ ምጫም ሱው ብረንቸኔ እጋ ምጫምክ ሞለን ዩክስ አሆዕን ቀው መንቸሰ እሃቴቴ። 18 ሱብከት ኬን ከ ኡል ሱውኔ ብረንተም ብክን አንም አጡውሰም ብረሞም። 19 ከዕው ቆር ኬን አክከአሰም ቀው ኬኖ ጩውተከአ ኡተከሙለ። 20 መት መንቸ ከዕው አገድ

እሳሃራ ቴእም ቦሃሃራ ቴእም ሀምዶሃራ ቴእም ገዶሃራ ቴእም ለቦእኔ ጠበንሳሃራ ጩውተከአ ኡተከም። 21 ኔሴ ኤሀንን ሆንጋን ኬን እንኩምስ ቴሩሙይም ኩርሞ።

እሁካራም አን ቀው መንቸሰ ምጫም። አይም እሁክ ሱውኔም ብረሚን አጉለሰ አንም ኤሀኖኔ ብረሚን እንም። 22 አጡው አብራዌኤን፤? አንም እብራዌከች። አጡው አለረኤሌን፤? አንም እሰረኤልች። አጡው አብረሃም ዘረን፤? አንም አብረሃም ዘረ። 23 አጡው ክርሰቶስን አዋደም ኬኖን፤? መቻራንቸላ ምጫም፤ እጡዊንስ አን ሱጶም። መሸከአምም ክርሰቶስ ብክን ሱብከተ በደራም፤ ዱት አመኔም ከረሚም፤ ዱት አመኔ ገንከአኮ። ዱት እመኔም ሴሀኔ እፋ ሄኡም። 24 ሶርን መት መት ሀለንግ ሰቀቱኩይ አንት ኮሪ አይሁድ ገንቶአኮ። 25 ሰሰ አመኔ ብጭኔ ገንከአኮ። መት ኮሪ ሴሀምሰን ከንኔ አጵሰከአኮ። ሰሰ ኮሪ መርከብ ኢቀማ መት ከዕላኖኔ መት በላ፤ መት ሂም በሃረኔ ሄኡም። 26 ሱብከት አመኔ ታኬኡሙይ ዳጁው አቅም፤ አፋኮ ሀም፤። በገም ኬን አፍሶአ ሀም፤። እ ዘር አፍሶአ ሀም፤። አይሁድ አክእቢእ ምናደብ አፍሶአ ሀም፤። ከተመኔ አፋኮ ሀም፤ ኡዱመእኔ አፋኮ ሀም፤ በሃረኔ እፋኮ ሀም፤። ቆጶዕን አመዕናን አፍሶአ ሀም፤ ሀምም። 27 እድም ሱብከት አመኔ በደለቲ፤ ሆንጊ ኤሴኔ አፋኮ። ሱብከት አመኔም ድሪሪዕን ገራም። እድም ሰባሪ፤ ጤቢ ሱብከት አመኔ አቶም ሱው ቤእሚ፤። ቴዲ፤ ሴጠእሚ ኤሴኔ አፋኮ። 28 ሙል ሱው ሁንደም ኤዳ ጥጉምቤአራ ሁንድ አመኔም ኤሴ ከቼአሶክ እመዕናዕን ውጥቱውን ሰውመ። 29 መት መንቸ ሆሃሃራ አንም ኤደማ ሆሃም። መት መንቸ ባጠሉኔ ኡቦእስ አሰከማራ አን ከቼአም።

30 አን ብረሚን ሀሱምስሰ ብረሞምክ እ ሆንገ ሞአሶክ ሱውኔ። 31 ሞለን ዩሱስን አን ዋእ አጥም ሄር ሄርንም ማሴአማኮኮክ አን ቆጶኖምቤእስ ለለኮ። 32 ደማስቆአ ከተመኔ ሄኡም አመኔ አርቴሰ ዮከም አድሊንሰ ምሮን ዮክ ገሳንቸ ኤሴ አመዲሴን ደማስቆአ ከተመ ኤጊሲሱኮ። 33 አሁካራም ከተመ ኩሱላከከአ ከንኔ ኡተከአ አጥ ሙከት፤ ሰንኔ እሰከአ ድሊሰከአራ አጥ አንጊንሰ ጡሩም።

ጳጢሳስን ሞአሙክ ካልት ብክን
 12 1 አን ብረሞም ሀሰሶኮ። ብረንቸ መሀም አዋደቤአን አሁካራም ሞለን ኢን ሞአሱክ ካልታ፤

11:22
 ጳ. 2. 3:16
 11:23
 ጳ. 16:123
 2 ፈ. 6:16
 11:24
 ጳ. 25:13
 11:25
 ጳ. 14:19
 ጳ. 16:22
 ጳ. 27:41
 11:26
 ጳ. 9:23
 ጳ. 14:6
 11:27
 1 ፈ. 4:11
 11:28
 1 ፈ. 9:22
 11:32-33
 ጳ. 31:24-25

12:14 ሉቃ. 23:43
12:15 2 ቆሮ. 11:30
12:17 ማቴ. 21:6 ሉቃ. 13:16
12:10 ማቴ. 5:11-12 ሉቃ. 5:13 2 ቆሮ. 6:14-5
12:11 2 ቆሮ. 11:5
12:12 ሉቃ. 15:19
12:13 2 ቆሮ. 11:7
12:15 ሉቃ. 21:7

ጫክሱክ ዎሻ ኩሮሞ። ፊቶሚንሲ ሰዎር ሂንቺንሲ እለጊን መት እመዕናንች። ኢመዕን ልቦኦ መሰሙክሰ ለኦሞ። አሀም ማርኔትደእ ቴእም ማርኔይደደእ ዋእ ለኦኮ ቢጋን እን ለአሞሮ። ፊቶ መንች እሄረእ፣ መሰሙክሰ ለኦሞ። ማርኔትደእ ማርኔይደደእ ዋእ ለኦኮ ቢጋን እን ለአሞሮ። ፋኦ መንች መን ሆሪም ዎሚ ኩሪን ጠኖቤእ ዎሻ መጠሱኩ። ፊቶ እን አሀደዕኔእ መንቶኔ ብረሞሞ። አሀ-ካሪም እ ገቅ ብክነቴ የኮተዕን እ ሆንጊንሰ ቢጋን ብረሞሞሮ። ፊቶ እን ሆንቀ ዎጫም ብክነ ብረሚን ሀሰ-ምተዕንም ሀ-ሸመ-ሞሞ። አሀ-ካሪም ኦይ መንችም ኢጊንሰ መጠሱካጊንሰ ቴእም ኤሴኔ ሞኡካጊንሰ ሎንሳ እ ብክነ ሰዎቤእሰነ ብረሚን ሀሰሞሞ። ገኢን ሞእሙክ ሉብክት ካልተኔ ብረሞምቤእሰነ እ ማሪ ኡትሰ ቀሰክ ሉው ኡውሙክ። አሀም እን ብረሞምቤእሰ ሆሪን ኤሴ ሀውሰክ ሼጣዕን ኦሴእማንቶ። ፊቶ ኢጊንሰ ሆሮእሰነ ሰሰ ኮሪ ሞላነ ኡንጡሞ። ፊቶ አሀ-ካሪም ሞሰን «ኢክ ኤሮም ኪነ አሆከ፤ ክ ሆንጊኔ እ መላይ ሉጳ ሞእሞክ» ዩከ። ክርሰቶሰክ መላይ ኤሴኔ እሆእሰነ እ ሆንጊኔ ሉብክተ ሲረሙሙይ ብረሞሞ። ፊቶ እን ሆንማሪ ቆጠም ብክነ ክርሰቶሰ ብክነ ሆንማሪ። ገሚዕለክማሪ። ሆምማሪ ሀውሰክማሪ። ኡዕን ኤሴኔ ኦሮሃሪ ሲረሞሞ።

ቆሮንቶስ ከተዕም መንን ጳጢርሱስ ሰጢክሰ

11 እን ቀሞሞ። ኤእሰ አሰተከኢክ ክዕትው። እን መሀም ገደማሞሀን አሀ-ማሪም ኤ ለእማሞ አሴእማኖ ደተም ኪጊንሰ ሆሪም ሆሪኦምቤእ ብክነ ክዕትው ኤሴ ገለጥም ሀሰሰም ሄኡኩ። ፊቶ እየቅምኔ። ማለልሲሰ መሪኦኔ። መላዩም ቡጥኔ ሁንድኔም ሀንቆእ እሴእማዕኔክ መሪእ ክዕትው ለምቤኤኔ እ ኮልኔ በጠማከ። ፊቶ እን ክዕትውኔ ኪዕሙሞሞ ቢጋን ሙል እመዕናንን አሰሞክ ሉውክ ክዕትውን መሀ ሆንቀቱክ? ኦክ ሀ-ሸንች አሀ-ክሰሰ ኢን ኡርመ እሴሄ።

12 እን ክዕትው ቤዮ ሰጥ ኮሪ ዋሪን ጉዳሞ። ክዕትው ሀሰም ቢጋን ክዕትውክ እመጠ ሀሰምቤእ ብክነ ክዕትውኔ ኪዕሚን ሀሰሞሞ። መሸክኦም ኦሰነ እኖእ ዲነቴ ድሰክ ቢጋን እሰ እኖእን ድሰዮ። ፊቶ እን ክዕትው ብክነ ኢን ዮክ ሉው ሁንደም እ ፎሪም የኮተዕን ሀግላ ኡዌን ሉብክተ

12:12 ። መት እመዕናንቶ። ዮክክ ጳጢርሱስ እጥ ገጥኑሚ።

ሲረሞሞ። እን ክዕትው ሉብክተ ኢቱሙይ ክዕትው ኤሴ ሆሮክ ኢትም ሀሰሰሆንጊ? ፊቶ እን ክዕትውኔ ኪዕሙምቤእሰ ሰቀኩኡይም ቆሮምኔ ክዕትው እጽሰንሳ እቱማንሰ ዎጫከሞ። ፊቶ እን ክዕትው ቤዮ ኦሴኡም መን ኮልኔ መት መንች ኮልኔም ክዕትው ሆምዱሞንጊ? ፊቶ ተቶኦ ክዕትው ቤዮ መሮእሰነ ኡንጣ ሰሰኔ እጢኔ መቅሪም መት እመዕናንች ኦባዮ ኦሴኦ ሄኡሞ። ተቶዱ ክዕትው ሆምዱ ሄኡኩንጊ? እጊ። ተቶኦ መት ቲርኔ በገጡሞሞንጊ? እጊ። እጢ ሄዕትምሰ ሙቶሞንጊ? ፊቶ ኔሴ ገ ገገ ገትጥኔን ክዕትው እለጊኔ ምንጫምሰ እሰተከእ ከበድ እራቤኤም ሰውተከሙሰንጊ? ኢተንተከኦ እየባዩው፤ ኔሴ ክርሰቶሰ ኮልኔ እንካ ዋእ እለጊኔ ምንጫም ሉው ሁንደም እመዕነቶኔ ልዕለክምሰ እሰኔነቴ። ፊቶ እይ ለኡክ እን ክዕትው ቤዮ ዋሪ ሰጢምሰ እክክእ ክዕትው ሲዶሞሞ ያ ቴእም ክዕትው ሰውተከእሰ እሃ ኤሴ ሲደክሞሞ ያ በዳሞ። አሀም እይ ለኡክ ክዕትው ለምቤኤኔ ዎጫንቺ። ቶእችሚ። ቶንቂ። ገገ ኢትሚ። ገሚዕለንቺ። ሀሚ። ብረገቺ። ሆምሰሳቺ ሄኡክ ያ በዳሞ። ፊቶ እን ኦድም ዋሮም እመኔ እ ዋእ ክዕትው እለጊኔ ኤሴ ሾሲዕደኡ ያ በዳሞ። ኤራሪ ባጢሉ በጦእ ኪዕኔክ ዱት ኪን ከበደም ቡሻልሰ አሀሚንሲ። ላእሚንሲ። ሽግጋኦእሰ አሀሚንሲ ሰጥተኦ ደበዕልቶእቤእ ብክነ እጡውን ውዕሉሞ ያ በዳሞ።

12:16 2 ቆሮ. 11:9
12:18 2 ቆሮ. 2:13 2 ቆሮ. 8:18
12:20 1 ቆሮ. 11:11 1 ቆሮ. 3:13 2 ቆሮ. 2:14-5
12:21 1 ቆሮ. 5:11
13:1 1 ቆሮ. 19:15 2 ቆሮ. 12:14
13:3 1 ቆሮ. 5:14
13:4 ሉቃ. 11:4 ሉቃ. 6:18 ሉቃ. 21:7-8

ጳጢርሱስ ቆጥሱክሳ። ጡማቶ አሴኡክሳ

13

ኩ ከሰ እን ክዕትው ቤዮ ዋሮሞክ ሰጥ ኮሪ። ኪዕም መጣፈኔ «አሀ-ክ ዎሻም ከሰሰምን ለም ቴእም ሰሰ ነቃሽ ሄኡም ሀሰሰኮ» የመማ ጣፈማከ። ፊቶ ከጊንሰ እለጊን ባጢሉ በጦእ ኪኖ። ሙል ኪኖ ሁንደም ለዕም ኮሪ ክዕትው ቤዮ ዋራም እመኔ ቆጥሳ ኩሪ ሄኡሞ። እን ክዕትው ቤዮ ኦድ ዋራምሰሰ ኡ ኪኖ ኮሪእ ኡሮምቤእሰ ከሰ ክዕት-ዊንሰ እነን እሃ ሄኡሙይም ኩሮሞ። ፊቶ ኤእሰኔ ክርሰቶሰ እ ኮልኔ እሃ ዎጫእሰ ቆሰተከእ ሰቀከሞ። ክርሰቶሰ ክዕትው ለምቤኤኔ በጡኩይ መላዩም ቢጋን ሆንጋንቶሮ። ፊቶ ሆንጋንች እሃ ሰቀሰሙካሪም ዋእ መላይኔ ሄኡከ። ኔሴም እጢኔ መቅሪም ሆንጋን እንኩማሪም ኔን ክዕትውኔ መቅሪ ዮክ ሙቲዮመኔ ክርሰቶሰኔ መቅሪም ዋእ መላይኔ ሄዕኖሞ።

13:5
ገሌ. 6:3-4
13:9
ጳ. 11:28
13:10
2 ጳ. 2:13
2 ጳ. 10:8
13:11
ጳ. 15:33
13:12
ጳ. 16:16
1 ጳ. 16:20
13:13
ጳ. 4:22
13:14
ጳ. 16:20

ፊት ለፊት የገተኪደን ክፍትው ገን ቆሰቂሄ፤ ክፍትው ገን ኬሪኔሄ። ዩሱስ ክርስቶስ ክፍትው ዎርኔ ዮእስ ቆስተክሞኖንሄ? ሆንቅንም ኤክ ቆስተክእቤለስ ኬተትኔ ኡብክኦክ። ፊሪ ኬተትኔ ኡምቡምቤእስ ለቀክም ያ ሰምም። ገክፍትው ጀረ እስተክምቤእስን ዋኦ ኡንጥኖም። ኦ ኡንጥኖምክም ኔሴ ኬንንቸኔ ኡምቡምቤ ለምቡማረም ክፍትው ጠቢን ሱው እስተክምሰነቴ ቦጋን ኔሴ ኬንንቸኔ ኡምቡምቤእን እንካ ሞኦጊነዮ። ፊሪ ሆንቀ ባንጠሞ ቦጋን ሆንቀንስ ኦንን እንኮ ሱው መፅሉቶም እስኖሞዮ። ፊሪ ሆንጋን እንኮማረም ክፍትው ቆጠሉው እክክም አመኔ ሊረሞም። ኔሴ ዋኦ ኡንጥኖምክ ክፍትው ቆጥተክምሰነቴ። ፊሪ ሆንጋን ክፍትውን ቆሰሱ፤ ሄኡሙይ ክክ ጣፋምክ ክፍትው ቤዮ ሞርም አመኔ እ መላዩ ክፍትውን ሞንጊ ግንደምሰነት እሆሶን እጥሳ ባጠምሰነቴ።

11 ለሳንቸኔ እን ክፍትውን ዮጥክ እየባዩወ፤ ጠሙ ሄሶሴሄ። ሁንድ ሱውንም ጉደኮእ ኬን እኬሄ። እ ሰግተኖ መጠራሪሄ። ክፍትውንኦ ክፍትውም ኢተማኔ። ጠምኔም ሄሶሴሄ። ኢተ፣ ጠማ ኡምክ ዋእ ክፍትውኔ መቅር እሆኮ። 12 ክፍትውንኦ ክፍትውም ኢተ ሞእስክ ሉንቀንቸኔ ጠማትጠማኔ። 13 ዋእ ምናደብ ሁንድም ክፍትውን ጠማተ እሴሰሉኦኮ።

14 ሞለን ዩሱስ ክርስቶስክ ኤርሚ፣ ዋእክ ኢተ፣ ኬለም እያሶን መቴዮሚ ክፍትውኔ ሁንድኔም መቅር እሆን።

ገለትይ

ኡሰኔ ሄሶለም አመሶናንን

ጳውሎስ አሴኡክ አሶ

ተሲሸ

ምሽራች ሰገር አይሁድ እኮእቤእ ምናደብን ኩረሙካሪ አጠውም መጠራሪኦ አመሶንቶእ። ኤ ሰሰጊ «ኔሴ አመሶናኖ» ይተም አይሁጥ ሱሰሳዕኔክ መት መት ኬን አመሶናን «አይሁጥ መን ሱሰና፣ ሙሴእ ሴራ ኤጊርም ሀሰሶኮ» ይቀኡይ ክሰለኦ ሄሶሉኦ። ኤኦስ ይቀኡይ ሱሰሰም፤ ጻት አመሶናኖ ሁሽሰኦ ሄሶሉኦ። መን ባጠሪሳ አገደኔንስ ዎለበኖ ኖራን ጠናኮክ ጠሪእ ዋእ ኤርም አመሶንትኔ አእምኔቴ ቦጋን አይሁጥ መን ሱሰና፣ ሙሴእ ሴራ ኤጊርምኔት እሁክቤለስ ጳውሎስ ቆጣሪስ ፍተሞላ።

ጳውሎስ ከ አሶ ገለትይ ኡሰኔ ሄሶለም አመሶናንን ጣፋኮክ ኤሆን ቆጻሶን ሱሰና፤ ሁሽንተኦ ሙሴእ ሴሪ ኤጊቴን ጠተም ኬኖ ሆንቀኦ አመሶንጥ ገንኔ ደበራነቴ። ለድም አጥ ገን አሴኡኮክ መገንቤት እሆሶን ዩሱስ ክርስቶስገራት እሁክስ ቆጥሳ ኩርላ። ጳውሎስ ከ አሶኔ ሀራሳ ጣፋኮክ ገትም ጠሪእ አመሶንትኔት እሁክስ።

መጣርም ከኔንሳ ዎርን ዮእሰኔ ባጠንሰማኮ

1. ለእሸ 1+1-10
2. ጳውሎስ አሴኦማንች እሁክስ 1+11-2-21
3. ዋእ ቢጃሶም ምሽራች ሰገሪሳ ብክን 3+1-4+31
4. አመሶናን ዎለበሶን ብክና፣ አሰምን ሀሰሶክ ሱው ብክና 5+1-6+10
5. አሰም ገሱኦ 6+11-18

1 መን ደሶልኔት ቴእም መት መገች ኮልኔት እሆሶን ዩሱስ ክርስቶሲ፣ ክርስቶስ ሴሄንስ ክእሱክ ንዩን ዋእ እሴኦማንች እስተኦ ደሶልቶኦ ኢኒንስ ጳውሎሲንሲ፣ 2 ኢንኔ መቅሪ ዮእ እመሶናን ሁንዲንሰሚ ገለትይ ኡሰኔ ሄሶለክም አመሶናሶን ውጥቱውን 3 ንዩን ዋኢንሲ፣ ሞለን ዩሱስ ክርስቶሲንሲ ኤርሚ፣ ጠሚ ክፍትውን እሆን። 4 ክ ጆር ዶሊንስ ዩሱስ ክርስቶስ ኔሴ ገትሴን ንዩን ዋእ ደሶልኔ ገ ባጠሪሳ ብክን አጥ ገን ሆግሳ ኡጤኮ። 5 ኤ ዋእን ሱምብ ሄር ሄርነም እሆን፤ ኤዮ እሆን።

1:3
ጳ. 1:7
1 ጳ. 2:13
1:4
ጳ. 20:28
ገሌ. 21:20
1 ጳ. 2:16
1 ጳ. 5:19
1:5
ጳ. 16:27
1:8
2 ጳ. 11:4
1:10
1 ጳ. 2:14

ምሽራች ሰገሪሳክ ሆንቀ መትቶ

ክርስቶስ እሱክ ኤርም፤ ዌቩክ ዋኢንስ ከ ቀጥቸኔም እንን እክኮእሲ፣ ሙሳ ምሽራች ሰገሪኔ ደበሪሳተኮእሲ ኤሴ ሱበከተ ማለልሲሳኮ። ገእን ኤሆድ ዩጥክ ክርስቶስክ ምሽራች ሰገሪ ቦቀኔ ትቱኡይ ክፍትው ሀውሰም ኬን ዮእ ብክነቴ ቦጋን ምሽራች ሰገሪክእ ሉጉምም መትቶሚ። ፊሪ ሆን ቦጋን ኔሴ ክፍትውን ኩሱም ምሽራች ሰገሪንስ ሙሴክ ኔሴቴም እንከጥ ቴእም ኢመኒንስ ዎርክ ዋእ እሴኦማንም ኩሩለስ ዱመማኮሀኔ እሆን። ፊሪ ከኒንስ እሰኒን ክፍትውን ኩሱምሰም ክበደም ኤዳ ኩርሞክ ኔሴ ኩሱማሪ እሰለኮእ ምሽራች ሰገሪንስ ሙሴክ ሱሰሶኮክ እይም ዱመማኮሀን እሆን። 10 እን ሀሰሞክ ኤሴ መን ገለጠእስነቴ፣ ዋእ ገለጠእስነቴ? ቴእም መን ሊረገሴነቴ፣ ዋእ ሊረገሴነቴ? መን ሊረገሴን ሀሰመን እሁክተሶን ክርስቶስን ለዋዳንች እሄን ጠነም ሄኡሞዮ።

ዮሴፊን ጳጳሱ ለሴላማንች እሁክሰ

11 እየባደው፤ እን ከዕውነት ኩሩም ምሽራች ሰገር መረገሰ ዋሩክቤእን እሁክሰ ለቀኮነ ሀሶም።¹² መሽክሉምም ዮሴፊ ክርሰቶሲ ኢነ ለእሱኮ በጋን እን እይ መንቸንሰም አኡሞዮ። ቴእም እይ መንችም ኤሴ ሱሰሱኮዮ።¹³ አይሁጥ መን እመዕነቶኔ ጋሰ ሄኡም አመኔ ሀንክዶዕኔአ ሄቸ ሄኡምደእ ከዕው መጠሰኮኮኮ። ዮሴፊኔ እመዕንቶአ ዋእ ምናደሰ ብእሴነ ሱባክት ሞንግኔ ሀውሰም ሄኡሞ።¹⁴ አይሁጥ መንክ አመዕነቶ ኤገርመኒም ሱባክት እ ደረጅመኒንሰ ሱጳመኔ ሄኡሞ። ኦድም ንዮኖእ ሱሰዕን ብክነም ሱባክተ ቶእቸመን ሄኡሞ።¹⁵ እሁካሪም እይም ጎደባኔ ሄኡሙይም ዶዕላ አነን እሱክ ዋእ እጣንኔ ኤርምኔ ኤሴ ዌሹኮ።¹⁶ አይሁድ እኮእቤእ መንነ ምሽራች ሰገር ኩርምሰነ እጥ ቤቶ ኢነ ለእሴነ ኢቱክ አመኔ አይ መንችኔም አረሙሞዮ።¹⁷ ቴእም ኢኒንሰ እለጊን ዮሴፊን አሴላማን ሄዕሉእ ኪንኔ አረጫነ ዮሩሳሌመ መሩሞዮ። እሁካሪም እን ጋሳ አረጅ ኡሰ መራ ኤ ቤዩንሰም ደበዕላ ደማሰቆእ ክተመ መሩሞ።

¹⁸ እድም ሰሰ ሂንቸንሰ ለሰጊ ጳጳሱ፤¹⁹ ኤደጫነ ዮሩሳሌመ ፍራ እጥ ቤዮኔ ቶም እንት በላ አፋሩሞ።²⁰ ኤ ቤዮኔ አፋሩም እመኔም ሞላንነ እባይ ያቆቤንሰ በጋን አሴላማዕኔክ መቶም ሞኡሞዮ።²¹ ኩ ከዕውነት ጣፋሞክ ቆጵን እሁክቤእሰ ዋእ እለጊኔ ሀደእሞ።²² ኤ ለሰጊ ሰርዮ የከም ኡላ፣ ክልቆኤ የከም ኡላ መሩሞ።²³ ደሁጥ ኡላኔ ሄዕላም አመዕናን ኦ አመን አረቤኤም ኤሴ ሞዕሉኦዮ።²⁴ እጡውም እ ብክነ መጠሰእ ሄዕሉኮክ «ኦ አመዕናጥ ሀውሰም ሄኡክ መንች ኤ ብእሴነ የከም ሄኡክ አመዕነቶ እጥ ገማም ክበ መንነ እለላቶላ» ዮ ምሽ ሄኡኮ።²⁵ እ መሽክእኔም ዋእ ሱንሰተም ሄዕሉኮ።

ዮሴፊ ለሴላማንነ ጳጳሱ ለእሙክሰ

2 ¹ ቶሚንሲ ሰዎር ሂንቸንሲ ለሰጊ ባርነባሰኔ መቅሪም ዮሩሳሌመ ደበዕላ መሩሙይ ቲቶአ እመዳ መሩሞ።² ኤ እመኔ ዮሩሳሌመ መሩሞክ ዋእ ኢነ ኩሩክ ብክነቲ። ኤ ቤዮኔ ሄዕሉእ አመዕናዕን አዎንላኖ ሞቆኦኔ ዱምፋ አይሁድ እኮእቤእ መንነም ኩሩም ምሽራች ሰገር

¹ 1+18 ጳጳሱ የመጠክ መት መት ጎረጥ መጣፋውኔ ጣፈ፤ የመጣ ጣፈጣ። ጎረጥም ከነ ደመ።

1:11-12
 ለ. 11:16-17
 1 ለ. 11:23
 1:13
 ለ. 9:13
 ለ. 22:4-5
 ለ. 26:9-11
 1:14
 ለ. 22:3
 1:15-16
 ለ. 49:1
 ለ. 1:16
 ለ. 9:1-10
 ለ. 22:6-18
 ለ. 26:13-18
 1:18
 ለ. 9:26-30
 ለ. 11:30
 1:19
 ጥ. 13:55
 1:21
 ለ. 9:30
 2:1
 ለ. 11:30
 ለ. 15:2

እጡውነም ኩሩሞ። አሀም ከኒንሰ እለጊን ጊሩም ገልቺ፣ ከበደም ገርም ገልቺ አዋሩቤአን እሃ ገቶቤእሰነቲ።³ ኢንኔ መቅሪ ሄኡክ ቲቶአ ግሪክች እሁካሪም በለቸሞእሰነ ሀውሰኮኮዮ።⁴ እሁካሪም ማጠንተላ ን ለምቤኤኔ አጎኦ መት መት ለብሳን አመዕናን በለቸሞእሰነ ሀውሰኮ ሄዕሉኦ። እጡው ን ለምቤኤኔ ሱጡንጥተላ አጎኦክ ዮሴፊ ክርሰቶሲንሰ ቢንዱም ዎለሰኖ ደቅተላ አግደኖኔ አግሴነ ሀሰኦቲት ሄኡኮ።⁵ እሀን በጋን ምሽራች ሰገዕላ ሀንቆእ ምሽ ከዕውኔ ቆጣ ሄኡእሰነ ኔሴ ውንጠእ አመንነም እጡውነ ካላማ አንገ ኡውኮሞዮ።

⁶ አመዕናጥ አዎንሰን ሄዕሉእ ኪንም እን እጡውነ ኩሪም ሄኡም ምሽራች ሰገርኔ ሃራች ምሽ መሀም ኤደኦዮ። መንክ ሚኔ ዋእ ሞክክቤእ ብክነ አንም ኤ አዎንሳን ሄዕሉእ ኪኖ ሙል መኒንሰ አነን እላ ሞኡሞዮ።⁷ አይሁጥ መንነ ምሽራች ሰገር ኩርእሰነ ጳጳሱ ዶዕሉክ ዋእ ኤሴም አይሁድ እኮእቤእ መንነ ምሽራች ሰገር ኩርምሰነ ዶዕሉክሰ ለቆኦ።⁸ ኤ ብክነ አይሁጥ መንነ ምሽራች ሰገር ኩርእሰነ ጳጳሱ ኮልኔ በጡክ ዋእ አይሁድ እኮእቤእ መንነ ምሽራች ሰገር ኩርምሰነ እ ኮልኔም በጡኮ።⁹ አመዕናንነ ኡቱብ እክእ ሞአንተም ሄዕሉእ ያቆቤ፣ ጳጳሱ፣ ዮሃንሲ ዋእ ኢነ ኡጫክ ኡውንች ለቆኦ እመኔኔ ኒንኔ ዮክ መቲዮመ ሞእሴነ ኢካ፣ ባርነባሰካ አንገ አዕለኦ ለሰጊ ኔሴ አይሁድ እኮእቤእ መን ቤዮ መሱምሰነ እጡውም አይሁጥ መን ቤዮ መተምሰነ ኢተሙሞ።¹⁰ እጡው ኒነ ኤደእ የበ ኡውቶኦክ ቡጠ ቲሱምሰነቲ። አሀም እን በጤነ ሱባክተ ኢቶም በጠ።

¹¹ ጳጳሱ ለእማኮ ሁሽንቸ ሁሽማ ሄኡክ ብክነ ለንጦኪኤ የከም ክተመ ዋሩክ እመኔኔ እጡ መን እለጊኔ ዎቆሱሞ።¹² መሽክእምም መት መት መን ያቆብ ቤዩንሰ ዎቶዕን እለጊን አይሁድ እኮእቤእ መንኔ መቅሪም እተም ሄኡኮ። እሁካሪም ኦ ኪን ዋተላ ለሰጊ አይሁጥ መን በዳ አይሁድ እኮእቤእ መኒንሰ አነን እሃ ሄኡኮ።¹³ ክርሰቶሲኔ እመዕንቶኦ መት መት አይሁጥ መንም ኤ እጥ ሁሽንቸ ሞዕለኦ እጤኔ መቅሪም ሁሽንቶኦ። ባርነባሰም ገቶዕን እጡው ሁሽንቸኔ ኤጣ ሁሽማ ሄኡኮ።¹⁴ ምሽራች ሰገዕላ ሀንቆእ ጎንኔ ጠብተላ መቆቤእሰ አን ሞኡም እመኔኔ ጳጳሱን «አት አይሁድች እካ ሄዕልቲይም አይሁጥ መንሰ እሀዕን አይሁድ እኮእቤእ መንሰ ሄዕሉኦ። ኤሃረኦ አይሁድ እኮእቤእ መን

2:4
 ለ. 16:24
 ለ. 5:1
 2:5
 ለ. 15:23-28
 2:6
 ለ. 10:17
 2:7
 ለ. 9:15
 2:10
 ለ. 11:29
 ለ. 24:17
 2:11
 ለ. 11:18-28

2:16
ጭ. 143:12
ሌ. 181:11
ሐ. 3120:28

አይሁዋ መንስ ሄዕለምስነ መሀነ ግድሶለ» ያ ሁንድ አለጊኔም ዎቀሱም።

2:19
ሐ. 7:14

አይሁዲ፣ አይሁድ እኮአቤአ መኒ አመዕነትኔ ገተምሰ

2:20
ጥ. 174:23
ሐ. 5:16
ሐ. 1:4

15 ኔሴ ቀረንቸኔ አይሁዲ ቦጋን ባጠላኖ የመንተም አይሁድ እኮአቤአ መኖ። 16 እሆነ ቦጋን መን ባጠሊገሰ ገቴነ ጠኖኮክ ዩሱስ ክርስቶስኔ አመዕንምኔቴ ቦጋን ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔት አሁክቤአስ ቆስና ለንቆም። ኔሴ ን ገንምም ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔት እሆዕን አመዕነትኔ ገንቴነ ዩሱስ ክርስቶስኔ አመዕንናም። መሽክአምም ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔ አይ መንቸም ገቴነ ጠኖ።

2:21
ሐ. 0. 7:11

3:2
ሐ. 1:13

17 ክርስቶስኔ አመዕንና ገንቴነ ሀንሶም ኪን ኔሴ ን ገንምም ባጠላሙው አገክ ሲደሙምለስ ባጠሊኩ በንጠምስነ እሶኮክ ክርስቶላቴንኔ? ሀንቅነም ኤአሰዮ። 18 አሁካጊሪም እን እ ገግም ግንዱም ሴዕል አጎረ ደሰራ በጠሙል አሁክለስ አን እ ገንምም ሰረ ግንዱምሰ ሞእሶሙለ ይመ። 19 መሽክአምም ሙሴአ ሴዕልስኔ አ ሴር ኤሴ ሾክ ብክነ ሞአነ ሄኤና ያ ሴርነ ሴሃም። 20 አን ክርስቶስኔ መቅሪም ስቀለማ ሴሃም። ክ ለሰን ኤሴኔ ክርስቶስ ሄኤኮ ቦጋን አን ሄኤሞ። አን ከሰ ማርኔ ሄኤም ሄቸ ኤሴ ኢታ እጥ ገን ኢነ ሀግሳ ኡጫክ ሞአ ቤቶኔ ዮክ አመዕነትኔቴ። 21 ሞአክ ኤርመ አዋድቤአን እሳ ኡንጀሞ። መሽክአምም መን ገቶኮክ ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔት አሁክለስ ክርስቶስ ሴሁኮክ ኮረአቴሜ ይመ።

መን ገቴነ ጠኖኮክ ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔት እሆዕን ዩሱስ ክርስቶስኔ አመዕንምኔት አሁክሰ

3 ገለትይ ኡለኔ ሄዕለኮም ቆስተኮምቤአ አመዕናኖ፤ ዩሱስ ክርስቶስ ስቀለማ ሴሁክሰ ከዕው አለጊኔ ምስዕልስ እሃ ሞአማ ሄኡኮክ ጊኮእ መንቸስ ከዕው ጀላኡኮክ አዩቴ? 2 አን ከዕው መት ሱጦ ጠዕሞም። ኪስም አያነ አዕሰኮክክ ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔቴ፤ ምሽራቸ ሰገረ መጨሰከአ አመዕንምኔቴ? 3 ከዕው ከዕነ ሞስተኮምቤአ ኪኖንኔ? ኪሰም አያንኔ በጥመ አመደከአ ከዕው ገቅ መላይቴ ጉልተኪነ ሀሰኮአንኔ? 4 ከዕው ከ

ሱጦ ሁንደም በደተኮክክ ኮረአቴሜንኔ? ሀንቅነም ኤአሰ እሆኮ ዮሞ። 5 ኪሰም አያነ ሞአ ከዕውነ ኡጫኮኪ፣ ማለልሲሶክ አገነ ከዕው ለምቤኤኔ በጠኮኪ ሙሴአ ሰረ ኤጌተኮአ ብክነቴ፤ ምሽራቸ ሰገረ መጨሰከአ አመዕንተኮአ ብክነቴ?

3:6
ጭ. 151:8
ሐ. 4:3

3:8
ጭ. 121:3
ጭ. 181:18
ሐ. 31:25

6 ሁኖዕሴሄ አብረሃመ ሰውዕሴሄ፤ ኪሰም መጣረኔ «አብረሃም ሞአኔ አመዕነት። አመዕነት ብክነም ሙጨር እሃ ጥገሙክ» የመማ ጣረማኮ። 7 ኤ ብክነ ሀንቆአ አብረሃም ሰራኤ የመንተም ኪን አመዕንተም ኪን እኮአሰ ለቆሄ። 8 አይሁድ አኮአቤአ መነ አመዕነትኔ ሞአ ሙጨሶአስ ኪስም መጣፍ ጋሳትም «ምናደብ ሁንድም ኪንኔ ማሰላሞክ» ያ ምሽራቸ ሰገረ አብረሃምነ ኩራኮ። 9 ኤሃረክ አብረሃም ሞአኔ አመዕና ማሰላሙክስም አብረሃምለም አመዕንተም ኪን ሁንድም ማሰላንተሞ።

3:9
ሐ. 4:16

3:10
ሐላ 27:26

3:11
ሐ. 214
ሐ. 11:17
ሐ. 101:38

10 «ሙሴአ ሴዕል መጣረኔ ጣረሙኮክ ሁንደም ቆጣ ኤጌርኮቤኤኪ፣ እሶኮኪኤኪ ዱመማኮሀኔ» የመማ ኪሰም መጣረኔ ጣረሙኮ ብክነ «ሙሴአ ሰረ ኤጌላ ገንቶም» ይተም ኪን ዱመንቶአ ኪኖ። 11 ኪሰም መጣረኔ «መን አመዕነትኔ ሙጨራ ሄቸ ሲጠኮ» የመማ ጣረሙኮ ብክነ ሙሴአ ሰረ ኤጌርምኔ አይም ሞአ እለጊኔ ሙጨርቤአስ ለአማኮሀኔ። 12 «ሰረ ኤጌርኮክ ገቶኮ» የመማ ጣረሙኮ ብክነ አመዕነትኔን ሰር አነነ። 13 «ስቀለማ ሌሆኮክ ሁንድም ዱመማኮሀኔ» የመማ ኪሰም መጣረኔ ጣረሙኮ ብክነ ክርስቶስ ን ብኪኔ ዱመማኮሀን እሃ ኔሴ ሴዕል ዱንጅንሰ ገትሳኮ። 14 ክርስቶስ ኤሆድ እሶኮክ አብረሃምነ ኡጫኮክ ሞስ ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ አይሁድ እኮአቤአ መን አርኤስነቴ፤ ኔሴም ሞአ ኡሞሞ ዩክ ኪስም አያነ አመዕነትኔ አዕናምስነቴ።

3:12
ጭ. 181:8
ሐ. 10:5

3:13
ሐላ 21:23
2 ሐ. 5:21

3:16
ጭ. 121:7
ጭ. 171:7-8

3:17
ሐ. 12:40

3:18
ሐ. 11:16

15 እየባዩወ፤ ከዕው ለቀኮም ክብዕልሽክ መቶ ኩሮም። መት መንቸ ሴሄነ አለጊን መት ሱጦ ኩሩክተዕን ኤ ኩሩክ ሱጦኔ አይም ኤዴነ ቴእም ግንዴነ ጠኖ። 16 ሞአ አብረሃምና፣ አብረሃም ሰራኤና ኤርመ እሶም ዩኮክ ዱትነት እሆዕን መትነት አሁክሰ ኩራና ያ «ክ ሰራኤንሰ መትነ» ዩኮ ቦጋን ዱትነ ዩካንሰ «ክ ሰራኤነ» ዩኮ። ኦ መትም ክርስቶስቴ። 17 ከበደም አን ከዕውነ ኩሮሞክ ሞአ አብረሃምነ እሶም ያ ሀደኡክ ሰገረ ሰምር ጥቢንሲ፣ ልድ ሂንጅንሲ ለሰን ኡጫኮክ ሙሴአ ሰረ ገትሲነ ቴእም ግንዴነ ጠኖ። 18 ሞአ እሶም ያ ሀደኡክ ሱጦ እዕልምነ

31:19
ኢ. 7:38:153
ኦ. 6:20

ጠንቢሶኮክ ሙሴእ ሴረ ኤጌርምኔት የኮተዕን ዋእ እሰሞ ያ ሀደኡክ ሰገር መሀም አዋደም ሄኡኮዮ። እሁካራም ዋእ አብረሃምነ ኤርመ እሴን ሀደኡኮ።

31:21
ጌ. 21:21
ኦ. 8:12-4

¹⁹ኤሃረኦ ሙሴእ ሴረ ኡወመ-ኮክ መሀንቴ? ሙሴእ ሴረ ኡወመ-ኮክ ዋእ ኤርመ እሰሞ ዩክ አብረሃምነ ሰሬእ ዋራቤእ አፈቤኤ ጀር በጥ መደእ እሁክሰ ሞአሰነቴ። ኡወመ-ኮክም ዋእ አሴእማዕን ዮልኔ መት ለምቤእ መንችኔቴ። ²⁰ለምቤእ መንች ሀሰሶኮክ ሰም መንች ሰምቤኤቴ በጋን መት መንችነዮ። እሁካራም ዋእ ሚጠካች።

31:22
ኦ. 31:9-10
ኦ. 1:14-32

31:23
1 ኢጥ. 1:16

²¹ኤሃረ ዋእ እሰሞ ዩክ ሰገር፣ ሙሴእ ሴረ ኢተንተሞዮንሄ? ሉብከተ ኢተንተሞ። ሄች ኡዎክ ሴረ ኡወማኮሀኔ የኮተዕን መን ሙሴእ ሴረ ኤጌርምኔ ሙጩሪም ሄኡኮ። ²²እሁካራም ዩሱስ ክርስቶስኔ አመዕኖኮክ ሁንድም ዋእ ኡዎሞ ዩክ ኤርመ ሲጠእሰነ ኡል ምናደብ ሁንድችም ባጠልኔ ከራማ ዮእሰ ኪሰም መጣፍ ኩራኮ። ²³ኩ እመዕነት ዋራ ለአሚቤእ አፈቤኤ ሙሴእ ሴረ ኔሴ ከረጥ ምኔኔ አግሳ ከራ ሄኡኮ። ²⁴ኤ ብክነ ኔሴ ክርስቶስኔ አመዕኖና ገንቶምሰነ ክርስቶስ ዋራቤእ አፈቤኤ ሙሴእ ሴረ ኔሴ አምገንች ሄኡኮ። ²⁵እሁካራም ከቦ አመዕነት ዋሩክ ብክነ ከ ለሰጌ ሙሴእ ሴረ ኔሴ አዎንሶዮ።

31:28
ጥ. 7:1-12

31:28
ጥ. 17:20-21
ኦ. 10:12
1 ቁ. 12:13

31:29
ኦ. 4:13

41:3
44:21-20

41:4
ኦ. 21:21-22
ኦ. 2:127

²⁶ዩሱስ ክርስቶስኔ እመዕንምኔ ክዕኑ ሁንድችም ዋእነ እሶ። ²⁷መሽክእምም ክርስቶስኔ መት እክኮእሰ ሞእሰኪን ጠመቀንተኮእ፣ ኪን ክርስቶስ ኤደዕለኮኮ። ²⁸ክዕኑ ሁንድችም ዩሱስ ክርስቶስኔ መት እክኮኦ ብክነ አይሁደኔም አይሁድ እኮእቤኦ መነኔም ቴእም አግዶኔም ዎለባኔም ቴእም ገነኔም ሚንቶኔም አነኖም መዕሉችም ቤኤ። ²⁹ክዕኑም፤ ክርስቶስን እክኮእሰሰ አብረሃም ሰሬኤ፣ ዋእ አብረሃምነ ኡዎሞ ዩክ ኤርመ እዕልተከም ኪኖ።

41:5-7
ኦ. 8:16-17

41:6
ኦ. 8:15

4 ከቦደም እን ክዕኑ ሁንድችም ከራም ኢንክ አመጥ ሁንደም ሰን አዕሉክ ጩልች ሰን አዕሉሀን እሁካራም ጩልች ሄኡኮይ አግሺንሰ ኤዕሉዮ። ²እጥ እን ዩክ አዎም አፈቤኤ አ ጩልች እጦ ልእሶ ኪኔንሲ፣ እጤክ አመጠ ኤጌርክ ኪኔንሲ ዎርኔቴ። ³ኤእሰም ኔሴም ጩሉው ሄዕትም ዮሴኔ ከ ኡል ሉሰንነ አግደኖ ገላም ኪን ሄዕትም። ⁴እሁካራም ዋእ ዩክ አመን አፋካሬ እጥ ቤቶ እሴኡኮ። አ እጥ ቤትም ሚንትቸንሰ ቀረጣ ሙሴእ ሴርን እጃጃማኮሀኔ አሁኮ። ⁵ዋእ ኤክ እሱኮክ ሙሴእ ሴዕል አግደኖኔ ሄዕትም ኪኖ ዎለሰኖኔ ፍሳ እጥ አሰ እሴነቴ። ⁶ክዕኑም ዋእነ

አሰ እክኮኦ ብክነ ዋእነ «አበ እየነ» ያ ለርክ እጥ ቤትክ ኪሰም እያነ ን ዎደኖኔ እሱኮ። ⁷ኤ ብክነ ኔሴ ከ ለሰጌ ዋእነ እሶ በጋን አግደዮ። ዋእነ አሰ እንኩምሰሰ እጤክ ሰን አዕልኖም ኪኖ።

41:10
44:21-16

41:13
ኦ. 16:6
2 ቁ. 12:17

ገለትይ ኡል መንገ ጳጴሎሰ ሰወም ሄኡክሰ

⁸ክዕኑ ጋሰ ዋእ ለቀከምቤእ ዶሴ ሀንቆእ ዋእ እሁክቤኦ ሉውነ አግድ ሄዕሰኮኦ። ⁹እሁካራም ከቦ ዋእ ሰቀክኦ ኤሀጊንም ሉቦክ ዋእም ክዕኑ ለእ ለሰጌ አድም ደቦልተኮኦ ኤ ሀንጋንች ገደማ ከ ኡል ሉሰንነ ሀንክድ ደቦልተኮኦ? ደቦልተኮኦ አድም አጠውነ አግድ እክኪነ ሀንክድ ሀሰኮኦ? ¹⁰ክዕኑ በሳ፣ እገና፣ አመኔ፣ ሂንቶ እነን እሰተኮኦ ኤጌተከሙሰ። ¹¹አን ክዕኑ ሰደሩም በደለት ሁንድም ኮረኦ እሆኮ ያ በዳም።

41:14
ጥ. 10:40

41:18
ኦ. 5:10

41:17
ጌ. 11:7

41:19
1 ቁ. 4:16

41:22
ኦ. 16:16
ኦ. 21:2-9

41:23
ኦ. 17:16
ኦ. 9:7-9

¹²እየባዩ፤ እን ክዕኑ ሰብምሰም ክዕኑም ኤሴ ለበከምሰነ ኡንጦሙሰ። ክዕኑም ኤሴ መሀኔም ሀዎደኮኦ። ¹³ሉጤክ አን ምሽራች ሰገረ ክዕኑ ሁንድችም ከራም ኪን ጥሳ ክዕኑ ሴዮኔ ሄኡም ብክነት እሁክሰ ለቀከም። ¹⁴ኤ አመኔ እ ጹሀኦ ክዕኑ ሁንድችም ከራም ክዕኑም ኤሴ ጩንተኮኦን ዋእ አሴእማዕንሳ፣ ዩሱስ ክርስቶስን እሰተኮኦ አዕሰኮኦ። ¹⁵ሉብከተ ሲረገተኮኦ ሄዕሰኮኦ ከቦ ክዕኑ መሀ ክኩ? ጠንተኮኦሀን የኮተዕን ሀንቅነም ክዕኑ ሁንድም ኢነ ኡውተኪነ ሀሰኮኦ ሄዕሰኮኦ። ¹⁶ኤሃረኦ እን ክዕኑ ሁንድችም ዎሽ ኩሩም ብክነ መሰከች እሁምንሄ? ¹⁷ሙል ኪን ክዕኑ ሀሰኮኦ ኤርምነት አሆዕን ክዕኑ ሁንድችም እንን እሰተኮኦ እጦው ኮሱኔ ደቦቴነ ሀሰኮኦ። ¹⁸ከቦደም እሁካራ እን ክዕኑ ሁንድችም መቅራ ሄኡም አመኔ ጠሴኦ አሆዕን ክዕኑም እንን አሆም አመኔም ኤር ሰውትኔ ቆጥም ኤረኔ። ¹⁹እ እሶ፣ ክርስቶስክ ቆጥ ክዕኑ ሁንድችም ሞአሚቤኦ አፈቤኤ መሳኖም ጡች አድም ኤሴ አመዳኮ። ²⁰አን ኤራዕላኒንሰ እንን አሆኮ ጹሀኦ ክዕኑ ሁንድችም እሶነ ክዕኑ ሁንድችም መቅራ እሃጥተዕን ኤረን ሄኡኮ። አሆነ በጋን ክዕኑ ብክነ ኢክ መል በእኮ።

²¹ሙሴእ ሴርን እጃጃንተኪነ ሀሰኮኦ ኪኖ መት ጠዕምች ጠዕም፤ ሁኖዕሴሄ ኩሴሄ። ሙሴኤክ ሴረ ሙጩሰኪነ ሀሰኮኦንሄ? ²²ሴዕል መጣፈኔ «አብረሃምነ አግሽቸንሲ፣ ዎሰብቸንሲ ቀረገቶኦ ለም አሰ ሄዕሉኦ» የመማ ጣፈማኮ። ²³እ አግሽቸንሰ ቀረመ-ኮክ ማዕልሰኔ

4:26
 14c. 12:22
 4:27
 30. 54:1
 4:29
 46. 21:8
 4:30
 46. 21:10-12
 5:1
 36. 2:4
 5:5
 4c. 9:23:25
 5:6
 1 4c. 7:19
 36. 6:15
 5:7
 1 4c. 9:24

ቀረጣኮሆን ሄዱት። እሁካሬም ምሰብቶንሰ ቀረጣኮክ ሞእ
 ዩክሰኔ ቀረጣኮሆን ሄዱት። ²⁴ እ ሰሚም ሚንትም ሰሚም
 ሀድሮ ከብዕልተም። ሱጤክ እግደንን እሶ ቀቶእ አጋሪ፤
 ሲኔል ዱኔ እሁካ ሀድሮ ከብዕልተም። ²⁵ እ አጋሪ እረጽ
 ኡሰኔ ሲደምክ ሲኔል ዱኔ። እሴም እሰ እሰኔ መቅሪም
 እግደኖኔ ሄዕለም ብከነ ከበል ዩሩሳሌም ከተመ
 ከብዕልተም። ²⁶ እሁካሬም ኢመዕን ዩሩሳሌም ምሰብቶ
 ገዩመቲ። ²⁷ መሸከለምም ኪሰም መጣፈኔ

«እሶ ቀትተቤእ እልጩን፤

ሉበከተ ሲረሚ።

እሶ ቀቲነ ጡዕሳ ሰቅቤአንቲ፤

ሉበከተ (እልል) ዶሄ።

መሸከለምም ጎንቾ ዮጎንቲንስ

ጎንቾ ኡሩካንቲክ እሶ ሉጳኮ» የመጣ

ጣፈጣክ።

²⁸ ከበደም እየባደው፤ ኔሴም ደሳቅሰም ሞእ ዩክሰኔ ቀረጣኞም
 ኪኖ። ²⁹ እሁካሬም ኤ እመኔ ማዕልሰኔ ቀረጣኮክ ኪሰም
 እያዕንሰኔ ቀረጣኮክ ሀውሉከሰም ከበደም ኤእሰሚ።
³⁰ እሁካሬም ኪሰም መጣፈኔ «እግሸቾክ ቤት ምሰብቶ
 ቤትኔ መቅሪ ሰጎ አለክቤእ ብከነ ኤ እግሸቾ እሰ ቤትኔ
 መቅሪም ምኒንሰ ፍሰታ ሆሬ» የመጣ ጣፈጣክ። ³¹ ኤ
 ብከነ እየባደው፤ ኔሴ ምሰብቶን እሶ በጋን እግሸቾን አሶዮ።

ክዕኑው ምሰባኖ ኤጌዕሴሄ

5 ክርሰቶስ ኔሴ ምሰባኖኔ ፍሱክ ብከነ ኤ ምሰባኖ
 ቆጥተክእ ኤጌዕሴሄ በጋን እድም ደበዕልተክእ
 እግደዕን ጋንጅ ሀቀኔ አገኩቲ። ² አን ጳጤሱስ ክዕኑውን
 ኩሮምክ መጩሴሄ፤ «በለቶንቾ ገትሶክ» ደተክእ
 በለቶንተክላሬ ክርሰቶስ ክዕኑውን መሆም አዋደዮ።
³ በለቶንተም ኪን ሁንድንም እን ኤዳሀም ኩሮምክ መሴእ
 ሴር ዮኮክ ሁንድም ቆጥተክ ኤጌተምሰነቲ። ⁴ መሴእ ሴረ
 ኤጌርምኔ መጩተኪነ የከተክም ኪን ሁንድም
 ክርሰቶሲንስ አንን እከክእ ሞእ ኤሮሚንስ ኡሰኮአኮ። ⁵ ኔሴ
 ሲጥኔን ሰውኑም መጩሮመ ኪሰም አያዕን ከልኔ
 እመዕንትኔ ኤጌላም። ⁶ መሸከለምም ዩሱስ ክርሰቶስኔ ዮክ
 መቲዮመ ሲንጻ ለሰጌ ኢትኔ በጦኔ ሆሶክ እመዕነቶ በጋን
 በለቶንቾ ቲእም በለቶንቾ ሆግም መሆም አዋደዮ።
 ገክዕኑው ኤርሰ ጦራጠንተክም ሄዕሰኮእ። እሁካሬም ከዕ-

ሀንቆእሰ ሰገርን እጃጅንተክምቤእሰ ክዕኑው ቆላ ሆሩኮክ
 እዩቲ? ⁷ ሰግተን ክዕኑው ዌኾክ ሞኢንስ ሞራኮሀይዮ።
⁸ ሆኖ ኡርሸኸቾ፤ ሉበከት ቀመ ሁሩአኮ። ⁹ እሁካሬም
 አን ክዕኑውን ኩሩሚንስ እን ሰውቲ ኤዕከምቤእሰ
 ሞሰንኔ ክዕኑውኔ እመዕኖም። አዩቲም እሁካሬ ክዕኑውከ
 ቲሮ ብእሶሃኖኔ ሞእ ፈረዶኮ። ¹¹ እየባደው፤ አን ክዕኑውን
 «በለቶሚሄ» ያ ኩራምሀኔ የከተዕን ከበድ እፈሴኤ ኤሴ
 መሀነ ሀውሰከም ሄእኮአ? እሆምዱ ሀንቀ የከተዕን ክርሰቶስ
 ሴሀ ብከነ ሉሰሰም መቲም ሀምም ኤበም ሄኡኮዮ። ¹² አ
 ክዕኑው ሀውሰም ኪን ሀሶኣሬ እጡው ገገም አሳጀቅቶን።
¹³ እየባደው፤ ክዕኑው ምሰባኖን ዌሸንተኮእ ብከነ ኤ ምሰባኖ
 ጠሌእ ማዕል ምጠንን አዋጥተኪን መሸከእ እሰው ኡተከእ
 ኢትኔ መት መትን እዋደከም ኪን እኪሄ። ¹⁴ መሸከለምም
 ሴዕል መጣፈኔ ጣፈጣኮክ ሁንድም «ክ እሰከቾ ክ ገቅሰ
 ኢቲ» ዮ መቲም ሰገረኔ ውጣ እመደጣኮሀኔ። ¹⁵ እሁካሬም
 ክዕኑውን ክዕኑውም ገዕመምተክእቲ። እተንተክእቲ
 ብዕከከምቤእሰ ቆጥተክእ ኤጌዕሴሄ።

¹⁶ አን ክዕኑውን ኩሮምክ ክዕኑውከ ሄቶ ኪሰም እያን
 አዋንሶን በጋን ማዕል ምጠኖ ምንሸተኮቲ። ¹⁷ መሸከለምም
 ማዕል ምጠን ኪሰም እያዕን ምጠንኔ ኢተሞዮ። እድም
 ኪሰም እያዕን ምጠንም ማዕል ምጠንኔ ኢተሞዮ። ኪሰም
 እያን፣ ማሪ ኢተንተምቤእ ብከነ ክዕኑው ሀሰኮአክ
 እሰተኪን ጠንተክምዮ። ¹⁸ ኪሰም እያንምዱ ክዕኑው
 አዋንሶህን እሁከሰስ ክዕኑው መሴእ ሴርንስ ምርኔቲዮ።

¹⁹ ማዕል ምጠን ለአማካሀኔ፤ እሆም ሳእማ፣ ቡሽሰክ
 ሉው እሰማ፣ ጆር በሰሴኤ፣ ²⁰ ሞእ ብከኔ መሉውኔ
 ሰገድማ፣ ጌንማ ቲእም ፈልማ፣ መሰለማ፣ ፍተንቻ፣
 ጆር ቶአቾማ፣ ቁቅማ፣ ገገ ኢትማ፣ አነፋቶማ፣
 ቶቤእማ፣ ²¹ ጆረ ሰውማ፣ ድምብማ፣ ጆር ከጃ፣ ኤ
 ኪኖ ለሰክ ሁንደሚ። ከኒንስ እሰጌን ክዕኑውን ኤጌዕሴሄ
 ዩምሰም ከበደም እድም ኤጌዕሴሄ ዮመሰ። ኤሆዶዕኔእ
 ሉው እሰተም ኪን ሞእ እድሰዕን ምርኔ አገምዮ።

²² እሁካሬም ኪሰም አያዕን ምሽ «ኢቶ፣ ሲረንቻ፣
 ጡማ፣ ጠዕንማ፣ ቢጀማ፣ ኤሮማ፣ እመዕነንቻ፣
²³ ማሻሎማ፣ ገገ እጃጅማ፣ ኤሆዶዕኔእ ሉው እሰማን ሆርከ
 ሴር ቤኤ። ²⁴ ዩሱስ ክርሰቶስን እኮእ ኪን እጡውከ ማሪ ጆር
 ምጠንኔ መቅሪም ሰቀልተክ ሽቶአኮ። ²⁵ ኪሰም አያንኔ

5:9
 1 4c. 5:8
 5:10
 30. 1:7
 5:11
 1 4c. 1:23
 5:13
 1 4c. 2:15
 5:14
 46. 19:18
 4c. 13:8-10
 5:17
 4c. 7:15-23
 5:19
 4c. 1:28
 5:22
 4c. 5:9
 5:23
 1 4c. 1:9
 5:24
 4c. 6:16

5:26
5A.K.2:3

6:1
ጥ. 18:16
ያ. 5:19

6:4
2 ፋ. 13:6

6:6
1 ፋ. 9:11:14

6:8
ኢ. 8:13

6:9
1 ፋ. 15:68
2 ጥ. 3:13

6:11
1 ፋ. 18:21

6:14
1 ፋ. 2:2

6:15
1 ፋ. 7:19
1A. 5:6
4A. 31:10-11

ሄደህምን እሁክለስ ኪሰም አያንም ኔሴ እምነሱ። ሄይሴንአ ኔሴም መት መቶኔ ከዕና ቶኦችምኔ አዋድቤእስኔ በልጥና፤።

ሆምኔ ሀረዕመንች ሀስሶእስ

6 ¹እየባዩወ፤ መት እመዕናንች መሀ ባጠሉኔም ኡቡተዕን እመዕነቶኔ ቆጥተኮእ ኪን ኤ መንች ማሻል ቲርኔ ኤር ጎንኔ ደበሴሄ። እሁክራም ክዕነውም ኤሀደዕኔእ ኪነቶኔ እገኘምቤእስ ክዕነው ገገ ኤገዕሴሄ። ²ክዕነውንኔ ክዕነውም ሆም ሾሲጠንተኪነ ሀረዕመጫ። ኤእስኔ ክርስቶስክ እጃጆ ምንሾተኮሞ። ³እይ መንችም ሙል ኪኒንሰ ኤዕሉዕንም ሙል ኪኒንሰ ኤዕሉሃንሰ እሃ ሰጠተዕን እጥ ገገ ሁሽሳኮ። ⁴እነንችም እጥ ገቅ በጠ ሳረያ ሞኦነ። ኤ ሰስኔ እጥ በጠ ሙል ኪዕን በጥኔ እትሞና ሞኦነቱት እሆዕን እጥ በጠኔ ብረጫነ ጠናኮ። ⁵መሸከኤምም እነንችም እጥ ገቅ እዮ እይም ሀስሶኮ። ⁶ሞእ ሰገረ ሉሶክ መንች እጠኔ የክ ሉው ሁንደም እጠ ሉሶሶክ መንችኔ በጠሞነ። ⁷ክዕነው ሁሽንተኮቲ፤ ሞእኔ አይም ናጨነ ጠናዮ። መንች ውጠኮክ ሙዕሉኮ። ⁸እጥ ማዕል ምጠና ምንሾኮክ ማዕል ምጠኒንሰ ብቸ ሙራ ውጣኦኮ። እሁክራም ኪሰም አያዕኔክ ምጠና ምንሾኮክ ሄር ሄርነ ሄኦክ ሄቸ ሙራ ውጣኦቶኮ። ⁹ኔሴ ኤር ሉው በገጠነሆንን። ኤር ሉው በጥመ ሆንጥምቤለስ አመን አይሃሪ ውንጠም ሉው ሙዕልናም። ¹⁰መከ ሲንዱምሰስ ጠንሲሉክ ዱሀእ ሁንድኔም መን ሁንድንም ሉንሰናትም አመዕናንክ ኤርመ እሰናን።

ሰሳንች ጠማቶ፣ ሰግተኛ

¹¹እን እ አንግኔም ሀንክዶዕኔእ ጌጅ ጌጅ ፍደሉውኔ ክዕነውን ጣቶምደኤ ሞዕሴሄ። ¹²ክዕነው በለቸጫሄ ይተአ ሀውሰም ኪን ማርኔ ኤር ኪን እከእ ሞእንቲነ ሀሰም ኪኖ። እጠው ኤሀድ እስተሞክ ክርስቶስ ሴሀ ብከነ ሀው እጠውኔ እርቤእስነቲ። ¹³አ በለቸንቶኦ ኪን እጠው ገግም ሙሰእ ሴረ ጉልተአ ኤጊቶኦ። ክዕነው በለቸንተኮነ ሀሰሞክ በለቸንተኮማሪ ክዕነውም ን መነ ይተአ ብረንተም ሉው ሲደኔቲ። ¹⁴እሁክራም ን ሞሳን ዩሱሰ ክርስቶስ ሰቀሰሙክ መስቀሲንሰ በጋን እን በኪኤም ሉው ኢኒንሰ ጭዕኖ። ኤ መስቀሊኔ ኩ ኡል ኢነ ሰቀሰማኮ። አንም ከ ኡልነ ሰቀሰማም። ¹⁵መሸከኤምም ክርስቶስኔ እመዕነከእ ሃራች ቆጨንች እሀም አዋደኮ በጋን በለቸንች ቲእም በለቸንች

ሆግም መሀም አዋደዮ። ¹⁶ከ እጃጅነ እጃጅንተኮም ኪንና፣ ሞእ ምናደብ እኮእ እሰረኤልና ሁንድንም ሞእክ ጠማ፣ ቅሽጠቲ እሆነ። ¹⁷እን ዩሱሰን እሁምሰ እ አረቾኔ መሬኤ እዩም ብከነ ከ ሰስኔ ኤሴ አይም ሀውሰኔ። ¹⁸እየባዩወ፤ ሞሳን ዩሱሰ ክርስቶስክ ኤርም ክዕነውኔ መቅር እሆነ፤ ኤዮ እሆነ።

6:16
ጠ. 125:15

ኤፊሶዕን

ከተመኔ ሄዕሰም አመዕናንክ

ጳውሎስ አሴኡክ አሶ

ቲሲሸ

ኩ አሰ ጳውሎስን ጣራመኮክ እሰየ የከም ኡስኔ የክ ኤፊሶዕን ከተመኔ ሄዕሰም አመዕናንቲ። ኤ አመኔ ጳውሎስ እርዕም ከተመኔ ክረማ ሄኡኮ። እርዕጫክ ሆርር ምሽ «ሞእ ሰውት ኢመኔ፤ ኡሳኔ የክ ቆጨንች ሁንድም ክርስቶስኔ መት እሆነ» ዮሀ። አደም ክ ኡሳኔ ቆጨመክ ሉው ለምቤኤ፤ መን ለምቤኤ የክ እር ቤዳኮኪ፣ ሀንቆእ ጠምም ሲደመኮኪ ክርስቶስኔ መት እሆንቲቲ ዮሀ። (ኤፈ. 2:14-18)። ኤ ብከነ መን ሁንድም ዩሱሰ ክርስቶስኔ አመዕና መት እሆንቲ ሞእ ሰውት በጠኔ ሆሶእስነ ጳውሎስ ኡንጠስ። ኤ ዶሌኔም «ክርስቶስ ን ብኪኔት እሃ እሶክ ኤርም ኔሴ ገትሴነ ጠናዮ። እጥም ኢመኔኔ የክ መላያመዊንሲ፣ አሴኡግኒንሲ ሀናን ዮሀኒዮ» ይተም ቆጳዕን አሴኡግን ከዕለእ ሄዕሉኦ። እሁክራም ክርስቶስ ን ብኪኔ ለሃ ለሂንሰም ክኡክ ብከነ ሞእ እጠ ሁንደም ሉዊንሰም ሀናን እሶከሰ ጳውሎስ ጣቶኮ።

ክርስቶስ ኮልኔ ሲደሞክ ሙቲዮም ብከነ ጳውሎስ ሀራሳ ጣቶኮይ ሞእ እጥ ምናደሰ ሀንክድ ዶዕሉክደእ እጥ ቤት ኮልኔም ምናደጵ ባጠሉም ሃቶደኤ፣ ሞሳኖኔ ፍሱደኤ ኤ እጥ እሶክ ኤርምንም ኪሰም አያን ሉቡት እሁከሳ ጫካሳ ጣቶኮ። ክርስቶስኔ የክ ሙቲዮም አመዕናዕን ሄቸኔ ሞኦኦእስነ ጳውሎስ ኡንጠላ። አደም አመዕናን ክርስቶስኔ የክ ሙቲዮም ዱት ኮብዕልሹውኔ ጫካሳ ኩራኮ።

እሆም አመዕናን ለረቸሰ እሁኩይ ክርስቶስ ሆርዕልሰ። እሆም ክርስቶስክ ሉከ፣ አንጊ፣ እሲ አመዕናዮ ይመ። ቲእም አመዕናን ምዕንሰ እሁኩይ ክርስቶስ ኡቲጵሰ። አደም አመዕናን አራስ ክርስቶስ ኦርእሰ። ክርስቶስ ኮልኔ ሞእ እሶክ ኤርም ብከነ ጳውሎስ ሉብከተ ግሳላ ምጫኮ። አደም እጥ ሁንደም ሉውም ክርስቶስ ኢትኔ፣ ከትምኔ፣ ሃፍምኔ፣ እሶክ ኤርምኔ፣ ሙጨርምኔ ሞእላ።

መጣሪም ክኒንሰ ምርን ዮእስኔ በጠገሰግኮ

1. ጳውሎስ አመዕናን ጠማቶ አሴኡክሰ 1:1-2
2. ክርስቶስ ብከና፣ አመዕናዕን ብከና 1:3-3:21
3. ክርስቶሲንሰ ሲደሞክ ሃራች ሄቸ ብከነ 4:1-6:20
4. ለሳንች ጠማቶ 6:21-24

1:1
ሌ. 101:19-21
ሌ. 101:1
1:2
2 ሐ. 112
1:3
2 ሐ. 113
1:5
ጥ. 11:12
ሐ. 9:20
1:6
ጥ. 3:17
ሐ. 11:13
1:7
ሐ. 11:14
1:10
ሐ. 4:4
ሐ. 11:20
1:13-14
2 ሐ. 11:22
1:15
ሐ. 11:9
1:16
ሐ. 11:3
1:18
ሐ. 33:13

1 ግለ ደዕልኔ ዩሱስ ክርስቶስን እርሴላማንች እሁም ጳውሎስንን ዩሱስ ክርስቶስን እመዕንተኮለ ግለ ምናደብን ግንግን ግሊገሊ፣ ሞሰን ዩሱስ ክርስቶሲገሊ ኤርሚ፣ ጡሚ ክዕትውነ እሆን።

3 ክርስቶስ ክልኔ ኢመዕን ኡልነ ሀሰዕክ ሉው ሁንደም ኔን ኡውም፤ ኔሴ ማሴክን ግላን ዩሱስ ክርስቶስን እን ግለ ገሰጣማኮሀን እሆን። ፣ኪሰማጥ ኪና፣ ሚቀክም ሉው ቢእ ኪና እንካ እጥ እሰንኔ ሄዕናምሰን መሀም ቆጨምዕን እለገንም ክርስቶስ ክልኔ ኔሴ ደዕሉኮ። ፣ግለ እጥ ሰውትኔ ደዕላ ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ እጣነ እሰ እንኮምሰን ጋሳትም ኢታ ዩክሰ እሉኮ። ፣ኤሀድ እሱኮክም ኢቶክ ቤተ ክልኔ ኮረአም ኔን ኡጣክ ሉምብ ዩክ ኤርምን እጣ ገሰጥናምሰን። ፣እጣክ ኤርም ገበል ቤእን እሁክ ብክነ እጥ ቤተ ጣግኔ ግ ሳጣሉ ሃፋ ኔሴ ገትሱኮ። ፣ኤክም እጣንኔ ቆርም፤ ፣ላችኔ ሰንድኔም ኔሴኔ ምንሾኮ። ፣ክርስቶስ ክልኔ ግለ ጋሳትም ሰጣክ እጥ ሰውጣክ እሳ እጥ ደዕልክ ማጣጦክ ምሽ ኔን ለእሉኮ። ፣10 እ እጥ ሰጣክ ሰውትም እመን እርሃሪ ኢመኔ፤፣ ኡላኔ ዩክ ሉው ሁንደም መት እሳ ክርስቶሲገሊ ምርን እሴን።

11 ሉው ሁንደም እጥ ሰጥ ደዕሉክሰ እሰክ ግለ ጋሳትም ሰጣክሰኔ እጥ እሰ እንኮምሰን ክርስቶስ ክልኔ ኔሴ ደዕሉኮ። ፣12 እሀም ሰረኔም ክርስቶስ ኤገዕልኮም ኪን እጥ ሉምብን ገለተ ሉውትጡይ ሄዕናምሰን። ፣13 እድም ክዕትው ገትሱክ ሀንቆእ ምሽራች ሰገሪ መጨሰክእ ክርስቶስን እመዕንተኮለ ግለ ኡምዩ ዩክ ኪሰም እያንኔም ከተበንተኮለኮ። ፣14 ግለ ሉምብን ገለተ እሆእሰን እጥ ምናደብን ኡምዩ ዩክ ገትመ እዕልኔምቤእ እፈቤኤ ኦ ኪሰም እያን ኔን ሉቡ።

ጳውሎስ ኤፌሶስን መገን ግለ ኡንጡክሰ

15 ሞሰን ዩሱስን ዩክ ክዕትው እመዕነቶ፣ አመዕናን ሁንደ ኢትተክም ኢቶ መጨሱም ብክነ ፣16 እን ግለ ኡንጡም እመን ሁንደም ክዕትው ቲሩጡይ ግለ ገለጥመ ኡሩም እመን ቤኤ። ፣17 ግለ ቆስተክእ ለቀክምሰን ቆርማ፣ ካልታ ኡምክ ኪሰም እያን ክዕትውን ኡምእሰን ግላን ዩሱስ ክርስቶስን እን ሉምብ ዩክ ግለ ኡንጡም። ፣18 ግለ ክዕትውን ኡምዩ ዩክ ሉው ኡዌን ዌሾክ ዌሸና፣ እጥ ምናደብን እጥ ቢጆም፤ ኡምክ ሄቻ ሰቀክምሰን ክዕትውክ ምደዕን እል ፎቆእሰን እድም ግለ ኡንጡም። ፣19 እጣኔ

እመዕንትም ኔሴኔ በጡኩይ ዩክ እጥ መሳይ ገበል ቤእን እሁክሰ ለቀክምሰንም ኡንጡም። ፣1 እ ገበል ቤእ መሳይም ፣2 ግለ ክርስቶስ ሉሂንሰ ክእሳ ኢመኔኔ እጥ መክኔ አቶሉክ እመኔ ሰእሉከኔ። ፣21 ኤሀጊንሰም ሉቡክ ገሳጊንሲ፣ ገሰም መሳይ ዩክ ኪኔገሲ፣ መሳይምግንሲ፣ ሞሰናኢገሲ ሁንደሰም ሉቲኮ ሱመ ቢጣ ጠሴእ ከ ዶሴኔቴ እሆዕን ሞርክ ዶሴኔም ገሰኮ። ፣22 እድም ሁንደም ሉውም እጥ ሉኪንሰ ምርኔት እሆእሰን እሉኮ። አመዕናዕን ውጥጥ ምርኔም ሁንደም ሉውኔም ሆርር እሆእሰን እሉኮ። ፣23 እ እመዕናዕን ውጥትም ሁንጻ ሁንደመኔም እጥ ምዕማክ እጣኔም ምዕማክ እጥ ለረቾ ደመ።

ሉሂንሰ ሂቸኔ ክርስቶስ ፍሱክሰ

2 ክዕትውም ግለን እጃጀንች ሰብም፤፣ ሳጣሉ በጥም፤ ሲተኮእ ኪን ሄዕሰኮእ። ፣2 ኤ እመኔ ከ ኡል ጆር ሉግ፣ ሀሪቸኔ እሃ ገሰክ ሀቡሰ አድላ እምንተኮኡይ እጃጀንተክም ሄዕሰኮእ። እጥም ግለን እጃጀንተምቤእ ኪናኔ ከሰ በጡኩይ ዩክ ጆር እያን። ፣3 ኔሴ ሁንድም ግ ማዕል ምዕንገሳ፣ ግ ቲዕልሳ እንኮጡይ ሄዕትም እመኔ እጣውሰም ሄዕትም። ቆጨጡምሰንም ጡል ኪዕንሰም ግለክ ቆንቅ ዩክ ኪን ሄዕትም። ፣4 እሁካሪም ግለክ ቅሸጠቴ፣ ኔሴ ኢቶክ ኢቲ ሉቡክት እሁክ ብክነ ፣5 ኔሴ ግለን እጃጀንች ሰብም፤ ክኡኮክ ሌናም ኪን እንኮማሪም ክርስቶስን መቅሪም ሄቸ ኡጣኮ። ክዕትውም ገተኮእክ ግለንኔ ኤርም፤፣፣ ፣፣ ዩሱስ ክርስቶስን መቅሪም ኔሴ ሉሂንሰ ክእሳ እጣኔ መቅሪም ኢመኔኔ አቶሉኮ። ፣7 ኤክም እሱኮክ ገበል ቤእ ኤርመ እጥ ቢጆም፤ ኔን ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ እሱክሰ ሞርክ ዶሴኔ ሞእሴን። ፣8 ዩሱስ ክርስቶስን እመዕንተኮለ ግለ ኤርም፤ ገተኮለኮ። እሀም ግለ ኡምኮሀኔ ቢጋን ክዕትው በጥን። ፣9 አይ መንችም «እን ገቲምክ በጡም በጥን፤፤» ያ ባልጣ። ፣10 መሸከላምም ኔሴ ቆጨኮክ ግለ። ግለ ጋሳትም ጉድሱክ ኤር በጣ በንጣምሰን ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ ለዕማኔ ቆጨኮ።

ክርስቶስን ሲደሞክ መቴዮመ

11 እይሁድ እከኮእቤእ ክዕትው ኤራሪ ሀንከድ ሄዕሰኮእ ሰውዕሴ፤። ማዕልሰኔ መን እንግኔ በለቸማም ይተም አይሁድ ክዕትው «በለቸንተኮእቤእ ኪና» ይተእ ገደም

11:20
ሌ. 110:11
1:21
ጥ. 20:18
ሐ. 2:19
ሐ. 1:8
ሐ. 2:10-11:5
1:22
ሐ. 9:16
ሐ. 11:10
1:23
ጥ. 11:16
ሐ. 12:5
1 ሐ. 12:12
ሐ. 11:10
ሐ. 2:17
2:1
ሐ. 2:13
2:2
ሐ. 11:13
2:5
ሐ. 3:24
2:6
ሐ. 3:1
2:8
ሐ. 2:16
2:9
ሐ. 3:20-27

2:12 ለ. 57:10
 2:13 ለ. 2:39
 2:15 2 ቁ. 5:17 ላ. 2:14
 2:16 ላ. 1:20
 2:17 ለ. 67:19
 2:18 ሞ. 14:16
 2:19 ላ. 3:20 ላ. 11:13
 2:20 ሞ. 16:18 ሞ. 12:10
 2:21 1 ቁ. 3:16
 3:1 ለ. 28:18:20
 3:2 ላ. 1:26
 3:3 ለ. 26:15-18
 3:6 ላ. 1:27

የዕሉእ = ¹²ኤ ዶሴኔ ክዕነው ክርስቶስንሲ፤ ፃጎ ምናደብ የዕሉእ እስረኤሊንሲ እነን እክክእ የዕሉእ = ሞእ እጥ ምናደብን ኤሮመ እሴን ህደኡክ ህድርነም ክደ የዕሉእ = ለድም ክ ኡላኔም ክዕነውን ሰድ ቤእ መን እክክእ ሞእ ሰቀክምቤእ ኪን የዕሉእ = ¹³እሁካሪም ኡራራ ቁፅልተክእ የዕሉእ ኪን ክበ ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ እጥ ጢግኔ ህንጭተክእክ = ¹⁴እይሁዳ፤ እይሁድ እኮእቤእ ኪና ካንን እሳ ሄኡክ መሰለዕም ጎርተነ ግንዳ መት እሳ ኒነ ጡመ ኤቡኮክ ክርስቶስቲ = ¹⁵ኤ ለሚም ምናደጵ ብኪኔም እጥ ግግኔ ሃራች ምናደብ ቆጩና ያ መሰሌ ሲረኔ ጣፈመክ እጅጅ፤ እይሁጥ መን ሲራ እጥ ሴህኔ ግንዳ ጡመ ኡዉኮ = ¹⁶ክርስቶስ ሰቀለማ ሴህህኔ ሰሚም ምናደጵ ለምቤኤኔም ሄኡክ መሰለመ ሆራ ሰሚም ምናደብም መት እሳ ሞእኔ ኢተንሱኮ = ¹⁷እጥም ሆራ ቁፅልተክእ የዕሉእ ክዕነውና፤ ህንጭተክ የዕሉእ ኪንና ጡም ምሽራች ሰገረ ኩሩኮ = ¹⁸ኒሴ አይሁዳ፤ አይሁድ እኮእቤእ ኪኒ መቴም ኪሰም አያንኔ ሞእ ክሉኔ ህንጭኔን ጠንጦክ ክርስቶስ ክልኔቲ = ¹⁹ኤ ብክነ ክ ለሰኔ ክዕነው ሞእ ምናደብኔ፤ ሞእ ምዕን አበሮስኔ መቶ ቢጋን ክዩቶ፤ ሞራናቶ = ²⁰ዩሱስ ክርስቶስ ኡቱብ እሃ አሴእማኒ፤ ሞእ ሰገረ ኩራኒ በጠእ ምኔኔ ክዕነውም ኤደንተክእ በጠንተክእክ = ²¹ክንኔ በጠመክ ምዕንሰ መት እሳ እመጠንዕኮኪ፤ ሞሰንን ካንን እሃኮ ሞእ ምን እሆእሰን ልእሶኮኪ እጡቲ = ²²ክዕነውም ክርስቶስኔ መት እህምኔ ሞእ ሄኡክ ምን እክኪን ኪሰም አያንኔ ኤ ምኔኔ በጠንተክሙለ =

ጳጳሱስ አይሁድ እኮእቤእ መንን ምሽራች ሰገረ ኩራንች እሁክሰ

3 ¹እን ጳጳሱስ ዩሱስ ክርስቶስን ከረመጥክ አይሁድ እክክእቤእ ክዕነው ብክነቲ = ²እን ክዕነውን ለሞዶም ለሞዶ ሞእ እጥ ኤሮምኔ ኢን ኡዉክሰ መጨሰኮፊን ኡተክሞቶ = ³መንን ለእሱክቤእ ሱወ ሞእ ኢን ጫካ ለእሱክሰ ካን ጉንድሳ ጣፋም = ⁴ክዕነው ከክ አነበበክም እመኔ ክርስቶስክ ማጠመክ ምሽ ለን ቆሳ ለእምሰ ሰቀኪን ጠንተክም = ⁵ጋሰ ዶሴኔ የዕሉእ መንን ሞእ ሰእሱክቤእ ሱወ ኪሰም እኮእ እጥ እሴእማንና፤ እጥ ሰገረ ኩራንና ኪሰም እያዕን ክልኔ ክበ ጫካኮ = ⁶እህም አይሁድ እኮእቤእ ምናደብ ምሽራች ሰገረ መጨሰክ አይሁድኔ መቅራም ሞእክ

ማሰ በጠማን እህማ፤ እጡውኔም መት ኦሪች እክለ ሞእ ኡም ሞዶ ኤሮመ ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ በጠማን እህመ = ⁷እን ክ ምሽራች ሰገርን ለሞዶንች እሁጥክ ሞእ እጥ ኤሮምኔ ኢን ኡዉክ ኡውንችኔቲ = እህም ኡውመኮክ ኤሴኔ በጠክ እጥ መሳይኔቲ = ⁸እን ሞእ ምናደብ ሁንዲንሰም መህም ሆረን እሁማራም እይሁድ እኮእቤእ ምናደብን ክርስቶስክ ጠልቤእ ኤሮመ ኩሮምሰን ኢን ኡውመኮ = ⁹ሱው ሁንደም ቆጩክ ሞእ ሰውጠክ ሱበክት ዶልን ሰለሞን ማጠማ ሄኡክ ሱወ መን ሁንድንም ለእሰምሰንም ኢን ኡውመኮ = ¹⁰እህም ክ ዶሴኔ አመዕናዕን ክልኔ ኢመኔኔ የዕሉእ ግሰኒ፤ መሳያሙዊ ሞእክ ገበል ቤእ ቆሮመ ሰቀምሰነቲ = ¹¹ሞእ ኤኮ አሱኮክ ን ሞሰን ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ እጡክ ሄር ሄርነም ሄኡክ ሰውቲ ምንሸነቲ = ¹²ኒሴም እጡኔ አመዕና ሙለሞዕን እግምኔ ሞእ ኦላኒ ህንጭኔን ጠንጦክ ክርስቶስኔቲ = ¹³እን ክዕነው ብክነ ህምም ሀው መሸክእኔ ክዕነው ሆገክምቤእሰን እን ክዕነው ኡንጠሙለ = ኩ ካን ህምም ሀው ክዕነውን ሱምቤኪኤ =

ክርስቶስ ኢት ብክነ

¹⁴⁻¹⁵ኢመኔኔ፤ ኡሰኔ ዮክ እጥ አበሮስ ሁንድንም እን ሞእ እሰኔ ጉሩጳ ሰገዶም = ¹⁶ክዕነውክ ምርዕል መናም ቆጡሰን ኤ እጥ ሱምብ ዮክ ጎዲንሰ ኪሰም እያዕን ክልኔ ክዕነውን መሳዩ ኡምእሰና፤ ¹⁷ክርስቶስ ክዕነው ምደናኔ እመዕነትኔ ሄኡእሰና ሞእ ኡንጠም = ለድም ሞእ ኡንጠምክ ክዕነውክ ሄች ኢትኔ ቆጠህን እሆእሰን ¹⁸ሞእ ምናደብ ሁንድኔም ክርስቶስ ኢትክ ሀራሮማ፤ ቄራዕሱማ፤ ኡልቻ፤ ጥላሱማ ቆስተክእ ሰቀኪን ጠንተክምሰነቲ = ¹⁹እድም ክርስቶስክ መን ለቺንሰ ህናን እሃኮ ኢቶ ሰቀምሰነቲ = ሞእክ ቶጭ ሁንዶምም ክዕነውኔም ምዕምእሰነቲ = ²⁰ከበደም እሁካራ ኒሴ ጠዕምኑግኒንሰ ቲእም ሰውኑግኒንሰ ሁንዲንሰም ሱበክተ ሱጉሳ ን ምርኔ እጥ መሳይኔ ቤጤን ጠናክ ሞእን ²¹አመዕናኒንሰ ዩሱስ ክርስቶስ ክልኔ ተሪንች ሁንደኔም ሄር ሄርነም ሱምብ እሆን፤ ኤየ እሆን።

መቴቶዕም ብክነ

4 ¹ሞሰንን ከረማ ዮም ካን ጳጳሱስ ክዕነው ጭንተክእ ጭንችን ሰባክ ሄች የዕሉእምሰን ኡንጠም = ²ክዕነውንካ ክዕነውም ኢትኔ እየቀተኩኡይ ገግ ሆሮራ ሄሻእምኔ፤

3:8 ለ. 9:16 1 ቁ. 16:19
 3:9 ለ. 18:25 ላ. 1:26
 3:12 ለ. 2:18 ለ. 4:18
 3:13 2 ቁ. 1:8
 3:16 ላ. 1:11
 4:1 1 ቁ. 2:12
 4:2 ላ. 3:12-13

4:5-6
፳ላ. 2:10
1 ፳ሩ. 8:16
4:7
ሐ. 12:13
1 ፳ሩ. 12:11
4:8
ግ. 68:18
4:9
፳፯. 3:13
4:10
ሐ. 2:33
4:11
1 ፳ሩ. 12:28
4:15
ሐ. 11:22
፳ላ. 1:18
4:16
፳ላ. 2:19
4:17-18
ሐ. 11:21

ማሻሻሎች፣ ጠዕንም፣ ሁንድንም ሄዕሌ። ፊጥም፤
መት እክክለ ክብም አያን ኡዉክ መቴዮመም ኤጌተኪን
የክዕሌ። ፋክዕው ዌሽንተክለ እመኔ መቴም ሰጥ ኤርምን
ዌሽንተክለም መት ለረቺ፣ መት ክብም አያን ፊጥም
ጥሰኔ፣ መቴም አመዕነቴ፣ መቴም ጥምቀቴ፣ ፊን
ሁንድንም አን ጫጣለ ዋላ ዮኮ። እጥም ሁንደንም ሀናን
የሀኔ፣ ሁንደንም በመሀኔ፣ ሁንደንም ሄላሀኔ።

ገላሁካሪም ክርስቶስ ኒን አነገችንም ኡዌነ ሀሰክሰይ
ኤርመ ኡዋኮ። ፊህም ክብም መጣረ፤

«ኢመኔ እጥ ፍሩክ እመኔ

ቂፈደንቶለ ክዕኔክ ዱት ኪና እዎንሳ መሩኮ።
መንም ኡዉንቸ ኡዉኮ» ያኮ።

ፊሄረላ ኩ «ኢመኔ ፍሩኮ» ዮክ ሰገር መደመ? ኡላናኔ
ጥል ቤዮኔ አድ ድሉክስ ጥእሶሀ። ፊሄ ኡላናኔ ጥል ቤዮኔ
ድሉኮክ ኢመዕናኔ ልቦለቴ ፍሩክኔ። ለህም ሁንደም
ሉዉኔም እጥ ዎዕምእስነቴ። ፊሄጥም መት መት ኪን
አሴላጥን እክምስን መት መት ኪን ጥእ ሰገር ኩሪን
እክምስን መት መት ኪን ጥእ ሰገር ኩሪን እክምስን
መት መት ኪን እጥ ምናደበ እላሪን እክምስን መት መት
ኪን ጥእ ሰገር ሉሰሳን እክምስን ኡዉንቸ ኡዉኮ። ፊሄክ
እሰኮክ እመዕናኖ ዋእነ እዎደምስን ጉድሰምኔ ክርስቶስ
ኦረቸ እሁክ እመዕናዕን ውጥቴ ልእሴነቴ። ፊሄእስኔ ኔሴ
ሁንድቸም እመዕነትኔ መት እንኪና፣ ዋእ ቤቶ ቆስና ለንቁነ
ጠናምስና ክርስቶስ ሁንድስኔም ዎዕም እሁክም ኔሴም
ዎዕም እንኪና ልዕኑውይ መሉኑ። ፊሄንንስ ኤሀድ ለብሽኔ፣
ቀዊሽኔ ሁሽሰም ቆር ኪን ጉድሰእ ሁሽሰክ ሉሰሽኔ፣
ሁንድኔም ጨሉውስ እንክ ሀረቸ መሶክ ሉውስ መስምን።

ፊሄሁካሪም ሀንቅ ዎሽ ኢትኔ ዎንጫውይ እመዕናን ሀርር
እሁክ ክርስቶስ ለምቤን ሁንድስኔም ልዕና። ፊሄረቸ
ቃመፈት ሁንድም ንግኔ መት እሃ እመጠሙክስም
እመዕናን ሁንድም መት እሃ እመጠሙኮክ ክርስቶስኔ። ኡ
ብክነ ለረቸ ቃመፈት ሁንድም እጫነ ኡዉሙክ በዌ
በጡኩይ ኦረቸ ሁንድም ልእሴስን ኢትኔ በጣ።

ክርስቶስ ኡዉክ ሃረቸ ሄቸ

ፊሀንቆእ ዋላ ለቀምቤእ ምናደብ እጡው ቴርኔ
አዎድቤእ ሉው ሰውቴኡይ ሄዕለምስ ክ ለሰጌ ክዕው
ሄዕለከምቤእስን ሞስን ሉምኔ ቆጥላ ኡንጠሙሰ። ፊሄለቸ

4:18
ሐ. 11:24
4:22
ሐ. 8:18
፳ላ. 3:19
4:23
ሐ. 12:12
4:24
ሐ. 11:26-27
፳ላ. 3:10
4:25
ሐ. 8:10
ሐ. 12:15
4:26
ሐ. 4:4
4:28
ሐ. 12:13
1 ጥ. 4:11
4:29
ሐ. 4:4
4:30
ሐ. 6:10
4:31
ሐ. 3:8
4:32
ጥ. 6:14
ሐ. 3:12-13
5:1
ሐ. 8:21
ሐ. 29:18
ሐ. 40:6
ሀ. 20:41
ሀ. 20:28
ሀ. 13:34
ሐ. 10:10

ሀንግም፣ ዎደና ዱድም፣ ክኡክክ ቆስተምቤእስ እጡውክ
ቴር ተንሳኮ። ለድም ዋእ ኡዎክ ሄቺንስም እንን እኮለኮ።
ፊሄእጡውኔ ተል ሀሪኤም ቤኡክ ብክነ እጡው ንገ ጆር
ምጠን ሀግስላ ኡውተላ ጆር ሉው ሁንደም ኤደላ ኤደላ
እስተሙሰ። ፊሄእሁካሪም ክዕው ክርስቶስ ብክነ ሉሰኮለክ
ኤእስዮ። ፊሄሀንቆንም ዮሱስ ብክነ መጨሰኮለኮ። እጫኔ
ሀንቅ ዮእስም ሉሰኮለኮ። ፊሄ ብክነ ጆር ምጠን፤ ብክነ
ጋስ ሄዕለከም ኤቤር መናመ ክዕውክንስ ሸለተክላ ሀሌሄ።
ፊሄክዕውክ ቴር፣ ዎደኒ ሃሪቸ እሆን። ፊሄሀንቆእስ
መጨርም፣ ክሰምምኔ ዋእ ሀገርኔ ቆጫግኮ ሃሪቸ
መናመ ኤደዕሌ።

ፊሄ ብክነ ኔሴ ሁንድም መት ለረቸ እንኩም ብክነ
ክዕው ዎረንስ ቆኔዕን ዎሽ ፍስተክላ ሆተክላ ክዕውክእ
ክዕውም ሀንቆእ ዎሽ ዎጨሄ። ፊሄቆሄኔ፤ እሁካሪም
ባጠሉ በጠኮቴ። ቆቀኮእስ ሄዕለኮንም ኤሊንቸ አን።
ፊሄሀንቆን ሲዮ ኡውተኮቴ። ፊሄማንቸ ክ ስሰጌ ለድ
ገጫኔ። እሁካሪም ቡጥነ ኡዎክ ሉው ሄእሴስን እጥ ለንግኔ
በደር ኤርክ በጠነ። ፊሄመሶክ ኪንን ኤርመ ኡዌና፣
ቆዮሴና ጠናክ ኤር ሰገር ክዕውክንስ ፍርነ በጋን ጆር ሰገር
ፍርኔ። ፊሄገጥም ለደምነ ሉብት ለሆእስን ክዕው ምርኔ ዋእ
እሰኮ ኪሰም አያነ ክቺእስኮቴ። ፊሄባዶ እመድማ፣ ቆንቃ፣
ነደጃ፣ ላቻ፣ ገጫሰንቻ፣ ጆር ዎሻ ሁንደም ክዕው
ዎረንስ ፍስተክላ ሀሌሄ። ፊሄክዕውክ ክዕውም ቢጃሉቀ፣
ቅሽጠንተከም ኪና እኪሄ። ዋእ ክርስቶስ ኮልኔ ክዕውክን
ሃኖክስም ክዕውክእ ክዕውም ሃረቀሜ።

ጫኔ ሄእም ብክነ

5 ፊሄእነ ኢተንተክላ ለስ እክኮእ ብክነ ዋእ ሰቤሄ።
ፊሄክርስቶስ ኔሴ ኢታ እጥ ፎሪ ዋእነ ደናምስ
ኤንጂላክ ክትዕምስ፣ እሳ ን ብክነ ሀግሳ ኡዉክስም
ክዕውም ኢትኔ ሄዕሌሄ።

ፊሄእ ምናደበኔ ሄእምን ለቦቤእ ሉው ሁንድም ለህም
ሳእም ቴእም ቡሽሶክ ሉው ቴእም ጆር ምጠን ክዕው
ምርኔ ሀሪኤም ሄእኔ። ፊሄእነ ገለተ ሀንጫዕሌ በጋን
ቴሲሶ ዎሽ እሁኮ ቴእም አዎድ ቤእ ዎሽ እሁኮ ቴእም
ሽግጋል ዎሽ እሁኮ ክዕውክን ለቦቤእን እሁክ ብክነ
ክዕውክንስ ቆዕሉ። ፊሄላንቸ ቴእም ጆር በጣክ ቴእም
ጆር ሉው ምጣክ ክርስቶሳና፣ ዋእናኔ ለድስዕን ምርኔ

5:5
1 ፋር. 6:10-10
5:8
የጥ. 12:136-38
5:10
ጳ. 12:2
5:13
የጥ. 3:20-21
5:18
ጳ. 4:15
5:18
ሉቃ. 21:34
ጳ. 13:13
5:19
መገ. 33:2-3
ጳ. 3:16-17
5:20
ጳ. 3:17
5:21
የጥ. 20:26-27
የጥ. 13:14-18
5:22
ጳ. 3:16
ጳ. 3:18
1 ሉቃ. 3:1
5:23
1 ፋር. 11:3
5:25
ጳ. 3:18
1 ሉቃ. 3:17

አንን ጠናቢሰ ቆስተክአ ሰቂሄ። እ ጆር ምጠን እጥ
ገንግም ሞላ ብኪኔ ሙሉ ሉውነ ሰገድመ። ስኤ ከዕን
መሸክአኔ እጃጀንተምቤእ ከዕን ሀኔኔ ሞላ ቁንቅ ሞርክ
ብክነ አዋድቤእ ሞቂኔ አይም ክዕትው ቀዊሶኔ። ገኤ
ብክነ ኤ ኪንኔ ኤጥተኮቲ። ስኤራራ ክዕትውም ቱንሰ
ሞርኔ ሄዕሰኮእ። እሁካሬም ክባ ሞላን ክዕትው ጫክኔ
ፍሱክ ብክነ ጫክኔ ሄኔ ከዕንሰ ሄዕሴሄ። ስመሸክአም
ጫክክ ምሽ ሁንድም ኤርማ፣ ጠቤናማ፣ ሀንቃ።
10 እድም ሞላን ሊረንሶክ ሉው መደእ እሁክሰ ቆስተክአ
ሰቂሄ። 11 ኤ ምሽ ቤእ ቱንሰ በጦ በጠም ኪንኔ
ኤጥተኮቲ። እሁካሬም ኤ ከዕን በጦ ቢር እሴሄ።
12 መሸክአም እጠው ማጠቀኔ እሰተም ሉው
ሞጫኪንም ቱሲሶሀ። 13 ጫክኔ ፍሱክ ሉው ሁንድም
ሞላምሀ። ሞላምክ ሉው ሁንድም ጫክ። 14 ኤ ብክነ
«እት ድራትታኖ፤ ድራርንሰ በቅሄ።
ሉሂንሰም ክኤ።
ክርሰቶስ ኪን ጫክ ኡዎኮ» የመማኮ።
15 ኤህነተእ ሀንክድ ሄዕሰክምደእ ቆስተክአ ሰቂሄ። ቀው
መንሰ እሆዕን ቆር መንሰ ሄዕሴሄ። 16 ኩ ዶል ጆር
እሁክ ብክነ መኩክ እመን ሁንደም አዋጤሄ። 17 ኤ
ብክነ ሞሰንክ ዶዕል መደእ እሁክሰ ቆስተክአ ሰቂሄ
ቢን ቀጫው እክኮቲ። 18 ኪሰም እያን ክዕትውኔ ሞዕማ
ቢን ብቸነ መሶክ ድምብሰክ ሉው አገክአ
ድምብተኮቲ። 19 ክዕትውንእ ክዕትውም ሞላ ገሰጥም፤
ሉንሰምኔ ሊረንተኩኡይ ሞደንኔ ጉልተክአ ሞላን
በመሴሄ። 20 ንዩን ሞላ ን ሞላን ዩሱስ ክርሰቶስ ሱምኔ
ሁንደም ሉውኔም ሁንደም አመኔም ገሰጠሄ።

አሬ፣ አርኢ ሀንክድ ሄኔም ሀሰሶደእ

21 ክርሰቶስ ሉምብና ይተክአ ክዕትውንእ ክዕትውም
እጃጀሚሄ። 22 ሚንቶ፤ ሞላን እጃጀንተክምሰም ክዕትው
ገንን እጃጀሚሄ። 23 ክርሰቶስ እጥ ኦሪቸ እሁክ አመዕናን
ሆርሬ፣ ገትሳንቸ እሁክሰም አርእም እጥ ሚንትቸነ
ሆርሬ። 24 አመዕናን ክርሰቶስን እጃጀሞእሰም ሚንትም
እጠው ገንን ሁንደም ሉውኔም እጃጀንቶነ። 25 ንነ፤
ክርሰቶስ አመዕናኖ ኢታ እጥ ፎሬ ሀግሳ ኡጫክሰም
ክዕትውም ክዕትው ሚንቶ ኢቲሄ። 26 ክርሰቶስ ኤሀድ
እሱክክ ምእሰ ሙጫሶክ እጥ ሰገርኔ አመዕናኖ ሙጫሶ

ኪሰንቶኦ ኪን እሴነቲ። 27 ኤእሰኔ ሽግግእክ ሉውክ ቴእም
ኩረክም ሉውክ ቴእም ሚቀከም ሉውክ ቴእም ኤሀዶዕኔእ
ሉውክ መዕሉቸም ቤእ ሙጫር እሳ አመዕናኖ እጥ እሰጊኔ
ኑርኔ ሀንጫኤነቲ። 28 ኤእሰም ገንም እጠው ኦሪቸ
ኢቶእሰም እጠው ሚንቶ ኢትም ሀሰሶኮ። እጥ ሚንትቸ
ኢቶክክ እጥ ገንም ኢቶሀ፤። 29-30 መት መንቸ እጥ ኦሪቸ
እቦዮኮ፣ ሀሰሶክ ሉው እሰኮ ቢን እጥ ኦሪቸ ሰቦዮ።
ኔሴም ክርሰቶስ ኦሪቸን ቃመፈቲው እንኩም ብክነ
ክርሰቶሰም አመዕናን ሀሰሶክ ሉው እሰኮ። 31 ኪሰም መጣፍ
«ኤ ብክነ መንቸ እጥ አማ፣ እና ኡራ እጥ ሚንትቸኔ
መት እሆኮ። ለምም መት ኦሪቸ እክም» ያኮ። 32 ክንክ
ክርሰቶስ ትረት ሉበከተ ኪዕማለ። እሀም ሞእሶክክ
ክርሰቶስ ብክነቲ፣ አመዕናዕን ብክነቲ። 33 እሆን ቢን
ክዕትው እንንቸም ክዕትው ሚንቶ ክዕትው ገቅሰ ኢቲሄ።
ሚንትቸም እሰ እርኦ ሉንሰቶነ።

አሰ ብክና፣ አናእ ብክና

6 አሰ፤ ክዕትውነ ሀሰሶሀን እሁክ ብክነ ክዕትው
አዋእና፣ አናእና ሞላንን እጃጀንተክምሰም
እጃጀሚሄ። 2-3 ሶጥ ኤርም ዮክ ሉጥ እጃጅ «ክ ኡሰኔ
ኪክ ኡመር ቁራዕሉእሰና፣ ሄዕሉ ሄቸም መክእሰና አማ፣
እና ሉንሴ» ዮሀ።
4 አናእ፤ ክዕትውክ አሰ እጤተኩኡይ፣ ሰገኩይ ሞላን
ንንኔ ለእሴሄ ቢን ቆቆእሰ እሰተኮቲ።

ቀርቡው ብክና፣ አግጥ ብክና

5 አግዶ፤ ክርሰቶስን እጃጀንተክምሰም ክ ኡላኔ ዮክ
ክዕትው ቀርቡውን በድምኔ፣ ሁጤቸኔ ጠቢን ሞደንኔ
እጃጀሚሄ። 6 እሀም መን ሞላ ሊረሞነቲ እሆዕን ክርሰቶስን
አዋዳዕንሰ ሞእክ ዶዕሰ ሞንሸተኪን ሞደንኔም እጃጀሚሄ።
7 መንት እሆዕን ሞላንን አዋደክምሰም ደናም ቲርኔ
አዋደሄ። 8 አግሾም እሁክ ምሰብቸም እሁክ ኤር በጠ
በጠክክ አይም ሞሰኒንሰ እርፎኦ ጉዶም ሲጠእሰ ሰቂሄ።
9 ቀርቡው፤ ክዕትውም አግዶን ኤእሰ እሴሄ። መንን
ንሉኦቤእ ሞላን ክዕትውና፣ እጠውና ኢመኔኔ ዮእሰ
ሰውምኔ ክዕትው አግዶ በድሰኮቲ።

5:27
ጳ. 1:22
5:31
ጳ. 2:24
6:1
ጳ. 1:20
6:2
ጳ. 20:12
6:3
ጳ. 5:16
6:4
ጳ. 5:7
ጳ. 22:6
ጳ. 3:21
6:5-8
ጳ. 3:22-25
ጳ. 2:9
1 ሉቃ. 2:18
6:8
2 ፋር. 5:10
6:9
ጳ. 10:17
ጳ. 10:34
ጳ. 3:25
ጳ. 4:11

የእኩዎክ እዕል ሙኡተ

10 ከበደም እሁካረ ሞስን መላያም ዎድኔ እጦኔ ቆጠራ። 11 ሼጣዕኔክ ሀንታር ኡልጠንተኪን ጠንተክምስን የእኩዎክ እዕል ሙኡተ ሁንደም ኤደዕሌሄ። 12 ኔሲ ቀስሞሞክ መንኔት እሆዕን ኢመኔኔ ሄዕለም ኪንኔ ለሆም አዎንሳንኔ፤ መላያሙውኔ፤ ቲንሳኮ ከ ኡል መን ገስተም ኪንኔ፤ ጆር እያዕን ገንትኔ። 13 ኤ ብከን ጆር እያሞኔ ከዕትው መስክቶኔ ኡልጠንተኪና፤ ሰሳንቸ አፈቤኤ ካዕስከአ ኡልተኪና ጠንተክምስን የእኩ እዕል ሙኡተ ሁንደም ስደዕሌሄ። 14 ለሆም ሀንቀ ስበጥሰ ስደዕለከአ ጠቤናመም እዕል ኤደዕሌሄ ስደዕለከአ 15 ጠመ ኡዎክ ምሽራች ስገረም ጫመስሰ አስተከአ ጉደከአ ኡሌሄ። 16 ኤሀን ሁንዲንሰም ጊዕልስ አጲኩይ ደረበማ የርክ ሼጣዕን በገዱው ሁንደም ደበተኪን ጠንተክም አመዕነቶ አግዕልስ አመደሄ። 17 ገተተክሰ ሞእስክ እዕል ቆቤኤም ከዕትው ሆርሬኔ አሰቄሄ። ኪስም እያዕን ብሰአም አመደሄ። ለ ብሰእም የእ ስገረ። 18 ሀሰስክ ሱው ሁንድንም የእ ኡንጥተክም አመኔ ኪስም አያን አዎንዕስከኔ ሁንድ አመኔም ኡንጠሄ። ኤእስኔ በቅተከአ ኡተክምቤእሰ የእ ምናደብ ሁንድንም ኡንጠሄ። 19 ማጠመክ ምሽራች ስገረ እጋ ዎራምስን ኢክ ሱሚ ፎቃአ ዎራም ዎቆ ኡዎእስን ኢንም የእ ኡንጠሄ። 20 ከበ እን ከረማ ሄኡሙይም አሴአሙሞክ ኤ ምሽራች ስገርነቴ። ኤ ብከን ምሽራች ስገረ ስበእስኔ እጋ ዎራምስን የእ ኡንጠሄ።

ሰሳንቸ ጠማቶ

21 እን ከበ ሀንክድ ዮምደኤ፤ መሀ በጠሙልደኤ ስቀኮን ሁንደም ሱውም ኩርእስን ትቅቆስ አሴለሞ። እጥም ሞስን ዩሱስ ክርስቶስን አዋድመኔ አመዕነሞኮሀኔ፤ ኢተማኮ ንገባዮ። 22 እን እጦ ከዕትው ቤዮ አሴኡሞኔ ኔሴ ሀንክድ ዮምኔደእ ሰቀክምስነቴ፤ ከዕትውክም ዎደኛ ቆጥሶእስነቴ። 23 ንገን የእኪ፤ ን ሞስን ዩሱስ ክርስቶስኪ ጠሚ፤ ኢቲ አመዕነትኔ መቅሬም ንገባዩውን እሆን። 24 ብእቤእ ኢትኔ ን ሞለን ዩሱስ ክርስቶስ ኢቶ ኪን ሁንድኔም የእክ ኤርም እሆን።

6:11
2 ቁ. 10:14

6:12
ቁ. 22:53

6:14
ኢ. 11:5
ኢ. 59:17
1 ተ. 5:8

6:15
ኢ. 52:7

6:17
ኢ. 59:17
1 ተ. 5:8

6:18-20
ኢ. 4:2-4

6:20
ኢ. 28:20
2 ቁ. 9:20

6:21-22
ኢ. 20:4
ኢ. 4:7-8
2 ተ. 4:12

ፍልጵሰየስ

ከተመኔ ሄዕለም አመዕናንን
ጳውሎስ አሴኡክ አሶ

ጲሲሸ

ፍልጵሰየስ ከተም እርዕም አድለዕን ዎርኔ ለአማኮ ከተም ሄኡኮ። ሲደሞኮክም መቄደኔኤ የከም ኡለኔ አሙርጳ የከም ኡላ፤ ለሰያ የከም ኡላ መት አሳ ኤዶክ ሎብ ሰበእ ቶቶኔቴ። ኤ ብከን ኤ ሰበእኔ ጹት ደደራን ሀንም ሄኡኮ። አሴአግዕን በጥ መጣፈ 16:6-40 አንሰምቡግረ ሱጠክ ፍልጵሰየስ ከተመ ምሽራች ስገር ሀንክድ አቶደእ ለንቄን ጠኖም።

እድም አሴአግዕን በጥ መጣፈኔ ኤ ከተመኔ ሱጠክ መን ጠመቀሙክሳ፤ አመዕናዕን ሙጥት ሀንክድ አሼረሙደኤ አንበምቤን ጠኖም። ጳውሎስ ከ አሶ ጣቶክ አመኔ ፍልጵሰየስ ከተመኔ ሄዕሉአ አመዕናን ለዕሉአ ኪን ሄዕሉአ ብከን ጳውሎስ ሀረዕምቴን ዲንቴ ለሴዕሰም ሄዕሉአ።

ፍልጵሰየስ መጣፍ ጳውሎስ እርዕም ከተመኔ ከረማ ሄኡክ አመኔ ጣቶክ መጣፍግንሰ ሙቶ። ጳውሎስ ከ መጣፈ ጣቶክ መሸከእ ፍልጵሰየስ ከተመኔ ሄዕሉአ አመዕናን ጳውሎስ ሀረዕምቴን ለዕማፔ ለሴዕሉአ ዲንትን ገለቶ ኡዌነቴ (ፍልጵ. 4:10-20)።

መጣፎም ከኒንሰ ዎርን ዮእስኔ በጠንሰማኮ

1. ለእሸ 1:1-11
2. ጳውሎስን ኤ አመኔ ሄኡክ ጻሀአ፤ ለሰቅ ጻሀአ 1:12-30
3. መት እክምስና፤ ግሻሎው እክምስና፤ ምሽራች ስገረ ኩተምስና ኩሩክሰ 2:1-18
4. ጳውሎስ በጤን ሰጫክ ሰውጥ ብከን 2:19-30
5. «ኤጊዕሌሄ» ዩክሳ፤ አጥ 77 ኩብዕልሱክሳ 3:1-21
6. ጳውሎስ አጡው ገለጡክሳ፤ ቆጥሱክሳ 4:1-20
7. ሰሳንቸ ጠማቶ 4:21-23

1 ዮሱስ ክርስቶስን እዋንደም ጳውሎሲ፤ ጥሞቶሲ ዮሱስ ክርስቶስኔ እመዕንተከእ የእ ምናደብ እክከእ ፍልጵሰየስ ከተመኔ ሄዕለክም አመዕናንና፤ ከዕትው እዋንሳንና እድም ከዕትው ዎርኔ እዋደም ኪንና ከክ ሆርሙሰ። 2 ንገን የእኪ፤ ሞስን ዩሱስ ክርስቶስኪ ኢርግ፤ ጠሚ ከዕትውን እሆን።

1:11
ኢ. 10:11-12-40
ኢ. 11:7
2 ቁ. 11:1
ኤ. 11:10
ኢ. 1:1
1 ተ. 11:1
2 ተ. 11:1
1 ተ. 3:11-8
ፍልጵ. 1

ጳውሎስ ዋላ ገለጡክስ

1:2 ለፈ. 1:7 ለፈ. 1:12
1:8 1 ፈ. 1:4
1:7 ለፈ. 21:33 2 ፈ. 7:3 ለፈ. 3:1 ለፈ. 6:20
1:9 ለፈ. 1:9
1:10 ለፈ. 12:2 1 ፈ. 1:8 1 ጥ. 5:23
1:11 ለፈ. 15:5 ለፈ. 5:9
1:12 ለፈ. 21:13
1:13 ለፈ. 28:16 ለፈ. 28:30 2 ጥ. 2:9
1:15 2 ፈ. 11:13

3 እን ከዕው ስምም አመን ሁንደም እ ዋላ ገለጠም ።
4-5 ክዕው አመዕንተኮእ እያሚንስ ክእስከአ ከበል እፈሌኤ ምሽራች ስገረ ኩርም አዋዶኔ ኢንኔ መቅሪም ቤሽ እከኮእኮ። ኤ ብከነ አን ክዕውነ ዋላ ኡንጦም እመን ሁንደም ሊረምም ። 6 ክዕው ዎርኔ ኦ ኤር በጠ በጥመ እመዶክ ዋላ ዩሱስ ክርስቶስ ከ ኡሰ ደበዕላ ዎርኮ አያም ጉሎእስ እን ቆሳ ለአዎ። 7 እን ክዕው ሉብከተ ኢቶም ብከነ ክዕውነ ሁንደንም ከአስ ስውም ሀስሶኮ። መሽከአምም እን ከረመም እመኔ፣ ምሽራች ስገር ሀንቆአን እሁክስ ጫከሳ ኩርም ኩርም፤ ጉብምም ጉብንቸኔ ኢንኔ መቅሪም ሁንድችም በጠንተከም ገደእ ኡውማኮ። 8 ዩሱስ ክርስቶስ ክዕው ኢቱክስም አንም ክዕው ኢቶም ብከነ ሞኤን ቁሉጦምስ ዋላ ለአኮ።
9-10 እን ክዕውነ ዋላ ኡንጦምከ ሁንዲንስም ኤዕሉከ ሉው መደኤ እሁክስ ቆስተከእ ሰቀከእ ዩሱስ ክርስቶስ ዎርኮ አያም ሚቅሶ ሰውከ መዕሉችም ቤእ ሙጫር ኬን እከከምስነ ሰቺ፣ ቆስሚ ዎዕማኮ ኢትኔ ልዕስኩኡደ መተከምስነ። 11 ኤእስኔ ክዕውከ ሄች ዩሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ዋላ ሉምብና፣ ገለትና ዎርኮ ኤር በጥኔ ዎዕማኮህን እሆነ።

ጳውሎስ ከረንች ምሽራች ስገረ ሀራስምን አዋዶክስ

12 እየባዩወ፤ ከበደም እሁካሪ ኤሴኔ እፋክ ከረንች ምሽራች ስገረ ኤራዕላንን ሀራስምን እዋዶሀን እሁክስ ሰቀኮነ ሀሪም። 13 እን ከረመምከ ክርስቶስን አዋዶንች እሁም ብከነት እሁክስ እድዕል ምኔ ኤጌተም ኬጊ፣ ሙል ኬጊ ሁንድም ሰቆእኮ። 14 እ ከረጥ መሽከእኔ እመዕናዕኔከ ዱት እባዩው ምሰንኔ በኬዕለም ኬን እኮእኮ። ምሽራች ስገረም በድቶዕን ኩርምን ኤራዕላንን እግመ ሲጥቆእኮ።
15 እሆነ በጋን መት መት ኬን ክርስቶስ ምሽራች ስገረ እሰላተምከ ጆር ቶእቸኔ፤ ጌራርእኔ፤ አሁካሪም ሙል ኬን ሀንቆእ ኤር ዎደንኔ። 16 እ ኤር ዎደንኔ ምሽራች ስገረ ኩተም ኬን እን ኬዩ ከረመምከ ምሽራች ስገር ሀንቆአን እሁክስ ጫከሳ ኩርም ብከነት እሁክስ ሰቆእ ኢትኔ። 17 ሙል ኬን ክርስቶስ ምሽራች ስገረ እሰላተምከ ሀንቆእ ዎደንንሴት እሆዕን እ ከረቶኔ ሀዎ ኤዶነ ኢንኔ ጌራርዕለኔ። 18 ኤሀድ እሁካሪም ሀው

ቤኤ። ሀንቆእ ስውትኔት እሁኮ ሰብሽ ስውትኔት እሁኮ እይ ጎግኔም ክርስቶስ ብከነ እሰላተሙል እሁከ ብከነ እን ኤሀናኔ ሉብከተ ሊረምም።
19 ኩ ኤሴኔ እፋክ ሉው ሁንድም ክዕው እ ብከነ ዋላ ኡንጦተከም ኡንጦተኔ፣ ዩሱስ ክርስቶስ ኡጫክ ኬስም እያዕን ሀረዕመትኔ ኤሴ ገተሰምን እሆእስ አን ሰኡም ብከነ ጫዋ ሊረምም። 20 ከበደም እሁካሪ ኢክ ሉብከተ ምጣጊ፣ ስውቲ ቲሲሶክ ሉው መሀም እዕምቤእስነ፤ አን ሉሀማሪም ሄሉማሪም ኤራዕልስም ክርስቶስ እ ሄቸኔ ሉንሴነ ሙርቱእም። 21 መሽከአምም እን ሄእም ሄች ክርስቶስነ፤ ሴሀም ኢነ ኤረኔ። 22 እን ሴሆዕን ከ ኡሰኔ ፎርኔ ሄእም እ በጥነ አዋዶሀን እሁሰሰ ሴሂንሲ፣ ሄቸንሲ ህገከ ደዕሉምደኤ ኩራነ ጠኖምዮ። 23 እ ሰሚም ስውትም ኤሴ ሀውሳኮ። ክርስቶስኔ ሄእም ኢነ ሉብከተ ኤረን እሁከ ብከነ እ ምጠን ከ ኡል ሄቸንሲ እን እሃ ክርስቶስኔ መቅሪ ሄእመ። 24 እሁካሪም እን ከ ኡሰኔ ፎርኔ ሄእም ክዕውነ ሉብከተ ሀስሶሀ። 25 እ ስውት ሉዲከ ብከነ እመዕነትኔ ልዕለኩኡደ፣ ሊረንተኩኡደ መተከምስነ አን ሴሂንሲ ገታ ክዕውኔ ሁንድኔም እሆምስ ቆሳ ሰአም። 26 እሀም እን ክዕው ቤዮ ኦድም ዎርም እመኔ እ መሽከእኔ ዩሱስ ክርስቶስ ሉንሰተከእ ገለጥተከምስነ። 27 እን ክዕው ሞኤን ዋሩምም ቲእም ዎርዕን ገቱምም ዩሱስ ክርስቶስ ምሽራች ስገሪል እመዕነትኔ መት እኬሄ። ክዕው መስኦ ሆራኤም በድተኮዕን መት ስውትኔ ቆጥተከእ ጉብንተከምስ መጫጥምስነ ምሽራች ስገር ዮእስኔ ሄዕሌሄ። 28 ከ እጡው ብዕሰም ኬን እኮእስና፣ ዋላ ክዕው ገተሰክስና መራኤ። 29 መሽከአምም ክዕው ክርስቶስኔ እመዕንም ጠልእ እሆዕን እጥ ብከነ ሀም ኣእም ገደእም ኡውማኮ። 30 ክዕውኔ እፋክ ሀው ከጊንስ እስኔን ኤሴኔ እፋ ሞዕሰኮሀሀ፤ ከበደም ሀው ዎርኔ ዮምስ መጫጥኩኡደ ዮንተኪእኔ።

1:19 ለፈ. 16:7 ለፈ. 15:30 2 ፈ. 1:11
1:20 ለፈ. 14:18
1:21 ለፈ. 21:20
1:23 2 ፈ. 5:8
1:27 ለፈ. 4:1 ለፈ. 3
1:28 2 ጥ. 1:5
1:30 ለፈ. 16:19-40 1 ጥ. 2:2
2:1 2 ፈ. 13:14
2:3 ለፈ. 12:10 ለፈ. 5:26

ክርስቶስስ ገገ ሆራስም ብከነ

2 ክርስቶስኔ ዮከ መቲዮም ክዕው ቆጥሳኮ። እጥ ኢትም ክዕውኔ ከቺቸ ሆራኮ። ክዕውነ ኬስም አያንኔ መቲዮም ዮኮ። ክዕውነእ ክዕውም ቢ ጃሉዎ፣ ቅሽጠንተከም ኬኖ እከኮእኮ። 2 እድም ክዕው መት ስውትኔ፣ መት ዎደንኔ፣ ኢትኔ፣ መት እሀምኔ ኤሴ ሉብከተ ሊረንስተከምስነ ክዕው ኡንጦም። 3 እድም ገገ ኢትምኔ

214
ሉ. 15:1-2
1 ቁ. 10:24

ቴአም «ኢጊንስ እይ ዮኩ» ይምኔ መሀም እስተኩቴ።
አሁካሪም ክዕው ገገ ሆራሲክ ሙል ኪኖ ክዕውግንስ
ኤዕሉሀኔ እስተክእ ጥጊሂ። ላክዕው አነገችም ክዕው ገገገ
ሊረገሰክ ሉው አሆዕን ሙል ኪንገ ሊረገሰክ ሉው ሰውዕሌሂ።
፩ ዮሱስ ክርሰቶሰኔ ሄኡክ ሰውት ክዕውኔም ሄኡ።

215
ጥ. 11:29
ጥ. 13:15

፩ አጥ ዋእ እሃ ሄኡኩይም
፪ ዋእኔ ዮክ ጉዳገችመ መላይኔ መሌነ ሀሱኩ።
፫ አሁካሪም እጤነ ዮክ መላይ ሁገደም
፬ አጥ ዶዕልኔም ኡራ

217
ጥ. 9:29
ጥ. 20:28
2 ቁ. 8:19
ገሌ. 8:14

፭ አጥሽ ቆጫኔ እሃ መንች ሀገረኔ ቀረመኩ።
፮ እጥም መንች ቆጫኔ እሃ
፯ አጥ ገገ ሆራሰምኔ ለሆኔ አረፈሌም
አጃጀግኩህኔ አሁኩ፤

218
ጥ. 26:39
አብ. 6:18

አሀም መስቀላኔ ሰቀሰማ ለሄሲኦ አረፈሌ።
8-10 ኤ ብከነ ዋኦ እጦ ሁገዲገሰም ሉገሳ
ኢሚማኡኩ።

219
ሌ. 52:13
ሌ. 21:33
ሉ. 14:9
ሌ. 1:20-21

አድም አመኔኔ፣ ኡላኔ፣ ኡሊገሰ ዎርጊ ዮ
ኪን ሁገድም
ዮሱስ ሉምነ ሰገዶእስ፤

2110
ጥ. 150:18
ሌ. 45:23
ሉ. 10:19
ገሌ. 5:13

ሉም ሁገዲገሰም ሉጊክ ሉመ አጤነ ኡጤኩ።
11 አሀም መን ሁገድችም

2111
ጥ. 5:23

ዮሱስ ክርሰቶሰ ሞላን አሁከሰ ዎጭምኔ
እን ዋእነ ሉምሰ ኡዎእስነቴ።

2112
ጥ. 2:11

ኡልነ ጫክ አሀም ብከነ

2113
1 ቁ. 15:10
2 ቁ. 3:15

12 ኢተገተኮአ አየባዬ፤ እን ክዕውኔ መቅራ ሄኡም
አመን ጠሌእ አሆዕን ሁገድ አመኔም አጃጀገተከም
ሄዕለኮእስም ከዕደም ክዕውግንስ ቁዕሳ ዮማኖኔም

2115
ሌላ 32:15
ጥ. 5:14
ጥ. 5:46:48
ጥ. 1:4
ጥ. 8:12

ኡራዕላጊንሰ ሉገሰተኮአ አጃጀግኒሂ። ኤ ብከነ ክዕው
ገተኮአሰ ሞእስክ ሰጦ በድምኔ፣ ሁጤችኔ ሰጠኩኡይ
መሌሂ። 13 መሽከኦም አጥ ሰውጤክ ምጠክምሳ፣
እስተከምሳ እሱኩይ ክዕው ዎደኖኔ ሰጠክ ዋኦ።

2116
አብ. 49:14
2 ቁ. 11:14
1 ጥ. 21:19

14-15 ክዕውኔ ሚቀከም ሉው ቤኦ ሙጭተኮአ ዋኦ አሰ
አከከእ ጆሊ፣ ሰቆሚ ዮክ ዶል መን ሰምቤኤኔ ሄች
ሰገረ ኩተኩኡይ ኤሊገችሰ ጫክሰከምሰነ አስተከም ሉው
ሁገደም ቁንቁንተኮዕን ቴአም ጎጠገተኮዕን አላሂ።

16 ክዕውምዱ ኤሆድ እስተኮእለሰ እ ሰጤ፣ እ ሰደለቲ
ሁገድችም አዎድቤኦን እሃ ገቱቤኦሰ ሞእሶሀኔ። ኤ ብከነ

ክርሰቶሰ ከ ኡሰ ደሰዕሳ ዋርክ እያም እን ክዕውኔ
ጤኪላም። 17 አድም ዱረከእ ኡወከም ክትዕምሰ እስተኮአ
ዋእነ እዎደከም አመዕነጥ ከትመኔ እ ጤገም ኢጣ
ጱነግኩሀን ዮኩተዕን ደኖም ሄኡኩ። 18 ኤሊሰም አድም
ክዕው ኢገኔ መቅራም ሉሰከተ ሊረግኒሂ።

2117
ሉ. 16:18
2 ጥ. 4:16

2120
1 ቁ. 16:110

2122
ሌ. 16:1-2
1 ቁ. 4:17
1 ጥ. 3:12
1 ጥ. 1:12

ጥምቶስ ብከኖ፣ አፍርዲጥ ብከኖ

19 ክዕው ብከነ መጭሳ ሊረግኒ ሀሱም ብከነ ሞላን
ዮሱስ ዮካሪ ጥምቶስ ክዕው ቤዮ ቀቅሳ እሌኤነ ሀሳም።
20 ክዕውነ ኤርመ አጥሰ ሀገቆእ ዎደገኔ ምጠክ ኢጊ
መትም ቤኤ። 21 ሙል ኪን ሀሰምክ ዮሱስ ክርሰቶሰነ
እዎዶ ሉው አሆዕን አጠው ገገነ እዎዶ ሉው ጠሌኤ።
22 አሁካሪም ጥምቶስ ምሽራች ሰገረ ኩርምነ እገነ ቤት
እዎዶአሰ ኢገኔ መቅራ እዎዶክሰኔ እዎዶ ዮ ቤንች
አሁከሰ ክዕውም ለቀከም። 23 ኤ ብከነ እ ዎሽክ ዱሀእ
ጥኡምሰኔ ክዕው ቤዮ ቀቅሳ ጥምቶስ እሌኤነ ሰዋም።
24 ኤሀጊገሰም አድም ሞላን ዮካሪ አን እ ገገም ክዕው
ቤዮ አብሰ እመኔኔ ዋርምሰ አመዕኖም።

312
ጥ. 22:16:20
1 ቁ. 8:19
ሌ. 22:16

25 እድም ክዕው እሌዕለኮአ አፍርዲጦ ክዕው ቤዮ
ደበራ እሌእም ሀሰሶሀን አሁከሰ ሰአዎ። እጥ ኢጊ
እጣዮ፣ ቤሽች፣ ኢገኔ መቅራም ዎታደች፣ ኢጊ ሀሰሰክ
ሉውነ አዎዶሀኔ። 26 አጦ ክዕው ቤዮ እሌአሙሰክ
ክዕው ሁገድችም ሞኤነ ቁሉጠክ ብከነቴ፣ ጥሱከሰ
መጭሰኮእስ ሰአ ሉሰከተ ክፍኡክ ብከነቴ። 27 አጦ ዋእ
ፈዩሱኮ በጋን ሀገቅነም ለሆ ቀጠ ጥሳ ሄኡኩ። ዋእ
እጦ ፈዩሱኮክ ጠሌእ አጤነት አሆዕን ኤሰኔ ዮክ ከፍቸኔ
ክፍች ኤጠቢእስነቴ። 28 ኤ ብከነ ክዕው እጦ ለዕማኔ
ሞዕስከ ሊረገተከምሰኖ፣ እ ክፍችም ሾሌእስኖ አጦ
ክዕው ቤዮ ቀቅሳ እሌኤነ እገም ሉሰከተ ቁሉጣም።
29 ሞላንኔ እጥ ክዕውነ አሳይ አሁክ ብከነ ሉሰከተ
ሊረገቸኔ አዕሌሂ። እጠዕኖእ ኪን ሁገደም ሉገሰሂ።
30 መሽከኦም ክዕው ቤዕስኮእ ቤዮኔ ኢጊ ክዕው
ቤጠከም ሰጦ ሰጣ ጉሌኖ ሆ አጥ ፎራ ዮሱስ ክርሰቶሰ
ብከነ ሀግሳ ኡዋ ለሃ ሆጋኩ።

3 አየባዬ፤ ሰሳንቸኔ እን ክዕውነ ኩርምክ ሞላንኔ
ሊረግኒሂ። መት ዎሽ ክዕውነ ደበራ ጣፊነ
ጭምም። አ ዎሽም ክዕው ሁሽንቸገስ ኢገርሀኔ።
1 «ሰሰቸግኒሂ» ይተእ ሀውሰም ውሽዕእ ጆር ኪኖ

3፡3
ጳ. 2፡28-29
ላ. 6፡14-16

3፡5
ጳ. 17፡12
ላ. 23፡6
ጳ. 11፡1
2 ጳ. 11፡18-31

3፡6
ላ. 9፡3
ላ. 22፡3-21
ላ. 26፡4-23

3፡17
1 ጳ. 4፡16-17
1 ጳ. 11፡1

ከጌላላ። መሸከለምን ኔሴ ኪሰም አያንጌ ዋእነ ሰንገዶም ኪኒ፣ ዩሱስ ክርስቶስ፤ በኬዕናም ኪኒ፣ ማረጌ በኬዕናም ቤላ ኪኒ ሀንቆእስ በሰቸማም ኪኒ። ማረጌ በኬላም ሀስሶህ፤ አሁሰስ ኢነም በኬላም መሸከለ ሄኡክ። ሙል መንክ አይም ማረጌ በኬላ መሸከለ ዮከክ ስብሉተዕን እጣኒንስ ኢክ ሉጳክ። ላን ቀረሙም ስደጌንት አያም፤ በሰቸማም ሆሲንስ ቀረማም አስረኤላዌክቶ፤ እብራዌኢንስ ቀረማም እብራዌክቶ። ሲረ ኤገርምነቱም የከተዕን ፈረሳዌክቶ። ተለቶም ብክነቱም የከተዕን ዩሱስ፤ እመዕኑክ ኪኖ በርጅኤ እሳምሀን ሄኡ። ሲረ ኤገርም፤ ዋእ እስጊኔ ኤረን እህምነቱም የከተዕን ሚቀክም ሉው ቤእን ሄኡ። ገሁካሪም ኢነ አዋዶ ሉው ሁንድቶም ክርስቶስ ብክነ ያ እዋድቤእ ሉውስ እሳ ጥጋም። ዕኤየ ሀንቅነም እ ዋለን ዩሱስ ክርስቶስ ሲጥሚንስ ሉጳክ ሙል ሉው ቤእስ ስኡም ብክነ ሁንደም ሉቶም እዋድቤእን እሳ ጥጋም። እጥ ብክና ያ ሁንድ ሉቶም ኡራ ሀምደማም። እጦ ሲጥምና ዮሙይ ሁንደም ሉቶም ሀምደ ጥጋ ኡራም። ላህም ሲረ ኤገርም፤ ሲጦም እ ገቅ ኤርመ ኡራ ዩሱስ ክርስቶስ፤ አመዕንም፤ ዋኢንስ ሲደምክ ኤርመ ሲጣ እጤ፤ መቅሪ ሄኡነቱ። ስደም ክርስቶስ፤ እጦ ሉሂንስ ክእሱክ መላይ እ ሄቶንም ሉጳ በጠኩይ ሞኤና። እጥ ሀውክም በጠሚና፤ ሌሆኔም እጦ ሰቤና ሀሰም። ጠንሲሰሀን እሁሰስ ሉሂንስም ክላም።

12 ኢ ሁንደም እን «ሲጣም ቲእም እፋም» ዩነ ጠናምዮ። አሁካሪም ዩሱስ ክርስቶስ ኤሴ እጠን እሱክ ብክነ እንም ኤክ ኢሀን እስቂነ ገርም። እየባደው፤ ኢ ኪኖ እ ገቀን እሳም ያ ጥንምዮ። አሁካሪም መቅ ሉው እሰም። አህም ሀጉክ ሉው ጠዱሙይ እስጊን ዮከ ሉውነ የክም። 14 ዋእ ዩሱስ ክርስቶስ ክል፤ እርዳእ እሳ ኡዌ፤ ኤሴ ዌቸክ ሄቶ ሲጤነ ቱንግ አፈቤኤ ገርም። 15 ኔሴ እመዕነቱ፤ እሶመን ቤእ ኪን ሁንድቶም ኤህድ ሰውም ሀስሰክ። አሁካሪም ክዕኑውን መቅ ሉው፤ አንን ሰውቶ ሄኡሰስ ኤክም ዋእ ክዕኑውን ጫክሰክ። 16 ኔሴ አምፋም ቀጥ እመዕነት፤ ልዕኑሙይ መሉነ።

17 እየባደው፤ ክዕኑው ሁንድቶም ኤሴ ሰበክም ኪን እኪሄ። ን ክብሶሰ፤ ሄዕሰም ኪኖም ቆስተክእ ሞዕሴሄ።

*3፡10 «ዩሱስ ክርስቶስ ሉሂንስ ክእሱክ መላይ እ ሄቶንም ሉጳ በጠኩይ ሞኤነ ሀሰም» ደም «ሉሂንስ ክቶ ሙላዩ ለእነ ሀሰም» ደሙ

ከኒንስ እስጊን ዱት አመ፤ ክዕኑውን ኩፋምሰም ክበደም አድም ኤዳህም እንደደ ዱትሙይ ኩርምክ ዱት ኪን ክርስቶስ ሰቀለማ ሌሁክ ሴህነ መሶእ እኮእኮ። ስእጠውን የእ እጠው ገደቦ፤ ተሲሶክ ሉውም እጠውን ሉምቤ፤ እጠው ቲርም ከ ኡል ሉው፤ እጠውክም ሰሳንቶ ብቸ። ሁካሪም ኒክ ኡል ኢመ፤ ኢ ቤደንክም ዋርክ ኔሴ ገትሳንቶ ሞለን ዩሱስ ክርስቶስ ሉበክት ቁሉንጥ፤ ኤጊሉም። 21 እጥም ሁንደም ሉቶም እጠንስ ዎርን እሴነ ጠናክ እጥ መላይ፤ ከ ገደማኮ ን አረቶም ሉምብ ዮከ እጥ አረቶስ እሶከ።

ሰሳንቶ ሰግተኛ

4 ከበደም አሁካሪ ኤሴ ሲረንስተክም እ ካቶ መሪኡው፤ አድም እን ሞኤነ ቁሉጠም ኢቶም እየባደው፤ ሞለን፤ ቆጥተክእ ኡሴሄ። 2 አንን እሳህም ኤዎድያ፤ ሰንጣኪ ክዕኑው ሞለን፤ አመዕንም፤ እደው እክኮእ ብክነ ኢተንተክምስነ ኡንጦሙሰ። ላመዕነንታቶ እ ቤሸቶ፤ እ ሚንት ቀለሚንጦስ፤ እጠው ሉም ሄቶ ሙጣ፤ ጣፈሙክ ሙል እ ቤቸው፤ መቅሪም ምሽራቶ ሰገረ ኩርመ፤ ኢን፤ መቅሪም በደቶኢ ኪን እኮእ ብክነ እጠው ሀረዕምቶእስነ እን ኪሴ ኡንጦሙሰ።

ፋምለን፤ ዮከ ሙቴዮመ፤ ክዕኑው ሁንድ አመ፤ም ሲረሚሄ። ኤዳህም ኩርም፤ ሞለን፤ ሲረሚሄ። ፋምለን ቀቅሳ ዋሪነቲ፤ ክዕኑውክ ማሻሉም ዎዕማኮ ኤርም መን ዌንድነም ለእምነ። ስዕኑው ዋእ ኡንጥተክም እመን ዌንድነም ሉበክተ ገለጥተኩይ ክዕኑውን ሀስሰክ ሉው ዌንድነም ዋእ ጠዕሚሄ በጋን ሙቴም ሉው፤ም ክፍፊሰኩቲ። ገመን ቆሶሃኒንስ ሀናን እሃኮ ዋእክ ጠም ዩሱስ ክርስቶስ ዶል፤ ክዕኑውክ ዎደና፤ ቲር ኤገርኮ።

እየባደው፤ ሰሳንቶ፤ እን ክዕኑውን ኩርምክ ክዕኑውክ ዎደን ሀንቆእ ምሽ ሁንድ፤ ዎለበን፤ ጠቤን ምሽ ዌንድ፤ ደናም ምሽ ሁንድ፤ ሲረንሶክ ምሽ ሁንድ፤ ሉምብ ኡምክ ሉው ሁንድ፤ አህም ዶዕል ምሽ፤ ገለት፤ ዎዕማኮህ፤ እሆነ። ሳኒንስ ሉስኮካ፤ አዕለኮካ፤ ሙጠኮካ፤ አን እሱሙይ ሞዕለኮካ እሴሄ። ጠሙ ኡምክ ዋእ ክዕኑው፤ መቅር እሆኮ።

3፡21
1 ጳ. 16፡35-58
ላ. 3፡4

4፡3
ሉ. 10፡20

4፡6
ጥ. 6፡26-34

4፡9
ላ. 16፡33

4:10
2 ፋር. 11:9
4:13
2 ፋር. 12:9
4:15-17
ሌ. 17:1-9
2 ፋር. 12:9
1 ተላ. 2:9
4:18
ዶ. 29:18
4:23
26. 8:18
ፍላግ. 25

ፍልጽሰየስ ከተዕም አመዕናኖ ጳውሎስ ገለጡክስ

10 ሉብስት አመኒንስ ለሰጌ ክዕትው ኢነ እድም ለውጦ አመደክእ ብክነ ዋኦኔ ሉብስተ ሲረግጥ። ክዕትውነ መክመ ሆጋቲ በጋን ኢነ ሀረዕምተኬነ ሰውጦ ሉተክእየ። 11 እን ኤሀድ ዮሞክ ኢነ ሀንቀታኮ ያቲዮ። መሸክእምም ሲጥመም እሁክ፣ ሲጥመ ሆግመም እሁክ ዱሀእ ሁንደም ሉሳጥ። 12 ሀሰሰ ሉው ሲጥመም፣ ሲጥመ ሆግመም፣ ሀሰሰሃኒንስ ሀናን እሃኮ እመጠ እመጥመም ለእሞ። እን ጎደኔም፣ ሰባርኔም፣ ሉብስት እመጠኔም፣ ቡጠመኔም፣ ዱሀእ ሁንደኔም ኢነ ዮኮክ እሆኮ ይም ቃንቀ ሉሳጥ። 13 ክርስቶስ ኢነ ሉምክ መላይኔ ሁንደም ሉውም እሴነ ጠናጥ። 14 እሆነ በጋን ክዕትው እ ሀውክ በጠንተክእ ሲደገኙ ሉብስተ ደናጥ። 15 ፍልጽሰየስ ከተመኔ ሄዕሰክም እመዕናኖ፣ ሉጤክ ምሰራኙ ሰገረ ኩራ መቄዶዕን ኡሊንስ ፍፋሙይ ክዕትዊንስ በጋን ሙል እመዕናዕን ውጥቲው ኡውማና፣ እዕልማና፣ ሸለቀንቸኔ ኤጥቶእቤእስ ክዕትው ለቀክጥ። 16 ኤሀኒንስም ሀናን ተሰሉንቄኤኔ ሄኡሙይ ሀው ኤሴኔ እፋክ እመኔ መታጊንስም ለማጌ አሴዕለኮእ ሀረዕመት ኢነ እፋኮ። 17 ኤሀድ ዮሞክ ክዕትው ኢነ ኡውተክም ሉው ሀሱም ብክነት እሆዕን ክዕትውነ ዮኮ ሉው ኤጡኩይ መርእሰነ ሀሱም ብክነቲ። 18 ኢነ ሀሰሰክ ሉዋ፣ ሀሰሰሃኒንስ ሀናን እሃኮ ሉዋ አፍርጻጤኔ አሴዕለኮእክ እእሞ። እ አሴዕለኮእ ሉውም ደናምሰ ኤንጂእክ ክተዕምሰ ዋእ ሲረማ እላሀኔ። 19 ክዕትውነ ሀሰሰክ ሉው ሁንደም እ ዋእ ገበልቤእ እጥ ጎጲንስ ዮሱስ ክርስቶስ ኮልኔ ምንሻ ኡዎነ። 20 ገየን ዋእነ ሄር ሄርነም ሉምብ እሆነ፤ ኤየ እሆነ።

ለሳንቸ ጡማቶ

21 ዮሱስ ክርስቶስኔ እመዕንምኔ ዋእ ምናደብ እኮእ ኬን ሁንድነም ጡማቶ ሀንጫዕሌሄ። ኢንኔ መቅሬ ዮእ ለባዩዩ፣ 22 ክ ቤዮኔ ዮእ ዋእ ምናደቢ ሁንድም ጡማቶ ሀንጫዕሰሙለ። ሉጲትም አድዕል ምዕን እበርሰ ጡማቶ ሀንጫዕሰሙለ። 23 ዮሱስ ክርስቶስክ ኤርም ክዕትው ሁንድኔም እሆነ።

ቆላሰየስ

ከተመኔ ሄዕሰም አመዕናንን ጳውሎስ አሴኡክ አሶ

ጌሲሸ

ቆላሰየስ ከተመኔ ሄዕሰም አመዕናንን ከ አሶ ጣፋኮክ ጳውሎሳቲ። ኩ ቆላሰየስ ከተም ቱርክ የከም ሉላኔ ሉብስተም ለእሞቢእ ሆፍ ክተመም ሄኡኮ። ኤ ከተዕም መንን ሉጤክ ምሰራኙ ሰገረ ኩፋኮክ ጳውሎሳት እሁክቤእሬም ኤሬሶዕን ከተሚንስ አዋጻኖ አሴእ ሄኡክ ብክነ እጡውነም እን ሄኡኮ። ኢ ከተመኔ «ዮሱስ ክርስቶስኔ እመዕንም ጠልእ ገትሶዮ። ኤ ብክነ ዋእ ሰእምና፣ ገትመ ሲጥምና እነንችም እያኑውና፣ ገሰም መላይ ዮክ ኬንና ሰገድሚ፣ በለቸንቹ፣ እተከም ሁርባትክ መት መቶ ኪሰሚ ሀሰሰኮ» ይተም ቆጶዕን ሉሰሳን ሄዕሉእ። እሁክሬም ጳውሎስ «ዮሱስ ክርስቶስ እጥ ገማም ዋኦ። ሁንደም ሉቸም ቆጶኮክ እጡ። እጥም ገ ብክነ ሌሃኮ፣ ሌሂንስም ክእኮ። መን ሁንደም ዋእኔ ኢተንሳኮክ እጡ። ያ ጫክሳ ሉሰሳኮ (ቆላ. 1፣ 15-20)። እድም ጳውሎስ ዮሱስ ክርስቶስኔ እመዕኑክ አመዕናን እመዕኑክቤእ ኬኒንስ እነን ሄቸ ሄእም ሀሰሰኮ (ቆላ. 2፣ 20፤ 3፣ 1፣ 5፣ 12)። ኩ መጣፍ ክርስቶስ ሲረገስኩሙይ ሄዕኖም አገር ሁንደም ኒን ጉላ ሉሰሰሀኔ።

መጣፎም ክኒንስ ምርን ዮእስኔ በጠንስማኮ

- 1. ጳውሎስ አመዕናንን ጡማቶ፣ ገለታ አሴኡክስ 1፣ 1-14
- 2. ዮሱስ ክርስቶስ ገቅ ብክና፣ በጡክ በጥ ብክና 1፣ 15-23
- 3. ጳውሎስ ዮሱስ ክርስቶስን በጡክስ 1፣ 24-2፣ 7
- 4. ቆጶኖ ሉሰሰም ሉሰሳዕን ብክነ 2፣ 8-3፣ 4
- 5. አመዕናን ሀንክድ በጥሚ፣ ሄእሚ ሀሰሰደእ 3፣ 5-4፣ 6
- 6. ጳውሎስ አመዕናኖ ስጉክሳ፣ አጤኔ ሄኡክ ኪዕኔክ ጡማቶ ሀንጫኡክሳ 4፣ 7-18

1 ግእ ዶዕልኔ ዮሱስ ክርስቶስን አሴእማንች እሁም አኒንስ ጳውሎሲንሲ፣ ገየባይ ጥሞቶሲንሲ ፊርስቶስን እሆምኔ ዋእ ምናደባ፣ እመዕነንተኮእ ገየባዩዋ እክክእ ቆላሰየስ ከተመኔ ሄዕሰክም ኬን ገየን ዋእክ ኤርሚ፣ ጡሚ ክዕትውነ እሆነ።

1:2
ሌ. 1:7
ሌ. 1:11-2
ፍላግ. 1:2
1:3
ሌ. 1:18

ጳውሎስ ዋእ ገለጡክስ

3 ኔሴ ክዕትውነ ዋእ ኡንጥኖም እመኔ ገ ሞለን ዮሱስ ክርስቶስክ እን ዋእ እመን ሁንደም ገለጥኖሙለ።

1:7
 ሉ.4:12
 ልዩ.23

1:9
 ሉ.11:15-17
 ልዩ.119

1:10
 ሉ.4:1

1:11
 ሉ.3:18
 ሉ.4:2

1:13
 ሉ.22:53
 ሉ.1:21
 ሉ.2:2
 ሉ.6:12

1:14
 ሉ.1:7

1:15
 2 ልዩ.414
 ልዩ.113

1:16
 ዩ.143

1:17
 ዞ.8:22-31
 ዩ.8:58

1:18
 ሉ.11:22-23
 ሉ.4:15
 ልዩ.115

1:19
 ዩ.11:6
 ሉ.1:23

ፊጠክኦም ከዕውከ ዩሱስ ክርስቶስ፤ ዮከ አመዕነቶ፤
 ዋእ ምናደብ ሁንደም ኢትተክምሳ መጨንሳም። ፊ
 ከዕውከ አመዕነቱ፤ ኢቲ ሾሆኦሙኮከ ክዕውነ ኢመኔኔ
 ኢገረማ ዮከ ሰጥ ኤሮመኔቲ። ኦ ሰጥ ኤሮምራ ሆንቆአ
 ምሽራች ሰገሪንስ ሉጤክ መጨሰኮአ። ፊ ምሽራች ሰገር
 ከዕው ቤዮ አፋ ዋእከ ኤሮም ሆንቆአን አሁክስ ቆስተከአ
 መጨሰኮአ ሰሊንስ ክአሳ ከዕው ሰምቤኤ፤ ምሽ
 ምሽክሳ፤ ልኡክሳ ኡል ሁንደኔም ሆንቆነም ምሽ ምሽሳ፤
 ልኦለ። ገኒን፤ መቅራም አዋዶክ ኔስ ኢትኖም ኤጳፍሪንስ
 ኤ ምሽ መጨሰኮአኮ። አጥ ን ብኪኔ ክርስቶስን አመዕነማኮ
 አዋዳንቶ። ፊ ስሰም አያን ከዕውነ ኡጤክ ኢት ብክነም
 አጥ ኒነ ኩራኮ።

ፊ ብክነ ኪሰም አያን ኡምከ ለች፤ ቆስም፤ ዋእ
 ዶሶሉክ ሉው ጉልተከአ ሰቀከምስነ ኤ ምሽ መጨንሱም
 ሰሊንስ ክአንሳ ክዕውነ ዋእ ኡንጥመ ኡሉሞዮ።
 ፊ ኡንጥሞክም ደናም በጥ ሁንደም በጥም፤ ምሽ
 ምሽኩሉዩ፤ ዋእ ሰአመ፤ ልዕለኩሉዩ ሞለነ ጉልተከአ
 ሊረንስተኪነ አጦ ለቦክ ሄች ሄዕለክምስነቲ። ፊ ሁንድ
 ሉችም መሳይ ሁንድኔ ሊረንች፤ ጠንተክምስና፤
 አየቅተክምስና ዋእ አጣን፤ ሉጳኮ ሉምባም መሳይ፤
 ሁንድኔም ከዕው ቆጥሰነ። ፊ ጫክ ዮከ አድሰና፤ እከአ
 አጥ ምናደብ አዕልተም ሰጎ ኔሴም በጠምምስነ እሱከ
 አን ዋእ ገለጤሄ። ፊ ቲንስ አግደኒንስ ፍሳ ኢተማኮ አጥ
 ቤት አድሰና፤ ኔሴ አግሳኮ። ፊ ኒነ ትሶ ምቃ ን ባጤሉ
 ኡሩኮከ ኤ አጥ ቤት ኮል፤።

ክርስቶስ ብክነ

ፊ አጥም ሞአሞቤአ ዋእነ ቆጫ። ቆጫውከ ሉው
 ሁንደንስም እሰጊን አጥ ሄኡኮ። ፊ አመኔ፤ ኡሰ፤ ዮከ
 ሉው ሞአም ሉሞ፤ ሞአሞቤአ ሉሞ አድሉውም አሁተዕን
 ቲአም ገሳኖም አሁተዕን ቲአም ዳነውም አሁተዕን ቲአም
 ገሰም መሳይ ዮከ ኪኖም አሁተዕን ሁንደም ሉውም
 ቆጫኮከ ዋእ እጤ፤ ሉው ሁንድም ቆጫውኮከ አጥ
 ኮል፤፤ እጤ፤፤ ፊ ሉው ሁንደንስም እሰጊን አጥ
 ሄኡኮ። ሉው ሁንድም አሳረ፤ አመጠማ ዮከከ እጤ፤፤።
 ፊ አጥም አጥ አረች እሁከ አመዕናዕን ውጥትነ ሆሮሬ።
 ሉው ሁንድነም አጥ ሉጠ፤። ሉው ሁንድነም ሉጠን
 እሄነ ሴሂንስ ጋሳ ክኡኮክም እጦ፤። ፊ ዋእም አጤከ

ሆነት ሁንድም አጥ ቤቱ፤ ሄኦእስነ ኢቲ። 20 አጥም
 ኢመኔ፤ ኡሰ፤ ዮከ ሉው ሁንደም አጥ ገግ፤
 ኢተንሱኮከ አጥ ቤት ኮል፤፤። መስቀሰ፤ ሰቀሰማ ሴሁከ
 አጥ ቤት ጢግ፤። ጡመ ኤሱኮ።
 ፊ ከዕው ኤራሬ ጀረ እስም፤፤ ከዕው ሰውት፤
 ዋእንስ እነን እከከአ እጤነ መሰአ ሄዕለኮ። 22 እሁከራም
 ከሰ ዋእ አጥ አሰጊ፤ ኪሰንተኮከ ኪኖ፤ ሚቀከም ሉሞ፤
 ቡሽሶከ ሉሞ ቢእ ኪኖ እሳ ሆን፤፤ አጥ ቤት ማረ
 ኤዶአ ሴሃ ኢተንሰእስ እሱኮ። 23 አሁም እሆኮከ ምሽራች
 ሰገሪ፤ መጨሰኮአ ሰጥ ኤሮሚንስ ሄኪዕለኮዕን አመዕነቶ፤
 ቆጥተከአ ሄዕለኮአሬ፤። አ ምሽራች ሰገርም ኡለ፤ ዮከ
 ምናደብ ሁንድነም ኩረማኮ። አን ጳጤሱስም ኤ ምሽራች
 ሰገርነ አዋዳንቶ አሁሞ።

ፊ ክርስቶስ አጥ አረች እሁከ አመዕናዕን ብክነ ሀጫከ
 ሀው፤ ጉሉከቤአ ሉው አን ጉሉና ያ ከዕው ብክነ ሀምም
 ሀም ሊረጥሞ። ፊ ከዕውነ ዋእ ሰገር ጉሳ ኩሮምስነ
 ዋእ ኢነ ከ አዋዶ ሉጤክም አንም አመዕናዕን ውጥትነ
 አዋዳንቶ አሁሞ። 26 አሁም ሉብከት ዶል፤ ቀረንችና
 ግጠማ ሄኡከ ሉው ከሰ ዋእ አጥ ምናደብነ ለእሱኮ።
 ፊ ማጠውከ ሉምብ ዮከ ማስ አይሁድ እኮእቤአ ምናደሉ
 ሰምቤኤ፤ ሀንካዕን ሉምብ ዮሀንደእ አሁከስ ዋእ እጠውነ
 ሰአሴነ ኢቲ። አ ሉምብ ዮከ ማስም ክርስቶስ ከዕው
 ምር፤ ሄእማ፤ ሰዶ፤ ሲጥኖም ሉምባ። 28 መን ሁንድም
 ክርስቶስ፤ ልኦእስነ ቆሮም ሁንድኔም ቆጥንሱሙዩ፤
 ሉሰንሱሙዩ ክርስቶስ ብክነ ሁንድነም አሰሳንቶም። 29 አን
 ኤከ እሰነ ክርስቶስ ኢነ ኡጤከ መሳይ፤ ሁንድኔም
 ሙላምስ እ ምር፤ በጠኩይ ዮሃን፤ ዮከሙይ በደሮሙለ።

2 አን ከዕውና፤ ሉዶቄኤ፤ ዮከ ኪንና፤ ኤሴ
 ሞሶሉቤአ ኪንና ሁንድነም ሀንካዕነ በደሩምደእ ለቀኮነ
 ሰሳም። 2 አን በደሩምከ እጠውከ ቲር ቆጠእስነቲ፤
 ኢት፤ መት አከምስነቲ፤ ዋእከ ማጠውከ ሉው ሆንቆአስ
 ጉልተአ ቆስተምስነቲ። አ ማጠውከ ሉውም ክርስቶስ፤።
 ፊ ዋእከ ቆሮዕሚኪ፤ ለችኪ አመጥ ሁንድም ማጠማ ዮከከ
 እጤ፤፤። ፊ አን ኤከ ዩሞከ እይም ከዕው ሁሽሶከ ምሽ፤
 ቆሞቤአራም ሰውት፤ ከዕውኔ መቅራ ዮሞ። ከዕውከ
 አገራም ሄቻ፤ ክርስቶስ፤ ቆጥተከአ አመዕንተከአ
 ዮንተኪእሳ ሞአ ሊረጥሙለ።

1:20
 ሉ.1:10
 ሉ.21:13-14:16

1:21
 ሉ.5:10
 ሉ.21:12

1:22
 ሉ.1:4

1:23
 ሉ.16:15

1:24
 ሉ.3:13

1:25
 ሉ.3:27

1:26
 ሉ.16:25-26
 ሉ.3:9

2:3
 ሉ.45:3
 1 ልዩ.1130

2:4
 ሉ.5:6

2:5
 1 ልዩ.513

ክርስቶሲንስ ሲደምክ ሄቸ

2:7 ኤ.3:17 ኤ.5:20
2:8 ወ.4:3-9
2:9 ዋ.1:14
2:10 ኤ.1:21-22 ኤ.3:19
2:11 ዳ.2:29
2:12 ዳ.5:4-5
2:13 ኤ.2:1-5
2:14 ኤ.2:15-15
2:15 ዋ.12:31 ኤ.1:21
2:16 ዳ.14:1-12
2:17 ኤ.1:23 እባ.8:6 እባ.10:1
2:19 ኤ.1:122 ኤ.4:15-18
2:20 ወ.4:3 ዳ.2:8
2:21 1ጥ.4:3
2:22 ዳ.29:13 ዋ.7:6-7

ፊደሉ ክርስቶስ ሞላን እስተከአ አዕስኮሊሎም እጦኔ ሄዕሌሄ። ገላጦጔም ጠጳ እስተከአቴ፤ ሾሆአንተከአቴ ሎስኮአ ሎስዕንስም እመዕነቶኔ ቆጠሄ። ሞእም ሎስከተ ገሰጠሄ።

ጳይም ክዕኑው ፍንቀቅኔ፤ እዋድቤእ ቀዋሽኔ ሁሽሶቤእስ ኤጊዕሌሄ። እከ ክርስቶሲንስ ዋራኮህን እሆዕን መን ሎስኒንስ፤ ከ ኡል እመጢንሲ ዋራኮህኔ። ጳማረ ኤደሉከ ክርስቶሲኔ ዋእከ ህነት ሁንደምም ዮሀኔ።

10 ክዕኑውም እጠንሰ ዎዕም ሄቸ ሲጥተኮአኮ። እድሉውና፤ ገሳንና ሁንድንም ሆሮር እጠቴ። 11 ክዕኑውም እንግኔት እሁከቤእ በስቸንቸ ክርስቶሲኔ መት እህምኔ በለቸንተከአ ባጢሳንቸ ማሪንስ እነን እክኮአኮ። 12 ጠመቀንተከአ እመኔም እጠኔ መቅራም ሞመንተከአኮ። ክርስቶሲ ሌሂንስ ክእሱከ ዋእ በጡከ በጥኔ እጠኔ መቅራም እመዕነትኔ ክዕኑውም ሌሂንስ ክዕስኮአኮ። 13 ባጢሉ በጥምኔ፤ ክዕኑውከ ባጢሳንቸ ማሪ በለቸንቸ ሆግምኔ ሌተኮአ ኪን ሄዕስኮአ። እሁካራም ዋእ ክርስቶሲኔ መቅራም ሄቸ ኡጢኮከ ን ባጢሉ ሁንደም ኡርምኔቴ። 14 ኔሴ ክራ አመዳ ኡልጠሞክ ጣፈመከ ሴዕል በደንቸም መስቀሰኔ ስቀላ ብእሳ ሆሩኮ። 15 ክርስቶሲ ስቀላንቸኔ ዳትዊንሲ፤ ገሰም መሳይ ዮከ ኪኒንሲ መሳይ ሆራ አጡው ካአ መን ሁንደም እጡው ቁፈደንቶእስ ሞእእስ እሱኮ።

16 ኤ ብከነ አይ መንቸም እቸ ብከና፤ እግ ብከና፤ ኡጉጥ ብከና፤ እገዕን አግ ብከና፤ ኡጀጠጥ እያዕም ብከና ክዕኑውኔ ፈረዶኔ። 17 አ ኪን ሀኔኔ ዋሮከ ሉውጎ ጠሌእ ከብዕል። እሁካራም ሀንቆእ አረቸም ክርስቶሲቴ።

18 እይም ክዕኑው ገን ሆፍሴሄ ዩኩዩ፤ ዋእ አሴአማንከ ሰገደሄ ዩኩዩ፤ «ካልተ ሞእመኔ» ዩኩዩ ቆሰሞዕን ዮከ እዋድቤእ እጥ ስውቴኔ ብረመኩይ ክዕኑው ኮረአ ገትሶቤእስ ኤጊዕሌሄ። 19 ኤሀዶዕኔእ መንቸ እመዕናን ሆሮር እሁከ ክርስቶሲኔ ቆጠዕን ዮሀኔ። ቃመፈት ሁንድም ንግኔ ኤደማ መት እሃ ልእእስም ዋእም እጥ ምጠዕንስ እመዕናዕን ውጥቴም መት እሳ ልእሰከከ ኤእሰጫ።

20 ክርስቶሲኔ መቅራም ሌተከአ ከ ኡል መን ሎስኒንስ እነን እክኮአህን እሁላስ ከበድ እፈቤኤም ከ ኡል መንሰ መህን ሄዕስከሙላ? ከ ኡል መን እጃጅንዶ መህኪ እጃጅንተከሙላ? 21 አ እጃጅም እንግኔም ስምኔም አመድቴ፤ ነክትቴ ዮሀኔ። 22 አ ሁንድም ሞእሰከከ

እዋጠከአ ለሰጊ ብአህን እሁከሰ። አ ኪንም ጠሌእ መን እጃጅ፤ ሉሰሸ። 23 አ እጃጅው ገቅ ስውትኔ እሆከ ሉውኔ ሰገድምኔ፤ እዋድቤእስኔ ገን ሆፍሰምኔ፤ ገቅ አረቸም እደራሰምኔ ቆሮም ዮከከ ሰኮኮ። እሁካራም ማዕል ምጠና ካእምን አ ኪን መሀም እዋዶቤአኔ።

3 1 ኤህተአ ክርስቶሲኔ መቅራ ሌሂንስ ክዕስኮአዕሌንስ ዋእ መክኔ ክርስቶሲ እፋራ ዮከ ቤዮኔ ኢመኔኔ ዮከ ሉው ሀሴሄ። 2 ክዕኑውከ ቴሮ ኢመኔኔ ዮከ ሉውኔ እሴሄ በጋን ኡሰኔ ዮከ ሉውኔ እስተኮቴ። 3 መሽከአምም ክዕኑው ሌተኮአኮ። ክዕኑው ፎርም ክርስቶሲኔ መቅራም ዋእ ቤዮኔ ግጠማኮ። 4 አ ኒን ፎራ ኡጢከ ክርስቶሲ ሞእም እመኔ ክዕኑውም እጠኔ መቅራም ሉምብኔ ሞእንተከም።

5 ኤ ብከነ ክዕኑው ዎሮኔ ዮከ ሉው እህም ሳእማ፤ እደቦ ብእማ፤ ሳእም ምጠና፤ ጆር ምጠና፤ ዋእ ብኪኔ ሰገደክም ሉው እሃኮ ምጥማ ክዕኑው ዎሪንስ ፍሰተከአ ሆሌሄ። 6 ኤሀዶዕኔእ በጥ ጦጥኔ ዋእከ ቁንቅ ዋሮኮ። 7 ክዕኑውም ኤራራ ኤ በጥ ዎሮኔ ሄዕስኮአ አመኔ ኤከ እስተከም ሄዕስኮአ። 8 እሁካራም ከበ ቁቅማ፤ ነደድማ፤ ሀንታሮ፤ ገሚዕለንቸ ቴሲሰከ ሞሻ ሁንደም ክዕኑው ዎሪንስ ፍሰተከአ ሆሌሄ። 9 ሞሲር መኖመ እጥ በጥኔ ጀለተከአ ኡቡስኮእስ ሰቀከአ ክዕኑውንአ ክዕኑውም ቆጳጳ ዎጩኮቴ። 10 ቆጳጳንቸ ከብዕለኔ ደበዕሉኩይ ስቸኔ ሃሪቸ እሁኩይ መሮከ መኖመ ኤደዕስኮአኮ። 11 ኤሀናኔ ግሪካ ደሚ፤ አይሁዳ ደሚ፤ በለቸማኮሀኔ ደሚ፤ በስቸሙከቤአኔ ደሚ፤ ሙል ኡል መንቸ ደሚ፤ እስግቸ ደሚ፤ እግዶ ደሚ፤ ዎላባ ደሚ ቤኤ። መሽከአምም ክርስቶሲ ሁንደሚ፤ ሁንደኔቴሚ።

12 ዋእ ክዕኑው ኪስንተኮአ ኪና፤ ኢተንተኮአ ኪና እሳ ዶዕሉከ ብከነ ቅሽጠቶ፤ ኤሮማ፤ ገን ሆፈሰማ፤ ማሸና፤ እየቅማ ኤደቸሰ ኤደዕሌሄ። 13 ሞስን ክዕኑውከ ባጢሉ ሃፋከስም መት መቶ ሀምዶከተዕን ክዕኑውንአ ክዕኑውም እየቅምኔ ሃፈቀሜሄ። 14 ኤ ሁንዲንስም ሉባከ ሁንደም ሉውም ክራ እመዶከ ኢቶ ኤደዕሌሄ። 15 ሀንቅንም ክዕኑው መት አረቸ እሳ ዋእ ዌቸከ ብከነ ክርስቶሲ ኡጢከ ጡም ክዕኑው እዎንሶነ። ዋእም ገለጥተከም ኪን እኪሄ።

16 ክርስቶሲከ ሰገር ክዕኑውኔ ዎዕማ ሄአነ። ክዕኑውንአ ክዕኑውም ቆሮምኔ ሁንድንም ሉሰጠጫሄ፤ ስቀሜሄ። ገሰጥ 3:16 «ኤሀዶዕኔእ በጥ ጦጥኔ ዋእከ ቁንቅ ጥርኮ ዩከከ መት መት ተረጥ መጣቶቴ ላእጃጅንተምቤእ ኪና ጥእ ቁንቅ ጥርኮ ዮኮ።

3:11 ሞ.110:1 ዳ.2:12 ኤ.1:20
3:12 ጥ.8:33
3:14 1ጥ.3:2
3:15 ዳ.31:24 ዳ.8:13 ኤ.5:9
3:16 ኤ.5:6
3:18 ኤ.4:22:25
3:19 ዳ.1:27 ኤ.4:24
3:21 ዳ.10:12 ወ.3:28
3:22-23 ጥ.11:25 ኤ.4:2:32
3:24 ዳ.13:18:10
3:25 ዳ.8:4:7
3:26-27 ኤ.5:19-20

3:17 1 ዲ. 10:31
3:18 ኤ. 5:22 1 ዲ. 3:11
3:19 ኤ. 5:25 1 ዲ. 3:17
3:20 ኤ. 8:11
3:21 ኤ. 6:14
3:22-24 ኤ. 5:15-6
3:23 ለ. 12:11
3:25 ልል 16:17 ለ. 2:11 ኤ. 6:19
4:1 ቆ. 25:43:63 ኤ. 6:19
4:2 ለ. 12:12
4:2-4 ኤ. 6:18-20
4:5 ኤ. 5:16
4:6 ግ. 9:50 1 ዲ. 3:15
4:7 ለ. 6:21-22
4:9 ልዎ. 10

መዘመራ፤ ሉምብ መዘመሉዋ፤ ኪለማኮ መዘመሉዋ ክዕኑው ዎደኖና ዋኦ ገለጥተኩሉይ ዘመሴሄ። 17 ዎጭኒት አሁኑ ቴአም በጥኔት አሁኑ አስተክም ሉው ሁንደም ሞለን ዩሱሰ ሱምኔ ኢሴሄ። አን ዋአም አጥ ክልኔ ገለጤሄ።

አመዕናዕን አበርሰ ሄች አጎረ

18 ሚንቶ፤ ሞለንኔ አመዕኑክ ኪንነ ለሶሀን አሁኑ ብክነ ክዕኑው ጎንነ እጃጀሚሄ። 19 ጎነነ ክዕኑው ሚንቶ ኢቴሄ በጋን አጡውነ ሞጋሉው አክኮቴ። 20 አሰ፤ ሞለነ ሊረገሶሀኔ አሁኑ ብክነ ክዕኑው አኖአና፤ አሞእና ሁንድ ሉውኔም እጃጀሚሄ። 21 አኖእ፤ ክዕኑውክ አስ ጉር ብክሊክሰነ ለቦቤአስኔ ቁቀኩቴ። 22 አግደ፤ ክ ኡለኔ ዮአ ክዕኑው ቀርቡውነ ሁንደም ሉውኔም አ ጃጀሚሄ። አጃጀንተክሞክም መን ሞአ ሲረገሞነት አሆፊን ሞለነ በሉተኩሉይ ኤር ዎደንኔ እጃጀሚሄ። 23 በጠክም በጥ ሁንደም መንነት አሆፊን ሞለንነ አዋደክማንሶ አስተክአ ዎደንኔ በጤሄ። 24 ኤኮ አስተክሞክ ክዕኑው አዋደክሞክ ሞለን ክርስቶሰት አሁኑ ብክነ ሞለኒንሶ ሄች አርፎኦ አዕልተክምሰ ለቂሄ። 25 ጀረ በጠክክ ኤ ጀር በጥሰም ሲጠክ። ዋእ አዩንም ጎሎአዮ።

4 ነቀርቡወ፤ ክዕኑውንም ቀርች ኢመኔኔ ዮአሰ ለቀክአ ክዕኑው አግዶ ሀንቆእስኔ፤ ለቦአስኔ አጃጀሄ። 2 በቅተክአ ዋኦ ገለጥተኩሉይ ሙተክምቤኢሰ ዋኦ ኡንጠቶኔ ቆጤሄ። 3 አን አጥ ብክነ ክረማ ዮም ዋእ ሰጎረ አህም ክርስቶስክ ማጠሙክ ሉው ኩሉምሰነ ዋእ ኒነ ጎን ፎቃኦእስነ ን ብክነ ዋእ ኡንጠሄ። 4 ኤክም ለቦአስኔ ሚክሳ ኩርምሰነ ኢነ ዋኦ ኡንጠሄ።

5 ክዕኑውነ መኩክ አመን ሁንደም እዋጥተኩሉይ አመዕኑክቤአ መንኔ ቆርምኔ ሄሶሌሄ። 6 መን ሁንድንም ሀንክድ ደበርም ሀስሶደኦ ለቀክምሰነ ሁንድ አመኔም ክዕኑውክ ምሽ ኤረን እሃ ለቅጥሰ ጤኦነ።

ሰሳንች ጡማቶ

7 ትቅቆስ ክዕኑውነ ኦ ዱሀኦ ሁንደም ኩርኩ። እጥ ኢተማክ እባዮ፤ አመዕነማክ አዋዳንች። ሞለንነ ኢንኔ መቅራም አዋዳንች። 8 አን እጦ ክዕኑው ቤዮ አሴኡሞክ ኔሴ ሀንክድ ዮምኔደኦ ለቀክምሰነቴ፤ እጥም ክዕኑው ቆጥሶእስነቴ። 9 አመዕነማክ ኢትኖም ንዩባይ እናስሞሰም

እጤኔ መቅራም አሴኦም። እጥ ክዕኑውኔሚ። ክ ቤዮኔ አሁኑ ሉው ሁንደም እጡው ክዕኑውነ ኩተሞ። 10 ኢንኔ መቅራም ክረሙክ አርሰታርኮሲ፤ ባርነባሰነ አንባይ ቤት ማርቆሲ ጡማቶ አሴሶሎኦክ። እጥ ብክነ ኤራራም ኩሩም ማርቆስም ክዕኑው ቤዮ ዋሩለሰ አዕሌሄ። 11 እድም ዮሰጦሰ የመሞክ ዩሱሰ ጡማቶ አሴኦክ። ዋኦ አድላዕን ብክነ ኢንኔ መቅራ እዋደም ኬን አይሁዲንሰ ጠሌኦ እጡው። አጡው ኤሴ ቆጥሶኦ ኪኖ። 12 ዩሱሰ ክርሰቶሰነ አዋደክ ኤጳፍርም ጡማቶ አሴኦክ። እጥ ክዕኑውኔሚ። አድም ክዕኑው አመዕነቶኔ ቆጥተክአ ሄሶለክምሰና፤ ዋኦ ሀሰክ ሉው ሁንደም ቆሶተክአ ለቀክምሰና ዋኦ ኡንጠ አመን ሁንደም ክዕኑውንም ኤዳ ዎደንኔም ኡንጠሀ። 13 እጥ ክዕኑውና፤ ሉዶቂኤኔ ዮአ ኪንና፤ ሄራፍሶሴኔ ዮአ ኪንና ሉበክተ በደሩክሰ አን ኩርም። 14 ኢተማክ አኪንች ሉቃሲ፤ ዴማሲ ክዕኑውነ ጡማቶ አሴሶሎኦክ። 15 ሉዶቂኤኔ ዮአ አመዕናን እባዩውና፤ ንምረአና፤ አሰ ምኔኔ ውጥተም አመዕናንና ጡማቶ ኩሌሄ። 16 ክ ደብዳቤኦ ክዕኑው እነበክኦ ሰሰኔ ሉዶቂኤኔ ዮአ አመዕናንም አነበበሞነ። ክዕኑውም ሉዶቂኤኔ ዮአ አመዕናን ጣፈሙክ ደብዳቤኦ አነበቤሄ። 17 «ሞለን ኪነ ኡጤክ እዋዶ ጉሴ» ይተክኦ አርክጸሰነ ኩሌሄ። 18 ክ ጡማቶ ጣፋሞክ እን ጳጤሎሰ እ ገገሚ። አን ክረሙምሰ ጠደኮቴ። ዋእክ ኤርም ክዕኑውኔ መቅር አሆነ።

4:10 ለሌ. 12:1 12:25 ለሌ. 13:13 ለሌ. 15:37-39 ለሌ. 19:29 ለሌ. 27:2 ልዎ. 24
4:12 ለሌ. 11:7 ልዎ. 23
4:14 2 ጥ. 4:10-11 ልዎ. 24
4:17 ልዎ. 2
4:18 1 ዲ. 16:21

ተሰሎንቄእ

ከተመኔ ሄሶለም አመዕናንን ጳጤሎሰ አሴኡክ ሉጥ አሶ

ቴሲሽ

ተሰሎንቄእ ክተም መቆዶኔኦ ኡለኔ ዮአ ክተሙዊንሰ ሁንዲንሰም ሉብ ከተም ሄኡኩ። ጳጤሎሲ፤ ሲላሲ ኤ ክተሙ መተኦ ምሽራች ሰጎረ ኩቶኦራ ዱት መን ሞለን ዩሱሰ ክርሰቶሰኔ አመዕንቶኦ። አይሁጥ መን አመዕነቶኔ ደበዕልቴነ ሀንጭተኦ ዱት መን ጳጤሎሰ ኩረም ሄኡክ ምሽራች ሰጎረ መጡሰኦ አመዕንቶኦ ብክነ አይሁጥ መን ቶኦችተኦ ጳጤሎሰኔ ክዕኡኦ ብክነ ጳጤሎሰ ተሰሎንቄእ ከተመ ኤራ ቤርያ የክም ክተሙ መሩኩ። ኤ ቤዩንሰም ቆርንቶሰ ከተመ መራ ለሰኔ ጳጤሎሰነ ሀረዕማንች፤